KOMISIJAS LĒMUMS

(2004. gada 22. septembris)

par valsts atbalstu, ko Apvienotā Karaliste plāno īstenot attiecībā uz *British Energy plc*

(izziņots ar dokumenta numuru K(2004) 3474)

(Autentisks ir tikai teksts angļu valodā)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

(2005/407/EK)

EIROPAS KOPIENU KOMISIJA,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu, un jo īpaši tā 88. panta 2. punkta pirmo apakšpunktu,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas zonas līgumu, un jo īpaši tā 62. panta 1. punkta a) apakšpunktu,

uzaicinot ieinteresētās puses iesniegt savas atsauksmes saskaņā ar augstāk minētajiem noteikumiem [1] un ievērojot to atsauksmes,

tā kā:

I. PROCEDŪRA

(1) Apvienotās Karalistes valdība 2002. gada 9. septembrī izveidoja atbalsta paketi, lai glābtu Apvienotās Karalistes elektroenerģijas akciju sabiedrību *British Energy plc* (turpmāk – "BE"). Komisija 2002. gada 27. novembrī pieņēma lēmumu neizteikt iebildumus šī gadījuma sakarā [2]. Saskaņā ar šo lēmumu Apvienotās Karalistes iestādēm bija līdz 2003. gada 9. martam jāiesniedz BE pārstrukturēšanas vai likvidācijas plāns vai arī jāapliecina, ka atbalsta līdzekļi ir atmaksāti.

(2) Apvienotās Karalistes iestādes 2003. gada 7. martā informēja Komisiju par pārstrukturēšanas plānu. Apvienotās Karalistes valdības iesniegums tika reģistrēts kā valsts atbalsta lieta Nr. 45/2003 pēc tam, kad daži pārstrukturēšanas pasākumi, kuri varbūt ietvēra atbalstu, jau bija stājušies spēkā. Sīkāka informācija tika iesniegta 2003. gada 13. martā. 2003. gada 28. martā notika sanāksme, kurā piedalījās Komisijas un Apvienotās Karalistes iestāžu pārstāvji. Komisija 2003. gada 21. aprīlī nosūtīja Apvienotās Karalistes iestādēm lūgumu sniegt informāciju, uz kuru Apvienotās Karaliste iestādes sniedza atbildi 2003. gada 2. maijā.

(3) Komisija ar 2003. gada 23. jūlijā datētu vēstuli informēja Apvienoto Karalisti par savu lēmumu uzsākt EK Līguma 88. panta 2. punktā minēto procedūru attiecībā uz šo atbalstu.

(4) Komisijas lēmums uzsākt procedūru tika publicēts *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* [3]. Komisija aicināja ieinteresētas puses sniegt atsauksmes.

(5) Apvienotās Karalistes iestādes sniedza Komisijai komentārus par procedūras uzsākšanu savā 2003. gada 22. augusta vēstulē, kuru Komisija reģistrēja tajā pašā dienā.

(6) Komisija saņēma ieinteresēto pušu atsauksmes un nosūtīja tās Apvienotajai Karalistei, kurai bija iespēja uz tiem atbildēt; tās atsauksmes tika saņemtas vēstulē, kas datēta ar 2003. gada 29. oktobri un reģistrēta Komisijā 2003. gada 30. oktobrī.

(7) Komisija tikās ar Apvienotās Karalistes iestādēm 2003. gada 7. oktobrī. Pēc šīs tikšanās Apvienotās Karaliste sniedza informāciju vēstulē, kas bija datēta ar 2003. gada 5. novembri un tika reģistrēta 2003. gada 10. novembrī. Vēl viena tikšanās notika 2003. gada 28. novembrī. Komisija 2003. gada 5. decembrī nosūtīja Apvienotajai Karalistei lūgumu sniegt informāciju, uz ko Apvienotā Karaliste atbildēja 2003. gada 22. decembrī. Nākamā tikšanās bija 2004. gada 2. februārī. Apvienotā Karaliste iesniedza informāciju 2004. gada 4. februārī. Jaunu informāciju Apvienotā Karaliste iesniedza 2004. gada 10. martā. Nākamā sanāksme bija 2004. gada 22. martā. Komisija nosūtīja jaunu pieprasījumu 2004. gada 19. aprīlī, uz ko Apvienotā Karaliste atbildēja 2004. gada 11. maijā. Tad sanāksme notika 2004. gada 7. jūnijā. Jauna informācija tika iesniegta 2004. gada 1. jūlijā un sanāksme notika 2004. gada 29. jūlijā. Apvienotā Karaliste iesniedza papildu informāciju 2004. gada 23. augustā.

[1] OV C 180, 31.7.2003., 5. lpp.

[2] OV C 39, 18.2.2003., 15. lpp.

[3] Sk. 1. zemsvītras norādi.

II. ATBALSTA SĪKS APRAKSTS

1. Atbalsta saņēmējs

a) *A/S British Energy grupa*

(8) *British Energy* (BE) ir elektroenerģijas ražotājs. Apvienotā Karaliste to privatizēja 1996. gadā. Izņemot trīs īpašas akcijas, kuras pieder Apvienotās Karalistes varas iestādēm (viena BE akcija un pa vienai abos galvenajos Apvienotās Karalistes meitas uzņēmumos), BE patlaban pilnībā ir privāto ieguldītāju īpašums.

(9) Privatizācijas brīdī BE komercdarbības galvenie komponenti bija sešas atomelektrostacijas Anglijā un divas Skotijā. BE joprojām tās izmanto, un to kopējā reģistrētā jauda ir 9 820 MW: Anglijā un Velsā 7 281 MW, bet Skotijā 2 539 MW. BE ir Apvienotajā Karalistē vienīgais privātajam sektoram piederošais atomelektrostaciju operators. *BE* apgādā ar elektroenerģiju vairumtirdzniecības tirgu un dažus lielos industriālos un komerciālos (*"I&C"*) patērētājus, bet nepiedāvā elektroenerģiju cita veida mazumtirdzniecībā.

(10) Pēc privatizēšanas BE ar 50 % dalību ir izveidojusi kopuzņēmumu ASV (kura nosaukums ir *Amergen*), lai pirktu un ekspluatētu ASV atomelektrostacijas, kā arī ieguvusi 82,4 % nomas tiesību no *Bruce Power LP* Ontario, Kanādā. Apvienotajā Karalistē 1999. gadā *BE* ieguva mazumtirdzniecības piegādes tiesības uzņēmumā *South Wales Electricity* (kuru 2000. gadā pārdeva), kā arī 2000. gadā iegādājās ar oglēm kurināmo 1 970 MW Egboro staciju, lai nodrošinātu labāku elastību un kā drošības pasākumu, ja tās atomelektrostacijas pārtrauktu enerģijas piegādi.

(11) No astoņām Apvienotajā Karalistē izvietotajām BE atomelektrostacijām septiņās ir moderni gāzes dzesēšanas reaktori (*"AGR"*), kuri projekta un tehnoloģijas ziņā Apvienotajā Karalistē ir unikāli. Astotais ir *Sizewell B*; tajā reaktoru dzesē ūdens ar regulējamu spiedienu (*"PWR"*); šādu projektu un tehnoloģiju izmanto daudzās valstīs.

(12) BE galvenie meitas uzņēmumi Apvienotajā Karalistē ir:

— *British Energy Generation Ltd (*"*BEG*"*)*, kuram pieder un kurš ekspluatē minētās sešas atomelektrostacijas Anglijā un kuram ir licence piegādāt enerģiju tiešā uzņēmumiem;

— *British Energy Generation (UK) Ltd (*"*BEGUK*"*)*, kuram pieder un kurš ekspluatē abas atomelektrostacijas Skotijā;

— *Eggborough Power (Holdings) Ltd (*"*EPL*"*)*, kuram pieder un kurš ekspluatē Egboro ar oglēm kurināmo staciju Anglijā;

— *British Energy Power & Energy Trading Ltd (*"*BEPET*"*)*, kurš pārdod visu BE saražoto enerģiju (izņemot tiešās piegādes) un pārvalda tirgus riska faktorus.

b) *Trīs nesenie notikumi*

(13) Tā kā enerģijas cenas tirgū, kurā darbojas BE, ir ievērojami kritušās, pie tam BE nepietiekamā riska ierobežošana un neplānotie pārtraukumi spēkstaciju darbā, BE ieņēmumi no spēkstaciju ekspluatācijas 2002. gadā ir ievērojami samazinājušies. Sakarā ar nemainīgo izmaksu lielo īpatsvaru [4] *BE* atomelektrostaciju kopējās izmaksās BE ir maz iespēju uz cenu krišanos reaģēt ar izmaksu samazināšanu.

(14) Cenas krišanās par 8,56 GBP/MWh, kas bija vērojama divu gadu laikā pirms 2002. gada, nozīmē ikgada ienākumu samazinājumu 642 miljonu GBP apmērā, rēķinot uz 75 TWh (BE spēkstaciju jaudu finanšu gadā). Šī cenu krituma ietekmi uz BE ienākumiem nav pietiekami mazinājuši ne elektroenerģijas tirdzniecības līgumi, ne arī tiešās pārdošanas pasākumi.

(15) Šo apstākļu rezultātā 2002. gada vasarā ievērojami pasliktinājās BE skaidrās naudas stāvoklis, jo skaidrās naudas bilance samazinājās no 231 miljoniem GBP 2002. gada aprīļa sākumā līdz pat 78 miljoniem GBP 2002. gada augusta beigās, pie kam 2002. gada jūnija beigās samazināšanās tendence kļuva straujāka. Līdztekus ievērojamam skaidrās naudas atlikuma samazinājumam, BE bija gaidāmi lieli skaidrās naudas izdevumi laika periodā no 2002. gada septembra līdz 2003. gada martam. Šī skaidrās naudas aizplūšana ietvēra maksājumus *British Nuclear Fuel Limited* ("BNFL") saskaņā ar patērētās degvielas apsaimniekošanas līgumiem, ievērojamās kapitālās izmaksas BE piederošajā *Bruce Power* uzņēmumā Kanādā un pirmās iemaksas kārtošanu par parādzīmēm, kuru termiņš bija 2003. gada marts.

(16) 2002. gada 5. septembrī, Ņemot vērā neveiksmīgo obligāciju piedāvājumu vasarā un bažas par spēju likt lietā neizmantotos banku piedāvājumus, juristi konsultēja BE valdi, ka uzņēmums nespēs samazināt kredītu izmantošanu. Direktoru valde nevarēja apgalvot, ka uzņēmums varēs atmaksāt šādus kredītus, samazināta kredītu izmantošana būtu pielīdzināma darbībai bez jebkādām pamatotām izredzēm, ka uzņēmums varētu izvairīties no likvidācijas sakarā ar maksātnespēju. Šī iemesla dēļ BE meklēja finansiālu atbalstu no Apvienotās Karalistes varas iestādēm, lai izvairītos no maksātnespējas procesa. Ar Komisijas 2002. gada 27. novembra lēmumu finansiālais atbalsts tika apstiprināts kā atbalsts uzņēmuma glābšanai.

[4] Nemainīgās izmaksas ir tās, kuras nevar novērst, ja pārtrauc enerģijas ražošanu vai slēdz spēkstacijas.

(17) Ar šo lēmumu tika noteikts, ka Apvienotās Karalistes valdībai ir jāinformē Komisija par uzņēmuma likvidāciju vai pārstrukturēšanas plānu, vai arī jāsniedz pierādījums, ka līdzekļi ir atmaksāti pilnā mērā un/vai garantijas termiņš ir beidzies; šis paziņojums bija jāsniedz ne vēlāk kā 6 mēnešus pēc atbalsta plāna apstiprināšanas. Apvienotās Karalistes valdība 2003. gada 7. martā ziņoja Komisijai par BE pārstrukturēšanas plānu.

2. **Pārstrukturēšanas plāns**

a) *BE grūtību cēloņi*

(18) Apvienotās Karalistes valdība ir noskaidrojusi BE grūtību cēloņus.

BE neaizsargātais stāvoklis

(19) Atšķirībā no citiem lielajiem privātajiem enerģijas ražotājiem, BE nepieder savs mazumtirdzniecības klientu tīkls, kas radītu dabisku nodrošinājumu pret risku, kas saistās ar elektroenerģijas vairumtirdzniecības cenām. BE pārdod elektroenerģiju galvenokārt vairumtirdzniecības tīklā un tikai nelielu daļu piegādā tiešā veidā lielajiem rūpniecības un tirdzniecības ("*I&C*") patērētājiem.

(20) BE stāvoklis mazumtirdzniecības tīklā, apgādājot lielos *I&C* patērētājus, nenodrošināja uzņēmumu pret vairumtirdzniecības cenu kritumu. Šajā tirgū kopš 1994. gada ir pilnā mērā darbojusies konkurence. Tas ir konkurētspējīgs tirgus, kur patērētāji jūtīgi reaģē uz cenām. Arī šajā tirgū cenas ir kritušās. Tās vairumā gadījumu ir tiešā veidā jāsedz patērētājiem. Līdz ar to mazumtirdzniecības peļņa, kas varētu izlīdzināt krītošās vairumtirdzniecības cenas, nav palielinājusies.

Lielais nemainīgo izmaksu īpatsvars BE izmaksu struktūrā

(21) Atomelektrostacijām ir raksturīgs ļoti liels nemainīgo izmaksu īpatsvars un mazas mainīgās izmaksas ([5]).

(22) Daļa no BE nemainīgajām izmaksām ir raksturīgas vienīgi atomelektrostacijām. Pirmkārt, saistības sakarā ar atomreaktoru apstādināšanu nav proporcionālas ražošanas apjomiem; proporcionalitāte tiek ievērota vienīgi termiņu noteikšanā sakarā ar slēgšanu. Otrkārt, izlietotās degvielas apsaimniekošanas izmaksas, t.i., par tās pārstrādi, uzglabāšanu un galīgo apglabāšanu, ir pieskaitāmas nemainīgajām izmaksām attiecībā uz reaktorā jau ievietoto degvielu.

([5]) Tas nozīmē izmaksas, kuras var novērst, ja pārtrauc ražošanu vai slēdz spēkstaciju.

(23) No otras puses, atomelektrostaciju mainīgās izmaksas ir mazākas par sistēmas pārējo iekārtu, t.sk. arī citu pamatslodzes spēkstaciju, izmaksām.

(24) Sakarā ar tirgus cenu krišanos ievērojami ir samazinājusies *BE* ienākumu līmeņa un nemainīgo izmaksu savstarpējā attiecība. Rezultātā lielā mērā ir samazinājušies tie līdzekļi, ko var izmantot lielo nemainīgo izmaksu segšanai, pie kam šīs izmaksas galvenokārt ir finansiālas izmaksas un saistības sakarā ar kodoldrošību, kas rodas no agrākās darbības. Tas ir novedis pie grūtībām nokārtot maksājumus kreditoriem, kas radīja nepieciešamību finansiāli pārstrukturēt komercdarbību.

(25) Līdztekus ilgtermiņa nemainīgajām izmaksām, kas saistās ar atbildību par kodoldrošību, *BE* ir bijušas grūtības arī ar lielajām īsāka termiņa nemainīgajām izmaksām – finanšu izdevumiem, kas palielinājušies sakarā ar kapitāla atdošanu akcionāriem, Egboro un Ziemeļamerikā iegūtajiem īpašumiem, kā arī sakarā ar izmaksām, ko rada enerģijas iepirkšanas līgumi.

Neparedzēti nopietni energoapgādes pārtraukumi BE atomelektrostacijās

(26) BE ienākumu zaudējumus pēc elektroenerģijas vairumtirdzniecības cenu krišanās vēl vairāk palielināja neparedzētie un nopietnie energoapgādes pārtraukumi no BE *Torness 2* un *Dungeness B* spēkstacijām. *BE* 2002. gada 13. augustā paziņoja, ka sakarā ar neplānotiem energoapgādes pārtraukumiem Tornesā, atomelektrostaciju plānotais enerģijas ražošanas līmenis Apvienotajā Karalistē tiek samazināts no 67,5 TWh līdz 63 TWh (± 1 TWh).

b) *Pārstrukturēšanas pasākumi*

(27) Pārstrukturēšanas pakete sastāv no tālāk minētajiem 7 pasākumiem, par ko savstarpēji vienojās BE, tās lielākie kreditori (ieskaitot kodoldegvielas apstrādes uzņēmumu BNFL) un Apvienotās Karalistes valdība:

— Pasākums A : Pasākumi, kas saistīti ar kodoldrošības saistību finansēšanu

— Pasākums B : Ar degvielas apriti saistītie pasākumi, kas saskaņoti ar BNFL

— Pasākums C : Pasākumi sakarā ar maksājumu termiņa atlikšanu

— Pasākums D : Nozīmīgo kreditoru pārstrukturēšanas pakete

— Pasākums E : Jaunas tirdzniecības stratēģijas ieviešana

— Pasākums F : Aktīvu pārdošana, lai palīdzētu finansēt pārstrukturēšanu

— Pasākums G : Vietējo nodokļu maksājumu atlikšana.

(28) Šie pasākumi ir sīkāk raksturoti apsvērumos (29) līdz (102).

Pasākums A: Pasākumi, kas saistīti ar kodoldrošības saistību finansēšanu

Saistības sakarā ar kodoldrošību

(29) Saistības sakarā ar kodoldrošību vispirms rodas tādēļ, ka ir nepieciešams pārstrādāt vai uzglabāt izlietoto kodoldegvielu un pēc tam no tās atbrīvoties ("pēcprocesa saistības"), kā arī rodas no nepieciešamības slēgt atomelektrostacijas, kad ir izbeidzies to lietderīgais darbmūžs ("Saistības sakarā ar slēgšanu").

(30) Attiecībā uz dažām pēcprocesa saistībām BE ir noslēgusi līgumus par izlietotās degvielas apsaimniekošanas pakalpojumiem ar BNFL ("Līgumsaistības"). Līgumsaistībās ir paredzētas summas, ko BE saskaņā ar līgumu maksā BNFL nākotnē par AGR izlietotās kodoldegvielas pārstrādi un/vai uzglabāšanu un par citiem pakalpojumiem sakarā ar izlietotās kodoldegvielas apsaimniekošanu. Līgumos ir paredzēta izmantotās kodoldegvielas un ar to saistīto atkritumu pārstrāde un uzglabāšana attiecībā uz AGR staciju degvielu vismaz līdz 2038. vai 2086. gadam. Šajos līgumos ir norādīta galvenokārt nemainīga cena un visi tehniska rakstura riska faktori, kas saistās ar izlietotās kodoldegvielas uzglabāšanu un pārstrādi, ko uzņemas BNFL. Visā līguma darbības laikā BE patur īpašuma tiesības uz visu izlietoto degvielu un lielāko daļu no procesā radītajiem atkritumiem.

(31) Ir citas pēcprocesa saistības, kuras var attiekties vai neattiekties uz to pašu izlietoto degvielu, par ko patlaban nav noslēgts pakalpojumu sniegšanas līgums ("Līgumos neietvertās saistības"). Līgumos neietvertās saistības galvenokārt attiecas uz izlietotās kodoldegvielas, plutonija, urāna vai atkritumu galīgo izvietošanu, kad atkritumi rodas, pārstrādājot AGR degvielu, uzglabājot un galīgi atbrīvojoties no izlietotās PWR degvielas, tai skaitā sausās noliktavas izbūvēšanu pie *Sizewell B* spēkstacijas, kā arī attiecas uz darbības atkritumu uzglabāšanu un izvietošanu.

(32) Saistības sakarā ar slēgšanu ietver izmaksas par atomelektrostacijas atbrīvošanu no kodoldegvielas, atsārņošanu un demontēšanu pēc tam, kad stacija ir pārtraukusi ražot elektroenerģiju. Parasti slēgšanu var raksturot kā trīs posmus:

— 1. posms: reaktora atbrīvošana no kodoldegvielas uzreiz pēc stacijas slēgšanas un degvielas aizvākšana no spēkstacijas;

— 2. posms: nevajadzīgo palīgbūvju nojaukšana, reaktora kompleksie drošības pasākumi un nodrošināšana pret atmosfēras iedarbību; pēc tam staciju ilgāku laiku uztura un uzrauga;

— 3. posms: reaktora demontāža, lai teritoriju varētu izmantot citām vajadzībām (nogaidot vismaz 85 gadus pēc ražošanas izbeigšanas AGR spēkstacijās un līdz 50 gadiem ilgi PWR spēkstacijās).

(33) Līdz šim atbildība par kodoldrošību ir kārtota ar dažādiem finansēšanas pasākumiem. Privatizācijas laikā tika izveidots īpašs Atomreaktoru slēgšanas fonds (*Nuclear Decommissioning Fund – "NDF"*) kā sabiedrība ar ierobežotu atbildību, kuras akcijas pieder neatkarīgam trestam. Fonda dibināšanas mērķis bija uzkrāt atsevišķus līdzekļus, kurus izmantotu, lai segtu daļu no atomelektrostaciju slēgšanas saistībām. Visas pārējās kodoldrošības saistības bija paredzēts segt no BE darījumu skaidrās naudas plūsmas. Tomēr, samazinoties BE ieņēmumiem, šī kārtība vairs negarantē kodoldrošības saistību finansēšanu.

(34) Apvienotās Karalistes valdība savā pārstrukturēšanas plānā ir ietvērusi vairākus instrumentus, lai vismaz daļēji uzņemtos finansiālo atbildību par kodoldrošības saistību izpildi. Šie jaunie instrumenti tiks izveidoti reizē ar jaunu kārtību, kādā BE iemaksā līdzekļus, lai segtu kodoldrošības saistību izmaksas, kā arī lai pārvaldītu BE kodoldrošības saistību kārtošanu.

Jauna fonda izveidošana

(35) Pārstrukturēšanas plāns paredz, ka esošais fonds (*NDF*) tiek paplašināts vai papildināts, izveidojot jaunu, respektīvi, Kodoldrošības saistību fondu (*Nuclear Liabilities Fund – "NLF"*). *NLF* tiek veidots kā sabiedrība ar ierobežotu atbildību, kuras akciju īpašnieks ir neatkarīgs trests. Ir paredzēts, ka *NLF* segs līgumos neietvertās izmaksas un spēkstaciju slēgšanas saistības attiecībā uz:

a) visu AGR degvielu, kura ievadīta BE reaktoros pirms tam, kad tiek izpildīti visi nosacījumi saistībā ar pārstrukturēšanu, t.sk., ar Komisijas lēmumu par pārstrukturēšanas plānu ("Pārstrukturēšanas spēkā stāšanās diena") attiecībā uz visu PWR degvielu, kā arī darba atkritumu uzglabāšanu un aizvešanu no spēkstacijām;

b) visas BE 1. posma saistības sakarā ar spēkstaciju slēgšanu;

c) visas BE 2. un 3. posma saistības sakarā ar spēkstaciju slēgšanu tādā mērā, kādā *NDF* uzkrājumi ir nepietiekami, lai nokārtotu 2. un 3. posma saistības sakarā ar spēkstaciju slēgšanu, kad maksājumam ir pienācis termiņš.

(36) Kad sākas pārstrukturēšana, BE iemaksā *NLF* sekojošās summas:

a) nemainīga lieluma iemaksas par spēkstaciju slēgšanas saistību izpildi, kas ir 20 miljonu GBP gadā, indeksējot šo summu saskaņā ar mazumtirdzniecības cenu indeksu ("MCI"), bet samazinot to spēkstaciju slēgšanas gaitā;

b) 150 000 GBP, indeksējot šo summu saskaņā ar MCI, par katru tonnu PWR degvielas tonnu, kas ievadīta *Sizewell B* reaktorā pēc dienas, kad ir izpildīti visi nosacījumi, kas noteikti ar pārstrukturēšanas spēkā stāšanās dienu. Saskaņā ar Apvienotās Karalistes iestāžu viedokli 150 000 GBP par tonnu ir cena, kas atbilst starptautiski noteiktām izmaksām par izlietotās kodoldegvielas apsaimniekošanu;

c) jaunas parādzīmes 275 miljonu GBP vērtībā par labu *NFL*. Jaunās parādzīmes būs ar augstu prioritāti un nenodrošinātas;

d) maksājumus, kas sākotnēji būs noteikti kā 65 % no BE konsolidētās neto skaidras naudas plūsmas pēc nodokļa nomaksas un pēc finansēšanas izmaksu nokārtošanas un pēc skaidrās naudas iemaksas rezerves fondā ("*NLF* maksājumi"). Šie maksājumi turpmāk tiek saukti par "*cash sweep*" (skaidrās naudas izmantošana aizņēmuma summas mazināšanai). Arī *NLF* pilnvarniekiem būs tiesības laiku pa laikam pilnībā vai daļēji pārvērst iemaksas *NLF* par zināmu skaitu BE akcijām. Kamēr šīs akcijas pieder *NLF*, tās nebūs balsstiesīgas, jo pretējā gadījumā tās veidotu 30 % vai vairāk no visām BE balsstiesībām.

(37) Skaidrās naudas plūsmas procentu izteiksmi, uz ko pamatojas iemaksas *NLF*, var laiku pa laikam pielāgot, ievērojot godīguma un saprāta principus, tā lai akcionāri gūtu labumu no ieturētās naudas plūsmas un peļņas, ko dod jauna parakstīšanās uz BE akcijām, kā arī lai *NLF* un akcionāru stāvokli nepasliktinātu uzņēmuma sadalīšana, vērtspapīru izsniegšana akcionāriem vai citas darbības attiecībā uz uzņēmumu.

(38) Nemainīgie ikgada 20 miljonu GBP maksājumi (kas tiek indeksēti un samazinās līdz ar spēkstaciju slēgšanu), ko saņem *NLF* vai *NDF* sakarā ar spēkstaciju slēgšanas saistībā, tiks palielinātas līdz pašreizējai neto bāzes vērtībai (diskontētas saskaņā ar diskonta likmi, kas piemērojama *NLF* vai *NDF* atkarībā no konkrētās situācijas) un būs nekavējoties kārtojami *BEG* vai *BEGUK* maksātnespējas gadījumā. Palielināto maksājumu (maksājumus) garantēs visi galvenie BE grupas uzņēmumi un nodrošinās ķīlas veidā ar saviem līdzekļiem.

(39) *NLF* pilnvarniekiem nebūs citu uzdevumu vai pienākumu kā vienīgi fonda un tā ieguldījumu apsaimniekošana, kā arī maksājumu kārtošana par akceptējamiem izdevumiem. Tas nozīmē arī novērtēt, vai *NLF* būtu izdevīgi dažus *NLF* maksājumus atlikt vai pārvērst tos īpašnieka akcijās. *NLF* pilnvarniekiem nav tiesību pārskatīt saistības, finansēšanas prasības vai noteikt BE iemaksas.

Apvienotās Karalistes valdības atbalsts sakarā ar kodoldrošības saistību finansēšanu

(40) Apvienotās Karalistes valdība veiks četrus tālāk minētos pasākumus attiecībā uz kodoldrošības saistību finansēšanu.

— Atbildības uzņemšanās par BE saistībām sakarā ar agrākajiem līgumiem par izlietoto degvielu

(41) Apvienotās Karalistes valdība apsola uzņemties atbildību par BE saistībām saskaņā ar BE un BNFL savstarpējiem līgumiem ("Agrākie līgumi par izlietoto degvielu"), kas attiecas uz (i) AGR izlietotās degvielas pārstrādi un/vai uzglabāšanu, ja degviela ir iepildīta reaktoros pirms pārstrukturēšanas spēkā stāšanās dienas, un (ii) citiem pakalpojumiem sakarā ar rezervuāra apkopi, skābekļa pārvaldību un sliežu transportu saskaņā ar spēkā esošajiem līgumiem, kas noslēgti ar BNFL.

(42) Šis pasākums neattiecas uz maksājumiem par degvielu, kura iepildīta AGR pēc pārstrukturēšanas spēkā stāšanās dienas, jo tās izmaksas joprojām jāsedz BE saskaņā ar jauniem līgumiem, kuri noslēgti BE un BNFL komerciālo sarunu rezultātā. Pasākums arī neattiecas uz maksājumiem sakarā ar PWR degvielu, jo tās atkritumus nepārstrādā BNFL, bet gan tiešā veidā apsaimnieko, t.i., uzglabā, BE.

— Pasākums *NLF* līdzekļu trūkuma gadījumā, lai finansētu 1. posma saistības sakarā ar spēkstaciju slēgšanu un līgumos neietvertās saistības.

(43) Apvienotās Karalistes valdība apņemas kompensēt jebkādu *NLF* līdzekļu trūkumu, lai nokārtotu 1. posma saistības sakarā ar spēkstaciju slēgšanu un līgumos neparedzētās saistības (ieskaitot *Sizewell B* sausās noliktavas būvniecības izmaksas un galīgo degvielas apglabāšanu).

— Pasākums *NLF* līdzekļu trūkuma gadījumā, lai finansētu 2. un 3. posma saistības sakarā ar spēkstacijas slēgšanu

(44) Apvienotās Karalistes valdība apņemas kompensēt jebkādu līdzekļu trūkumu *NLF* ietvaros, lai nokārtotu 2. un 3. posma saistības sakarā ar spēkstacijas slēgšanu.

— Īpaša nodokļa atlikšana

(45) Šeit minētie Apvienotās Karalistes valdības pasākumi tiks uzskatīti par līdzekļu papildinājumu BE bilancē, kas attiecīgi tiek ņemts vērā peļņas un zaudējumu atskaitē. Parastos apstākļos uzņēmumam būtu jāmaksā nodokļi. Kā paskaidro Apvienotās Karalistes valdība, nodokļu neiekasēšana nozīmētu, ka Apvienotās Karalistes valdībai jāpalielina BE sniedzamā atbalsta "bruto" līmenis pārstrukturēšanas procesā, palielinot to par nodokļu summu, kas tiktu maksāta par piešķirto subsīdiju, lai BE pēc pārstrukturēšanas būtu maksātspējīgs uzņēmums.

(46) Lai izvairītos no šīs situācijas, Apvienotās Karalistes iestādes patlaban ievieš īpašus nodokļa neiekasēšanas tiesību aktus, kas darbotos uz Elektrības likuma pamata. Bez šāda nodokļa neiekasēšanas likuma ar nodokli būtu apliekami ienākumi aptuveni 3 152 miljonu GBP apmērā. Kā paskaidro Apvienotās Karalistes valdība, nodokļa neiekasēšanas tiesību akti ir izveidoti tā, lai nodrošinātu, ka nākotnē BE nesaņems nekādus nevienlīdzīgu nodokļa atvieglojumus. Ja vēlāk palielināsies uzņēmuma vērtība sakarā ar cenu izmaiņām vai revalorizāciju, šīs vērtības tiks apliktas ar nodokli, tādējādi izlīdzinot BE saņemto nodokļa atvieglojumu, kad peļņas un zaudējumu pārskatā tiks parādīti papildu izdevumi.

(47) Tālāk redzamajā *1. tabulā* sniegts minēto atbalsta instrumentu vērtējums Apvienotās Karalistes iestāžu skatījumā. Šie vērtību aprēķini ir lielā mērā neprecīzi. Ļoti nedroši ir skaitļi, kas rāda atbalstu kodoldrošības saistību izmaksās un BE ieguldījumu šo izmaksu segšanā. Saistību izpilde tiešām attiecas uz ārkārtīgi ilgiem laika periodiem. Piemēram, BE nevar plānot AGR demontāžas sākšanu, iekams nav pagājuši vismaz 85 gadi pēc enerģijas ražošanas izbeigšanas šajā spēkstacijā, savukārt izlietotās degvielas apsaimniekošanai ir jāturpinās nenoteikti ilgu laiku. Turklāt ir vēl daudzi uzdevumi, tai skaitā AGR slēgšana, par ko patlaban trūkst tiešas pieredzes. Kopš atbalsta izziņošanas tā aprēķinātā vērtība ir mainījusies. Galvenie iemesli ir pieaugušie ieņēmumi no *cash sweep* sakarā ar uzlabojumiem BE darbības prognozē, inflācijas ietekme, maksājamo summu korekcijas saskaņā ar pasākumu, kas attiecas uz agrākajiem līgumiem par izlietoto degvielu, AGR agrāk izlietotās degvielas daudzumu palielinājums sakarā ar uzsāktās pārstrukturēšanas vēlāku spēkā stāšanos, kā arī Atomelektrostaciju slēgšanas fonda līdzekļu vērtības pieaugums, kas atspoguļo visjaunāko tirgus vērtību.

1. tabula

Pasākuma A atbalsta instrumentu vērtējums, pamatojoties uz 2004. gada jūlija prognozēm (6)

(miljoni GBP)

	Sākotnēji iesniegtie dati		Pašreizējās prognozes	
	PNV (diskontēta par 5,4 % no nomināla (7))	Maksājumu kopsumma nākotnē (bez diskonta)	PNV (diskontēta par 5,4 % no nomināla (7))	Maksājumu kopsumma nākotnē (bez diskonta)
Pasākums sakarā ar līgumiem par agrāk izlietoto degvielu	2 185	3 218	2 377	3 067
Pasākums sakarā ar līgumos neietvertām saistībām	750	3 166	951	3 375
Pasākums attiecībā uz saistībām sakarā ar slēgšanu	879	4 917	1 115	5 062
BE iemaksātās summas *NLF*	– 1 432	– 1 845	– 2 007	– 2 510
Neto summas, ko maksās valsts sekretārs	197	6 238	59	5 927
Nodokļa neiekasēšana	916	946	1 047	1 077
Kopā	3 298	10 402	3 483	10 071

Sākotnējais iesniegums: Naudas plūsmas pēc 2003. g. marta vērtējuma 2002. g. decembra cenās
Pašreizējās prognozes: Naudas plūsmas pēc 2004. g. marta vērtējuma 2004. g. cenās

Pasākums B: Ar degvielas apriti saistītie pasākumi, kas saskaņoti ar British Nuclear Fuel Limited (BNFL)

(48) BNFL nodrošina kodoldegvielu BE visiem AGR reaktoriem, kā arī apstrādā vai uzglabā šo degvielu pēc izlietošanas (8).

(49) Saskaņā ar pārstrukturēšanas plānu sabiedrība BNFL, kas ir BE lielākais atsevišķais kreditors, ir piekritis mainīt ar BE noslēgtos līgumus attiecībā uz degvielas piegādi un izlietotās degvielas apstrādi.

Pasākumi sakarā ar degvielas piegādi ("pirmsprocesa līgumi")

(50) Pirms pārstrukturēšanas BE un BNFL noslēdza degvielas piegādes līgumus *BEG* un *BEGUK* attiecīgi 1997. un 1995. gadā. Tiem bija jābūt spēkā līdz 2006. gada 31. martam, bet bija paredzēts pēc šī datuma līgumus par jaunu apspriest un pagarināt attiecībā uz *BEG*, kā variantu minot arī līguma pagarināšanu attiecībā uz *BEGUK*.

(51) Maksa par degvielas piegādi bija noteikta kā fiksēts ikgada maksājums, kam pieskaitāma mainīga maksa atkarībā no degvielas sastāva. Maksa tika noteikta, ievērojot korekciju saskaņā ar inflācijas rādītāju.

(52) Atkārtoti apspriestie degvielas piegādes noteikumi stājās spēkā ar 2003. gada 1. aprīli, kad iepriekšējam nolīgumam tika pievienoti pielikumi. Jaunie noteikumi arī kalpos kā jaunās beztermiņa nolīguma pamats, nosakot AGR apgādi ar degvielu pēc 2006. gada 31. marta, kas stāsies spēkā 2006. gada 1. aprīlī.

(6) Sākotnēji iesniegtie dati: skaidras naudas plūsma novērtēta 2003. gada martā un izteikta 2002. gada decembra cenās. Patreizējais atspoguļojums: skaidras naudas plūsma novērtēta 2004. gada martā un izteikta 2004. gada marta cenās.

(7) Diskonta likme ir 5,4 % no nominālās vērtības, kas tika rekomendēta kā atsauces likme, sākot ar 2003. gada 1. janvāri saskaņā ar Komisijas paziņojumu par atsauces un diskonta likmju noteikšanas metodi – *Commission Notice on the method for setting the reference and discount rates* (OV C 273, 9.9.1997., 3. lpp.).

(8) BE pērk degvielu savai vienīgajai augstspiediena ūdens reaktora (*PWR*) atomelektrostacijai no cita piegādātāja; BE nav līguma par *PWR* izlietoto degvielu, jo to uzglabā savā teritorijā.

(53) Saskaņā ar jaunajiem noteikumiem fiksētie ikgada maksājumi, ko paredzēja agrākais nolīgums, tiks samazināti par 5 miljoniem GBP gadā, un tiks vēlreiz piemērots diskonts, kas saistīts ar pamatslodzes elektrības cenām, tomēr nepārsniedzot 15 miljonus GBP (uz abiem noteikumiem attiecas 2003. gada cenas un indeksācija saskaņā ar mazumtirdzniecības cenu indeksu (MCI)). Citā ziņā cenas paliks tādas, kā minēts iepriekšējos līgumos.

(54) Attiecībā uz degvielas piegādēm pēc 2006. gada 1. aprīļa, ievērojot, ka vismaz 4 no 7 AGR stacijām nebūs slēgtas, fiksētā BE maksājamā summa būs 25,5 miljoni GBP, no kā tiek atskaitīts iepriekš minētais diskonts, bet maksājuma mainīgā daļa (kā to paredz esošie līgumi) būs vienāda ar 191 000 GBP par tonnu urāna. Šīs cenas ir noteiktas saskaņā ar 2002. gada valūtas vērtībām un attiecīgi tiks indeksētas pēc MCI.

(55) Laikā, kad darbosies tikai trīs vai vēl mazāks skaits spēkstaciju, cenu var noteikt saskaņā ar BE un BNFL kopējas speciālistu grupas rekomendācijām, kad kad būs pabeigts pētījums par BNFL degvielas sagatavošanas iekārtu darbības beigšanas optimizācijas programmu.

Pasākumi sakarā ar izlietoto degvielu ("pēcprocesa līgumi")

(56) 1995. gadā *BEG* un *BEGUK* likumīgie priekšgājēji (attiecīgi *Nuclear Electric* un *Scottish Nuclear*) noslēdza ilgtermiņa līgumus ar BNFL par radiaktīvās AGR degvielas uzglabāšanu, pārstrādi un ar to saistītajiem pakalpojumiem. *BEGUK* (toreiz *Scottish Nuclear*) 1995. gadā atkārtoti noslēdza līgumu par visas AGR degvielas ilgtermiņa uzglabāšanu, ja tāda radīsies papildus pārstrādes līgumā jau minētajiem apjomiem. BEG 1997. gadā parakstīja vēl vienu līgumu par izlietotās degvielas apsaimniekošanas pakalpojumiem, kurā bija minēti visi stacijas darbmūža laikā radušies radioaktīvie AGR degvielas apjomi papildus tiem, kuri piegādāti no *BEG* reaktoriem saskaņā ar 1995. gada līgumu. Visi šeit minētie līgumi turpmāk tiks saukti par "esošajiem izlietotās degvielas apsaimniekošanas nolīgumiem". Šis nolīgums paredz pakalpojumu sniegšanu vismaz līdz 2038. vai 2086. gadam (atkarībā no atkritumu kategorijas).

(57) Saskaņā ar spēkā esošo nolīgumu par izlietotās degvielas apsaimniekošanu BE saglabā īpašuma tiesības uz visu izlietoto degvielu. Visbeidzot *BEG* un *BEGUK* vajadzēs saņemt no BNFL krājumiem pārstiklotus augsta līmeņa atkritumus, izlietoto degvielu, dažus vidēja līmeņa atkritumus, kā arī pārstrādāto urānu un plutoniju, lai izpildītu saistības par atbrīvošanos no šiem materiāliem.

(58) Šo nolīgumu ietvaros izcenojums galvenokārt ir iepriekš noteikts, bet tas tiek koriģēts atbilstoši inflācijai, taču attiecībā uz saistībām par uzglabāšanu un pārstrādi izcenojums tiek noteikts, pamatojoties uz piegādātās degvielas svaru. Sākotnējos 1995. gada līgumos izcenojumā tiek ņemti vērā *THORP (Thermal Oxide Reprocessing Plant)* slēgšanas apjomi Selafīldā, kur tiek pārstrādāta AGR degviela. Ievērojot BNFL sniegto pakalpojumu raksturu, BE apņemas turpināt maksājumus par piegādāto degvielu neatkarīgi no tā, vai BE izbeidz līgumus attiecībā uz nepiegādāto degvielu.

(59) Maksājumu plūsmas par 1995. gada uzglabāšanas un pārstrādes līgumiem ir konstantas un notiek līdz līgumu izpildes beigām 2086. gadā; maksājumi tiek kārtoti katru mēnesi. Maksājumu plūsma par 1997. gada līgumu pamatojas uz BNFL piegādātās degvielas laika grafiku un tonnāžu. Šie fiksētie maksājumi veido kopsummu, kas jānomaksā saskaņā ar noteiktu grafiku.

(60) Atkārtoti apspriestais nolīgums par izlietotās degvielas apsaimniekošanu (turpmāk – "jaunais nolīgums par izlietotās degvielas apsaimniekošanu") tiek piemērots citādi – atkarībā no tā, vai apsaimniekojamā degviela ir bijusi ievadīta reaktorā pirms vai pēc pārstrukturēšanas spēkā stāšanās dienas.

(61) Attiecībā uz degvielu, kas iepildīta pirms pārstrukturēšanas spēkā stāšanās dienas, tiks ieviestas dažas svarīgas izmaiņas:

a) maksājumu grafiks turpmāk būs saīsināts tā, lai nākotnē kārtotiem maksājumiem nemainītos pašreizējā neto vērtība, aprēķinos izmantojot Apvienotās Karalistes valsts sektora diskonta likmes;

b) tiks mainīti līguma izbeigšanas noteikumi, lai gadījumā, ja tomēr, neraugoties uz pārstrukturēšanu, BE kļūst maksātnespējīga, līgumi izbeigtos bez regresa prasījumiem BE. Apvienotās Karalistes iestādes ir norādījušas, ka šādā gadījumā varbūt vajadzētu turpināt apsaimniekot šo degvielu BNFL teritorijā Selafīldā un ka Apvienotās Karalistes valdībai vai *NLF* vajadzētu ar līguma palīdzību vienoties ar BNFL vai ar BE tiesību pārņēmēju, lai apsaimniekošana turpinātos. Kā norādījušas Apvienotās Karalistes iestādes, tādā gadījumā šai jaunajai kārtībai vajadzētu pamatoties uz visu tā brīža svarīgo apstākļu analīzi, ieskaitot spēkā esošajos līgumos ietverto noteikumu analīzi.

(62) Attiecībā uz degvielu, kas iepildīta, sākot ar pārstrukturēšanas spēkā stāšanos dienu, būs nozīmīgas izmaiņas:

a) izlietotās degvielas īpašuma tiesības pārņems BNFL tajā brīdī, kad tas uzņemsies risku par izlietotās degvielas apsaimniekošanu (t.i., kad izlietotā degviela tiek nodota BNFL); pēc tam BE nav vairs par to atbildīga;

b) maksa par izlietotās degvielas apkalpošanu būs kārtojama par laiku, kad neradioaktīvā degviela tiek ievadīta BE reaktoros, bet ne par vēlāku laika posmu (piemēram, brīdī, kad izlietotā degviela tiek nogādāta uz BNFL) un pamatosies uz ikgada degvielas iepildes plānu, katru gadu to attiecīgi saskaņojot;

c) bāzes cena par izlietoto degvielu būs 150 000 GBP par vienu tonnu urāna, un maksājums būs jākārto neradioaktīvas degvielas ievadīšanas brīdī, ievērojot 2003. gada cenas. Pēc tam maksājums tiks indeksēts saskaņā ar MCI. Katru gadu maksājums tiks pielāgots, palielinot vai samazinot to, saskaņā ar formulu, kas pamatojas uz AGR spēkstaciju saražoto elektrības daudzumu un pamatslodzes elektrības vērtību Anglijā un Velsā, tādā veidā aizsargājot BE pret elektroenerģijas cenu svārstībām. Bāzes cena par izlietotās degvielas apsaimniekošanu ir aptuveni par 0,6 GBP/MWh pirms cenas pielāgojumiem.

Degvielas piegāžu un pārstrādes pasākumu ietekme

(63) Parāda Apvienotās Karalistes iestāžu vērtējumu par to, kā BE skar izmaiņas BNFL degvielas piegādes līgumos saskaņā ar trim elektroenerģijas tirgus attīstības scenārijiem.

2. tabula

BNFL degvielas piegādes līgumu izmaiņu ietekme

(miljoni GBP)

Degvielas piegādes ietaupījumu aprēķini					
Gads līdz 31. martam	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.
Izmaksas pirms pārstrukturēšanas					
— Banku prognoze un optimistiskā prognoze	221	247	232	203	213
— Sliktākā prognoze	216	241	227	198	208
Izmaksas pēc pārstrukturēšanas					
— Banku prognoze	206	231	218	188	201
— Optimistiskā prognoze	207	231	227	198	207
— Sliktākā prognoze	200	220	205	176	186
Ietaupījumi					
— Banku prognoze	15	16	14	15	12
— Optimistiskā prognoze	14	16	5	5	6
— Sliktākā prognoze	16	21	22	22	22

(64) Apvienotās Karalistes iestādes ir atzinušas, ka precīzi BE ietaupījumi pēc 2006. gada būtu grūti aprēķināmi, jo pirms pārstrukturēšanas noslēgtos degvielas piegādes līgumus ir plānots izbeigt līdz 2006. gada beigām. Vērtējot BE priekšrocības sakarā ar līgumu izmaiņām, būtu jāņem vērā priekšrocības, ko iegūtu BNFL, ja līgumi tiktu pagarināti līdz BE spēkstaciju darbmūža beigām, kas atspoguļojas jauno līgumu cenās. Ievērojot šīs neskaidrības, Apvienotās Karalistes iestādes ir norādījušas, ka BE veiktie iekšējie aprēķini par izmaksu ekonomiju spēkstaciju darbmūža laikā būtu GBP 239 miljoni (bez diskonta) un GBP 140 miljoni (diskontējot par reālo 3,5 % likmi ([9])). 3. tabula parāda, kādu ietekmi uz BE radīs izmaiņas BNFL noslēgtajos līgumos par AGR izlietoto degvielu saskaņā ar Apvienotās Karalistes iestāžu aprēķiniem, ņemot vērā minētos trīs scenārijus ([10]). Pašreizējā neto vērtība ir aprēķināta, izmantojot Apvienotās Karalistes valsts sektora reālo diskonta likmi 3,5 %. Tabulā ir parādīta tikai cenu izmaiņu ietekme līgumos, kas attiecas uz degvielu, kas ievadīta reaktorā, sākot ar pārstrukturēšanās spēkā stāšanās dienu. Līgumu izmaiņu ietekmi attiecībā uz degvielu, kas iepildīta pirms pārstrukturēšanas spēkā stāšanās dienas, ir grūti kvantitatīvi novērtēt, jo tā izpaudīsies tikai BE maksātnespējas gadījumā. Bez tam, kā apgalvo Apvienotās Karalistes iestādes, ir grūti novērtēt, ko iegūs BE sakarā ar izlietotās degvielas īpašuma tiesību un ar to saistītās atbildības nodošanu BNFL. Tomēr Apvienotās Karalistes iestādes atzīst, ka subjektīvs BE ieguvumu vērtējums sakarā ar šo īpašuma tiesību nodošanu būtu aptuveni 1 421 miljoni GBP (bez diskonta) un 148 miljoni GBP (diskontēti saskaņā ar 5,4 % likmi no nomināla). Šis ieguvums *3. tabulā* nav parādīts.

([9]) Šie procenti atbilst diskonta likmei valsts sektorā.

([10]) Šie trīs scenāriji ir definēti tālāk 111. punktā.

3. tabula

Ietekme uz pašreizējo neto vērtību (PNV), mainot nākamos AGR izlietotās degvielas līgumus (11)

(miljoni GBP)

	PNV	Kopējie nediskontētie maksājumi
Pirms pārstrukturēšanas		
— Banku prognoze	592	1 117
Pēc pārstrukturēšanas		
— Banku prognoze	418	558
— Maksimālā prognoze	881	1 204
— Minimālā prognoze	3	4
Ietaupījumi		
— Banku prognoze	174	559
— Maksimālā prognoze	– 289	– 87
— Minimālā prognoze	589	1 113

Ar urāna materiāliem saistītie pasākumi

(65) Agrāk tie uzņēmumi, kas tagad ir *BEG* un *BEGUK*, paši iegādājās urāna materiālus, lai nodotu tos BNFL izmantošanai kodoldegvielas ražošanai un sagatavošanai savu AGR spēkstaciju vajadzībām. Uzņēmums, kurš tagad ir *BEGUK*, toreiz nodeva savus urāna materiālu sagādes līgumus uzņēmumam BNFL. Šie agrāk spēkā esošie līgumi bija ilgtermiņa un jebkurā gadījumā bija pietiekami tikai attiecībā uz šo materiālu relatīvi nelieliem daudzumiem, kas bija nepieciešami *BEGUK*, tādēļ šīs izmaiņas deva BNFL tikai ierobežotu iespēju attīstīt urāna materiālu sagādes un piegādes nozari.

(66) Atkārtoti apspriežot līgumus par sagatavoto kodoldegvielu, ko BNFL turpmāk piegādās BE, BE un BNFL vienojās, ka arī BEG jānodod BNFL savi urāna materiālu sagādes līgumi, un BNFL tādā veidā kļūst atbildīgs par tālākās kārtības noteikumu pieņemšanu attiecībā uz urāna materiālu sagādi kodoldegvielas nodrošināšanai *BEG* piederošajās AGR spēkstacijās.

(67) Tajā pašā laikā BNFL pirks no *BEG* urāna materiālu akcijas, kuru paredzamā uzskaites vērtība var sasniegt 67 miljonus GBP.

Pasākums C: Pasākumi sakarā ar maksājumu termiņa atlikšanu

(68) Pārstrukturēšanas plāna ietvaros BE ir panākusi nolīgumu par maksājumu termiņa atlikšanu ("Nolīgums par maksājumu termiņa atlikšanu"), uz ko attiecas atsevišķi nosacījumi par samaksu, kas jāsaņem BNFL un vairākiem svarīgiem finanšu kreditoriem ("svarīgie kreditori"), kuri ir BE izdoto 2003., 2006. un 2016. gada sterliņu mārciņu parādzīmju vairākuma turētāji ("parādzīmju turētāji"), Egboro banku sindikāts, kas ietver *Royal Bank of Scotland* (*"RBS"*) kā kredītvēstules nodrošinātāju (kopā saukti "aizdevējbankas"), un pretējās puses, ar ko noslēgti trīs nolīgumi par enerģijas iepirkšanu (*Power Purchase Agreements – "PPA"*) un izlīdzinājuma līgumi: *Teaside Power Limited ("TPL"), Total Fina Elf ("TFE"*) un *Enron* (kopā saukti – "*PPA* Pretējās puses").

(69) Saskaņā ar nolīgumu par maksājumu termiņa atlikšanu, atlikšanas periods sākas 2003. gada 14. februārī un beidzas ne agrāk kā 2004. gada 30. septembrī vai tad, kad notiek līgumu pārtraukšana, vai ir pabeigta pārstrukturēšana. Šajā periodā BNFL un svarīgie kreditori vienojas ar BE, ka viņi neveiks nekādus pasākumus, lai sāktu maksātnespējas procedūru vai lai pieprasītu vai palielinātu BE kārtojamos maksājumus.

(70) BE, BNFL un svarīgo kreditoru saistības, ko nosaka Nolīgums par maksājumu termiņa atlikšanu, ir aprakstītas apsvērumos (71) - (73).

BE saistības sakarā ar maksājumu termiņa atlikšanu

(71) Saskaņā ar nolīgumu par maksājumu termiņa atlikšanu:

a) Parādzīmju turētāji un *Eggborough Banks* joprojām saņems procentu maksājumus saskaņā ar spēkā esošo kārtību,

b) *RBS* saņems 6 % gadā (ievērojot tās kredītvēstuli) par summu 34 miljoni GBP, kā arī *PPA* Pretējās puses – katra par sev pienākošos summu (*RBS* 37,5 miljonus GBP; *TPL* 159 miljonus GBP; *TFE* 85 miljonus GBP; *Enron* 72 miljonus GBP);

c) *EPL* tiks izmaksātas summas, kas izriet no tā ekspluatācijas izmaksām un kapitālizdevumiem;

d) BE līdz pārstrukturēšanas pabeigšanai joprojām iepirks enerģiju no *TPL* par noteiktām cenām, kuru līmenis atbilst aktuālajai elektroenerģijas cenu līknei;

(11) Tas nozīmē pieņēmumu, ka pārstrukturēšanās stājas spēkā 2004. gada 1. aprīlī. NPV ir noteikta 2003. gada martā.

e) BNFL uzkrās procentus attiecībā uz summām, kas jāsaņem saskaņā ar spēkā esošo nolīgumu par izlietotās degvielas apsaimniekošanu, sākot ar 2003. gada 1. aprīli, un kas netiks ņemtas vērā, ja notiks pārstrukturēšana. Summas, kuras uzkrāsies saskaņā ar spēkā esošo izlietotās degvielas apsaimniekošanas nolīgumu attiecībā uz degvielu, kas iepildīta pirms pārstrukturēšanās spēkā stāšanās dienas, tiks iesaldētas, ja tās pārsniegs summas, kuras būtu jāmaksā, ja jaunais nolīgums par izlietotās degvielas apsaimniekošanu būtu stājies spēkā ar 2003. gada 1. aprīli, un šo summu nomaksa tiks atcelta, ja notiks pārstrukturēšana.

BNFL un svarīgo kreditoru pienākumi saistībā ar maksājumu termiņa atlikšanu

(72) Saskaņā ar nolīgumiem par maksājumu termiņa atlikšanu:

a) No 2002. gada novembra līdz 2003. gada 31. martam BNFL iesaldēs visus maksājumus, kas kārtojami saskaņā ar spēkā esošo nolīgumu par izlietotās degvielas apsaimniekošanu no 2003. gada 1. aprīļa; BNFL atliks maksājuma termiņu uz laiku, kas ir starpība starp spēkā esošo termiņu un jauno nolīgumu par izlietotās degvielas apsaimniekošanu;

b) Parādzīmju turētāji atliks pamatsummas maksājumu termiņu, kas jāmaksā par 2003. gada parādzīmēm;

c) *Eggborough Banks* atliks pamatsummu un citu maksājumu termiņu sakarā ar Nolīgumu par jaudām un nodevām (*Capacity and Tolling Agreement – "CTA"*), izņemot tos maksājumus, kas ietverti BE nepārtraukto pienākumu kārtošanā;

d) *RBS* atliks maksājumu termiņu visām summām attiecībā uz *RBS* kā pretējās puses zaudējumu atlīdzināšanu, kombinēto garantiju vai kredītvēstuli;

e) *PPA* pretējās puses atliks maksājumu termiņu visām summām, kas radušās saskaņā ar šādu nolīgumu pastāvēšanu, izņemot tos maksājumus, kas ietverti BE pastāvīgo saistību kārtošanā.

(73) Svarīgā kreditora pienākumi saskaņā ar tā piekrišanu atlikt maksājumu termiņus vairs nav spēkā, ja iestājas kādi no zemāk minētajiem apstākļiem un svarīgais kreditors nosūta BE uzteikumu:

a) tiek kavēti neatliktie maksājumi, kas jāsaņem šim svarīgajam kreditoram, un maksājums tiek kavēts par vairāk nekā 20 darbdienām;

b) notiek BE vai BE meitas uzņēmuma likvidācija, tiek iecelts administrators vai notiek pārņemšana administratīvā kārtībā;

c) Apvienotās Karalistes valdība rakstiski pieprasa atmaksāt līdzekļus saskaņā ar Nolīgumu par kredīta izmantošanu vai saskaņā ar citiem kredītiem, kas sniegušas komercbankās, un ko ir garantējusi Apvienotās Karalistes valdība, kā arī ar to saistītajām garantijām no BE un to meitas uzņēmumu puses par labu Apvienotās Karalistes valdībai;

d) nav saņemta nepieciešamā piekrišana no *Eggborough Credit Facility* aģenta, *RBS, TPL* banku sindikāta vai *Enron*.

e) BE vai kāds no BE meitas uzņēmumiem izdod dokumentus par norēķiniem ar svarīgajiem kreditoriem, kas ir atšķirīgi no līgumu noteikumiem, par ko ir vienojušies svarīgie kreditori.

Maksājumu termiņu atlikšanas ietekme

(74) 4. *tabulā* ir parādītas summas, ko saskaņā ar Apvienotās Karalistes iestāžu aprēķiniem BE ietaupītu sakarā ar nolīgumu par maksājumu termiņu atlikšanu, ja pārstrukturēšanās stātos spēkā 2004. gada 31. martā.

4. tabula

BE skaidrās naudas ietaupījumi saskaņā ar nolīgumu par maksājumu termiņu atlikšanu

(miljoni GBP)

		Gada beigas 2003. gada martā	Gada beigas 2004. gada martā
BNFL		132	265
Parādzīmju turētāji		110	0
Eggborough Banks		47	40
TPL		13	33
TFE		3	14
Enron		4	19
PVN ietekme		0	– 8
Procentu ietekme		– 9	– 21
Maksājumu atlikšanas ietekme		300	342
Naudas uzkrājums		300	642

Pasākums D: Svarīgo kreditoru pārstrukturēšanas pakete

(75) Papildus nolīgumam par maksājumu termiņu atlikšanu, pārstrukturēšanas plāns paredz svarīgo kreditoru prasību pārstrukturēšanu un maksājumu grafika maiņu. BE 2003. gada 14. februārī panāca nesaistošu vienošanos ar svarīgajiem kreditoriem par kompromisu un kreditoru prasību ievērošanas kārtību.

(76) Tika panākts kompromiss attiecībā uz svarīgo kreditoru saistībām, kā tas redzams BE 2002. gada 30. septembra pirmsaudita 6 mēnešu finansu atskaitēs:

— parādzīmju turētājiem: 408 miljoni GBP

— aizdevējbankām: 490 miljoni GBP

— *PPA* pretējām pusēm: 365 miljoni GBP

(77) Saskaņā ar pirkšanas līgumos ietvertajiem noteikumiem prasību summas kopš tā laika ir bijušas noteiktas 316 miljonu GBP līmenī pārstrukturēšanas paketes vajadzībām.

(78) Saistības tiks pārstrukturētas un mainīts to grafiks:

a) jaunas parādzīmes par 275 miljoniem GBP tiks izsniegtas parādzīmju turētājiem, aizdevējbankām, *RBS, TPL, TFE* un *Enron*;

b) tiks noslēgta pārskatīta *CTA* vienošanās ar *Eggborough Banks*, kur bankas finansiāli atgūs 150 miljonu GBP ekvivalentu jaunajās parādzīmēs;

c) BE parastās akcijas saņems parādzīmju turētāji, aizdevējbankas, *RBS, TPL, TFE* un *Enron*.

Pasākums E: Jaunas tirdzniecības stratēģijas ieviešana

(79) BE ir pārskatījusi savu tirdzniecības stratēģiju, cenšoties samazināt savu atkarību no ražošanas apjomiem un cenu riska. Šāda analīze ir viens no tiem pārstrukturēšanas paketes elementiem, kuri uzlabo BE finansiālo noturību.

Situācijas apraksts

(80) BE ir viens no lielākajiem elektroenerģijas ražotājiem Apvienotajā Karalistē, kurš saražo vairāk nekā 20 % no Apvienotajā Karalistē ražotas enerģijas apjoma. Šis elektroenerģijas ražošanas komplekss sastāv no kodolenerģijas ražotnes (83 % no kopējās jaudas) un no ražotnes, kas izmanto ogles (17 % no kopējās jaudas), ar ražotspēju aptuveni 75 TWh enerģijas gadā.

(81) Tirdzniecības jomā BE palīdz *BEPET*, kas atbild par BE ražojuma pārdošanu un par BE vadību atkarībā no elektroenerģijas tirgus cenu svārstībām, kā arī cenšas palielināt BE ražojumu pārdošanas cenas attiecīgajā tirgū. Tā kā 83 % no BE ražošanas jaudām ir atomenerģija, *BEPET* galveno uzmanību pievērš šī galvenā ražojuma nepārtrauktai realizācijai.

(82) Ar oglēm kurināmā Egboro spēkstacija arī ir svarīgs elements BE tirdzniecības portfelī. Egboro stacija nodrošina ražošanas elastību un dod iespēju apmierināt patērētāju mainīgo pieprasījumu un kalpo kā vērtīgs "nodrošinājums" gadījumam, ja atomelektrostaciju darbībā rastos pārtraukums. Egboro stacija nodrošina arī elastību attiecībā uz BE lielo I&C klientu vēlmēm un daļēji attiecībā uz vairumtirdzniecības apjomiem.

(83) Lai pārvaldītu tirgus cenu ietekmi uz BE un tajā pašā laikā palielinātu pārdošanas cenu tirgū, *BEPET* nodarbojas ar produkcijas iepriekšpārdošanu. Līdz tam laikam, kad elektrība būs saražota, *BEPET*, līdzīgi citiem enerģijas ražotājiem, cenšas pārdot 100 % no produkta, lai izvairītos no nenoturīgajām cenām, kas raksturīgas šādā līdzsvarošanas mehānismā. Izmantojot iepriekšpārdošanu, uzņēmums var nodrošināt saražoto apjomu pārdošanu nākotnē par tajā laikā dominējošo cenu, dažos gadījumos nodrošinot, ka nākotnē saražotajam produktam tiek noteikta nemainīga cena.

(84) *BEPET* izmanto dažādus kanālus BE ražojumu pārdošanai; 32 % no saražotā kopprodukta tiek realizēti ar tiešajām piegādēm (TP). TP ir organiski izveidojušās un ir galvenais elements BE biznesa stratēģijā.

(85) BE produkcija ieņem nelielu vietu mazumtirdzniecībā, salīdzinot ar citiem svarīgiem enerģijas ražotājiem Anglijā, Skotijā un Velsā. BE izaugsmi šajā tirgus sektorā sekmē uzņēmuma mērķis dažādot piegādes kanālus, realizējot savas saražotās jaudas, kas nenozīmē pašmērķi iekarot vietu mazumtirdzniecībā. BE iegūst aptuveni 2 % bruto peļņas ([12]) no tiešās pārdošanas, atspoguļo augsto konkurenci šajā tirgū.

(86) Iemesli, kādēļ 2002. gada septembrī BE radās finansiālas grūtības, ietvēra trīs cenas ziņā neizdevīgus nolīgumus par enerģijas pirkšanu un līgumus par cenu starpību, ko BE bija noslēgusi reizē ar agrākajiem tirdzniecības un komercdarbības pasākumiem. Katrs no tiem tika iekļauts kompromisa nolīgumā, kas tika noslēgts ar svarīgajiem kreditoriem pārstrukturēšanas paketes ietvaros.

([12]) Bruto peļņa pamatojas uz kopējiem ieņēmumiem pirms procentu un nodokļu nomaksas, no kuriem tiek atskaitītas tiešās izmaksas par piegādi (ieskaitot elektroenerģiju un pievešanu). Informācijas avots: BE.

(87) Pirmais ir līgums ar *TFE*. Salīdzinot ar šodien tirgū valdošajām cenām, līgumā minētā cena ir ļoti augsta. Vienošanās par to notika 1997. gadā, kad cenas vidēji bija daudz augstākas nekā tagad. Šī vienošanās ir cenas ziņā neizdevīga, un BE ir jāmaksā *TFE* 85 miljoni GBP.

(88) Otrs līgums, kas datēts ar 1996. gada 1. aprīli, attiecas uz apmaiņas līgumu ar *Enron* un ir finansiāls dokuments, kurš pamatojas uz maksimālās un minimālās patēriņa slodzes kooperatīvā tirgus cenu starpību. BE noslēdza šo līgumu pirms Egboro spēkstacijas iegūšanas. Tas bija domāts aizsardzībai pret BE augošā *I&C* patērētāju sektora mainīgo situāciju. Prasību summa, kas BE jāmaksā *Enron*, kā atzīts pārstrukturēšanas paketē sakarā ar cenas ziņā neizdevīgo nolīgumu par pirkumiem, ir 72 miljoni GBP.

(89) Trešais līgums attiecas uz nolīgumu, kas pārņemts pēc tam, kad BE 1999. gadā iegādājās *SWALEC*, un ir noslēgta ar *TPL*. Līgums sākotnēji tika parakstīts 1991. gada 26. jūnijā. Šis līgums ir cenas ziņā neizdevīgs. Prasību summa, kas jāsaņem *TPL* un kas saskaņā ar šo neizdevīgo *PPA* ir atzīta pārstrukturēšanas paketē, ir 159 miljoni GBP.

BE jaunā tirdzniecības stratēģija

(90) Pārstrukturēšanas paketes ietvaros BE paredz vēl plašāk nodrošināt savu jaudu pārdošanu par vidējā termiņā noteiktu cenu. Kā apgalvo Apvienotās Karalistes valdība, šīs stratēģijas īstenošana samazinās naudas plūsmu nedrošību un pastiprinās uzņēmuma ilgtermiņa finansiālo dzīvotspēju.

(91) Saskaņā ar jauno stratēģiju, jaudu iepriekšpārdošana par nemainīgām cenām novedīs pie tā, ka uzņēmums realizēs iepriekšpārdošanā jau lielāku daļu no saražotajām jaudām par nemainīgām cenām nākamajos 3-5 gadiem, kā jau *BEPET* to dara attiecībā uz lielāko daļu no nākotne saražotās produkcijas.

(92) Jaunās tirdzniecības stratēģijas galvenie mērķi ir (i) ierobežot ar cenu saistītos riska faktorus, nodrošinot turpmākos līgumus par noteiktām cenām, (ii) uzturēt ekonomiski izdevīgus pārdošanas kanālus ievērojami lieliem ražošanas apjomiem un (iii) nodrošināt papildu skaidrās naudas summas, lai uzturētu adekvātas finanšu rezerves.

(93) Kopš jaunā stratēģija tika formulēta 2002. gada decembra sākumā, BE ir izdevies pārdot vai pagarināt pārdošanas līgumus papildus par 14,8 TWh attiecībā uz tiešajām piegādēm uzņēmumiem (TP) no 2003. - 2006. gada pārdošanas apjomiem, atjaunojot ikgada līgumus un dažos gadījumos pagarinot daudzgadējus nolīgumus. Līdz 2003. gada martam BE ir bijušas sarunas arī ar vairākiem vairumtirdzniecības pārstāvjiem par strukturētas tirdzniecības jautājumiem.

(94) Svarīgs līgums 2003. gada 6. februārī tika parakstīts ar *British Gas Trading Limited* par aptuveni 10 TWh pārdošanu gadā līdz 2007. gada 1. aprīlim, un no šī apjoma vairāk nekā puse tiks pārdota par iepriekš noteiktu cenu.

(95) Jaunie līgumi ar BNFL arī paredz, ka BE iegūst elektroenerģijas cenu aizsardzības elementu sakarā ar mainīgo cenu, kas saistās ar tām elektrības cenām, kas jāmaksā par AGR degvielas piegādi un AGR izlietotās degvielas apsaimniekošanas pakalpojumiem. Ievērojot pašreizējās tirgus cenas, jaunais nolīgums ar BNFL dod daļēju aizsardzību par aptuveni 60 % no BE AGR ražotajām jaudām, kas ir apmēram 58 TWh gadā.

(96) BE savā vidēja termiņa stratēģijā ierosina šādus mērķus:

a) nodrošināt, ka BE atomelektrostacijas darbojas pasaules tehniskās drošības un kvalitātes līmenī;

b) uzlabot tehnisko drošību, tajā pašā laikā uzlabojot ražotspēju un konkurētspēju;

c) samazināt atkarību no vairumtirdzniecības elektrības cenām Apvienotajā Karalistē, tajā pašā laikā saglabājot drošu pieeju tirgum. Tas tiks sasniegts, variējot līgumu noteikumus, izmantojot ražošanas elastības iespējas, ko dod Egboro spēkstacija un tiešā pārdošana uzņēmumiem (TP), galvenokārt orientējoties uz *I&C* patērētāju sektoru;

d) izveidot ienesīgu atjaunojamās enerģijas avotu izmantošanu, lai atbalstītu konkurētspēju TP segmentā;

e) turpināt dalību ES sponsorētajos pasākumos, kas saistīti ar tehnisko drošību bijušajā Padomju Savienībā un Austrumeiropā.

Pasākums F: Aktīvu pārdošana, lai palīdzētu finansēt pārstrukturēšanu

— Bruce Power

(97) BE 2002. gada 23. decembrī paziņoja, ka uzņēmums ir noslēdzis nolīgumu par saistībām, lai atdotu 82,4 % no savām daļām uzņēmumā *Bruce Power*: 79,8 % konsorcijam, ko veido *Cameco, BPC Generation Infrastructure Trust* un *TransCanada PipeLines Limited* (kopā saukti – "Konsorcijs") un 2,6 % *Power Workers' Union Trust No1 and The Society*. Bez tam Konsorcijs piekrita iegūt BE 50 % daļu uzņēmumā *Huron Wind*, kas īsteno vēja ģeneratoru projektu Kanādā, Ontario. *Bruce Power* un *Huron Wind* pārdošana Konsorcijam tika pabeigta 2003. gada 14. februārī. Noslēgumā BE saņēma 678 miljonus Kanādas dolāru skaidrā naudā. Turklāt ir sagaidāms, ka BE saņems līdz pat 140 miljonus Kanādas dolāru no rezervētās summas, kas atkarīga no divu *Bruce A* struktūrvienību darbības atsākšanas un atrodas trešo personu darījumu kontos.

(98) Sākotnējās peļņas summa, kas ir 275 miljoni GBP, ja atskaita darījumu izmaksas, ir iemaksāta kontā, kurš ir apstiprināts un tiek izmantots par labu Tirdzniecības un industrijas departamentam (*Department of Trade and Industry – DTI*) saskaņā ar Nolīgumu par glābšanas kredītlīdzekļiem ("*CFA*").

— AmerGen

(99) *Exelon Generation Company, LLC* ("Exelon") un *British Energy Investment Ltd.* ir iesnieguši piedāvājumus attiecībā uz savām daļām uzņēmumā *AmerGen* sakarā ar tā pārdošanu. BE 2003. gada 22. decembrī akcionāri piekrita pārdot uzņēmumam *Exelon Generation Company LLC* BE piederošo 50 % daļu uzņēmumā *Amergen*. BE saņēma skaidrā naudā aptuveni 277 miljonus USD.

Pasākums G: Vietējo nodokļu maksājumu atlikšana

(100) Vairākas vietējās varas iestādes ir piekritušas bez procentiem atlikt maksājumus, kas tām pienākas no BE kā uzņēmējdarbības nodoklis.

(101) Saskaņā ar Apvienotās Karalistes iestāžu sniegto informāciju, tādas vietējās iestādes ir:

— Lankasteras (*Lancaster*) pilsētas dome – attiecībā uz Heišamas (*Heysham*) ražotni par 1 775 240 GBP;

— Šepvejas (Shepway) rajona padome – attiecībā uz Dandžinesas (*Dungeness*) ražotni par 578 524 GBP;

— Hārtlpūlas (*Hartlepool*) vietējā padome – attiecībā uz Hārtlpūlas (*Hartlepool*) ražotni par 447 508 GBP;

— Norteiršīras (*North Ayrshire*) padome – attiecībā uz Hanterstonas (*Hunterstone*) ražotni par 735 947 GBP;

— Īstlotianas (*East Lothian*) padome – attiecībā uz Tornesas (*Torness*) ražotni par 765 986 GBP.

(102) Pavisam tika atlikti nodokļu maksājumi 4 303 205 GBP apjomā laikā no 2002. gada novembra līdz 2003. gada februārim. Attiecībā uz pasākumu G, BE nokārtoja nodokļu maksājumus pilnā apjomā 2003. gada februārī un procentu maksājumu 65 656,24 GBP apjomā par kavējumu 2003. gada 7. oktobrī. Procentu aprēķins pamatojas uz Komisijas atsauces likmēm attiecībā uz Apvienoto Karalisti, kas ir 6,01 % līdz 2002. gada 31. decembrim un pēc tam 5,42 %.

c) *Pārstrukturēšanas paketes finansiālie aspekti*

(103) Pirms izskaidrot pārstrukturēšanās plāna ietekmi uz BE dzīvotspēju, Apvienotās Karalistes iestādes ir aprakstījušas atomenerģijas ražošanas ekonomiku. Novērtējot BE ražošanas pasākumu ekonomiku, paziņojumā tiek nodalītas BE spēkstaciju ekspluatācijas mainīgās un nemainīgās izmaksas. Atomelektrostacijām ir raksturīgas ļoti lielas nemainīgās izmaksas un relatīvi mazas mainīgās izmaksas, īpaši izmaksas par īslaicīgi pieprasītā ražošanas apjoma palielināšanu. Kā ziņo Apvienotās Karalistes iestādes, tā kā lēmumu par ražošanu motivē tieši mainīgo izmaksu līmenis, kā arī ievērojot to, ka atomelektrostacijās ir vismazākās īslaicīgi pieprasītā ražošanas apjoma palielināšanas izmaksas, atomelektrostaciju ekspluatēšana ir ekonomiska.

(104) Tālāk Apvienotās Karalistes iestādes apgalvo: ja BE pārstrukturēšana būs veiksmīga, uzņēmuma struktūra zaudējumus. Apvienotās Karalistes iestādes uzskata, ka ar šo plānu ir iespējams risināt problēmas, kuras ir BE grūtību pamatā, un rezultāts būs BE ilgtermiņa dzīvotspēja. Plāns jo īpaši uzlabos BE tirdzniecības stratēģiju, mēģinot kompensēt savu neaizsargāto pozīciju, atbrīvoties no dažām ļoti augstām nemainīgajām izmaksām, pārņemot agrāk noteiktās saistības sakarā ar kodoldrošību un radot iespējas izveidot pietiekami lielas skaidrās naudas rezerves darbības nodrošināšanai.

(105) BE pārstrukturēšanas plāna uzdevums ir pārkārtot BE izmaksas un saistības un izveidot stabilu kapitāla struktūru, lai BE varētu ilgā termiņā darboties kā finansiāli dzīvotspējīgs uzņēmums. Lai BE varētu uzskatīt par finansiāli dzīvotspējīgu, Apvienotās Karalistes valdība uzskata, ka pēc kāda laika uzņēmumam jāgūst peļņa, pozitīva skaidrās naudas plūsma un spēja pastāvīgi finansēt savas darbību.

(106) Pārstrukturēšanas plānā ir iestrādāti vairāki komponenti, lai panāktu BE finansiālo dzīvotspēju:

a) pārdot BE īpašuma daļas uzņēmumos *Bruce Power* un *AmerGen*, lai izveidotu skaidrās naudas resursus, uzlabotu stabilitāti un sašaurinātu darbības jomu;

b) samazināt esošo BE izmaksu bāzi, uzsākot sarunas ar esošajiem svarīgajiem kreditoriem par kompromisa panākšanu attiecībā uz to iepriekšējām prasībām, kā arī noslēgt vairākus nolīgumus par maksājumu termiņa atlikšanu līdz pārstrukturēšanas īstenošanai, piedāvājot jaunu parāda un BE īpašuma akciju apvienojumu pēc pārstrukturēšanas;

c) Apvienotās Karalistes valdībai pārņemt atsevišķu kodoldrošības saistību izmaksas, kā arī uzsākt sarunas par pirmsprocesa un pēcprocesa kodoldrošības līgumiem ar BNFL; jaunie nolīgumi ar BNFL arī ir samazinājuši BE atkarību no nelabvēlīgām elektroenerģijas cenu svārstībām;

d) ieviest jaunu tirdzniecības stratēģiju, kas samazinātu BE atkarību no elektroenerģijas vairumtirdzniecības apjomiem un ar cenām saistītajiem riskiem.

(107) Saskaņā ar Apvienotās Karalistes iestāžu viedokli, pārstrukturēšanas plāns ir izveidots, lai ievērotu finansiālās dzīvotspējas galveno prasību, t.i., uzņēmuma spēju finansēt savas darbību. Tā kā uzņēmumam ir gaidāmas grūtības finansējuma iegūšanā no bankas vai parādzīmju tirgus, īpaši ņemot vērā relatīvi nelielo aizdevēju skaitu, kas spēj nodrošināt finansējumu atomenerģētikas uzņēmumam, pārstrukturēšanas plāns ir uzskatāms par alternatīvu risinājumu ārējā finansējuma meklēšanai. Plāns paredz radīt un veidot skaidrās naudas rezerves. Tās tiktu veidotas, lai uzņēmums varētu noslēgt elektroenerģijas tirdzniecības līgumus, ja tiek prasīta garantija, un pārdzīvot skaidrās naudas samazināšanās periodus bez nepieciešamības paļauties uz ārēju finansējumu. Līdz ar to pārstrukturēšanas plāns paredz radīt divas rezerves: naudas līdzekļu rezervi aizdevumu garantijas vajadzībām un rezervi piegādes pārtraukumiem un likviditātes nodrošināšanai. Lai gan ir noteiktas divas rezerves, ir paredzēts, ka tās abas būs ar savstarpēji maināmu uzdevumu: piegādes pārtraukumu un likviditātes rezervi varēs izmantot, lai nodrošinātu papildu aizdevumu garantijas prasības, un otrādi. Tas dos BE papildu stabilitāti.

(108) BE ir uzsākusi vairākas darbības, lai uzlabotu savu skaidrās naudas stāvokli:

a) sezonas izmaiņu ietekmes mazināšana, pārvaldot maksājumu grafikus, kur vien tas ir iespējams;

b) tālākās iniciatīvas izmaksu ekonomijas panākšanai;

c) tiešās pārdošanas ieņēmumu pārvēršana vērtspapīros.

(109) Turklāt BE ir veicis biznesa plānošanu, rezultātā iegūstot aktualizētas finanšu prognozes; un detalizēti izskatījis jautājumus, kas saistīti ar ražošanas rādītājiem.

(110) Laika periodā līdz 2004. gada 31. martam skaidrās naudas rezerves veidoja divi līdzekļu avoti: nolīgums par maksājumu termiņa atlikšanu (Pasākums C) un aktīvu pārdošana (Pasākums F) pēc saistību summu atmaksāšanas sakarā ar nolīgumu par glābšanas kredīta iespējām.

(111) Apvienotās Karalistes iestādes ir izstrādājušas trīs finanšu scenārijus, kuros tiek ņemti vērā mainīgie lielumi, kas jo īpaši apdraud BE finanšu stāvokli: enerģijas ražošanas jaudas un elektroenerģijas cenas. Šīs finansiālās prognozes izskatīja *Deloitte & Touche*, kura kompetencē ir sniegt konsultācijas Apvienotās Karalistes valdībai par ekonomikas un enerģētikas tirgu. Uzņēmuma darbības plānā ietvertos pieņēmumus par ražošanas jaudām un kapitāla izmaksām izskatīja *WS Atkins*, kā BE un *Citigroup* tehniskais konsultants, un *Stone & Webster Management Consultants, Inc.*, kas ir Apvienotās Karalistes valdības tehniskais konsultants.

(112) Jautājumu izskatīšanā ir ņemtas vērā trīs galvenās izmaiņas pēc sākotnējā 2003. gada martā sniegtā paziņojuma, respektīvi - elektroenerģijas cenu līmenis, Darbības uzlabošanas programma (DUP), kas bija vērsta uz atomelektrostacijas ekonomiski drošu darbību, un tirdzniecības garantijas.

(113) Elektroenerģijas cenas pēdējo mēnešu laikā ir būtiski mainījušās. Kā ziņo Apvienotās Karalistes iestādes, patlaban šīs cenas pārsniedz 28 GBP/MWh, salīdzinot ar 16,4 GBP/MWh 2003. gada martā. Galvenie faktori, kas maina elektroenerģijas cenu prognozes, ir pamata degvielas (kurināmā – ogļu, gāzes un naftas) cenu svārstības, Eiropas emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas izraisītais sadārdzinājums oglekli saturošajiem materiāliem, kā arī rezerves jaudu robežas.

(114) BE atomenerģijas kompleksi vēsturiski ir bijuši mazāk veiksmīgi nekā to starptautiskie konkurenti. Vecākās spēkstacijas ir cietušas no nepietiekamām investīcijām, un visām spēkstacijām ir nepieciešami nopietni uzlabojumi, kā arī pastāv ievērojams īstermiņa risks ražošanas pārtraukumiem. Šī iemesla dēļ BE ir izveidojusi savām spēkstacijām darbības atjaunošanas plānus. DUP priekšrocības varētu rasties no uzņēmuma kultūras un organizācijas izmaiņām, kā arī veicot ieguldījumus kapitālā un darbaspēkā. Ar laiku šiem pasākumiem vajadzētu mazināt spēkstaciju nedrošību un palielināt ražošanas apjomus.

(115) BE arī ir ņēmusi vērā nesen ievērojami pieaugušās prasības attiecībā uz aizdevuma garantijām, ko diktē tirgus cenu pieaugums.

(116) Lai noteiktu, kā BE finansiālo stāvokli ietekmēs alternatīvi pieņēmumi par enerģijas ražošanas jaudām un elektroenerģijas cenām, BE ir izskatījis vienu pozitīvu un vienu negatīvu nestabilitātes faktoru, bet abos gadījumos tiek ņemtas vērā elektroenerģijas cenu izmaiņas, DUP sniegtās priekšrocības un aprēķinātās aizdevuma garantiju prognozes.

a) "Optimistiskā prognoze", uz ko pamatojas BE gada budžets un kas tiek izmantota darbības mērķu noteikšanai; aptuveni tāda prognoze tika ievērota, pieņemot lēmumu par procesa uzsākšanu.

b) "Atjaunota akciju piedāvājuma prognoze" ir pamats, lai sniegtu informāciju par akcijām ar publisku paziņojumu un piedāvājumam veltītā brošūrā; tā ir uzskatāma par "banku prognozi". "Atjaunota akciju piedāvājuma prognozē" cenas nosaka ar nākotnes līkni, izmantojot tirgus modeli, kurā ir ņemti vērā BE viedokļi par degvielas izmaksām un oglekli saturošo materiālu cenām.

c) "Pamatoti sliktākā prognoze" ir tas pats, kas pesimistiskā prognoze, kur tiek ņemta vērā nedrošā cenu un ražošanas situācija. Pamatoti sliktākās prognozes cenas pamatojas uz BE izveidoto cenu līkni.

(117) Apvienotās Karalistes valdība par pamatu BE dzīvotspējas pārbaudei ir ņēmusi uzņēmuma iespējamās likviditātes rezerves. Ir iegūti sekojoši vērtējumi 2005. -2010. gada periodam.

5. tabula

Likviditātes rezervju rādītāji

(miljoni GBP)

Atjaunota akciju piedāvājuma prognoze/Banku prognoze	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Likviditātes rezerve	[…] (*)					
Sezonas svārstību ietekme un ienākumu gūšanas iespējas						
Likviditātes rezerves, ņemot vērā sezonas ietekmi						
Kopējā ietekme atkarībā no skaidrās naudas, ražošanas apjoma un aizdevuma garantiju riska (1)						
Likviditātes rezerves, ievērojot riska faktorus						
Kopējā vadības pasākumu ietekme uz skaidro naudu un aizdevuma garantijām						
Likviditātes rezerves pēc vadības pasākumiem						
Pamatoti sliktākā/pesimistiskā prognoze						
Likviditātes rezerve						
Sezonas svārstību ietekme un ienākumu gūšanas iespējas						
Likviditātes rezerves, ievērojot sezonas ietekmi						
Kopējā vadības pasākumu ietekme uz skaidro naudu un aizdevuma garantijām						
Likviditātes rezerves, ievērojot riska faktorus						
Kopējā vadības pasākumu ietekme uz skaidro naudu un aizdevuma garantijām						
Likviditātes rezerves, ievērojot vadības pasākumus						

(1) Riska faktori ir tās jomas, kur BE un tā konsultanti uzskata, ka riska pakāpe ir lielāka un pamata pieņēmumi var nerealizēties. Nestabilitātes faktori attiecas uz ražošanas apjomiem dažādās prognozēs un atspoguļo vēsturiski sliktos spēkstaciju darbības rādītājus.

(*) Komercnoslēpums.

(118) Apvienotās Karalistes iestādes ir arī sniegušas peļņas un zaudējumu aprēķinu 2005. /2009. gadam atbilstoši atjaunota akciju piedāvājuma prognozei.

6. tabula

Peļņas un zaudējumu pārskats atjaunota akciju piedāvājuma gadījumā.

	5 gadu prognozes periods				
Peļņas un zaudējumu pārskats	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.
Atomenerģijas ražošana TWh			[…]		
Ieņēmumi					
Elektroenerģijas pārdošana					
Citi darījumi					
Kopējie ieņēmumi					
Darbības izmaksas					
Degvielas izmaksas					
Personāla izmaksas					
Materiāli un pakalpojumi					
Kapitālizmaksas peļņā un zaudējumos					
Amortizācija un parādu atmaksa					
Kopējās darbības izmaksas					
Darbības peļņa/(zaudējumi)					
Ienākumi no jaunajiem komercdarbības veidiem (Peļņa pirms ienākumu nodokļa):					
AmerGen (pirms reval.)					
Peļņa pirms finanšu maksājumiem un nodokļa					
Finanšu izmaksas					
Revalorizācija (neto)					
Neto procenti un citas finanšu izmaksas					
Kopējās finanšu izmaksas					
Peļņa pirms nodokļa	17	171	186	336	355
Mazākuma akciju turētāju daļa (no peļņas pirms nodokļa)	0	0	0	0	0
Peļņa pirms nodokļa un maksājumiem Apvienotās Karalistes valdībai)	17	171	186	336	355
Izmaiņas maksājumos Apvienotās Karalistes valdībai	0	– 96	– 133	– 206	– 156
Peļņa pirms nodokļa (un ārkārtas posteņi)	17	75	53	130	199
Ārkārtas posteņi	4 068	0	0	– 40	0
Peļņa pirms nodokļiem (ņemot vērā ārkārtas posteņus)	4 085	75	53	90	199
Nodoklis	0	0	0	– 26	– 87
Peļņa pēc nodokļiem un ņemot vērā ārkārtas posteņus (pirms nodokļiem par ārkārtas posteņiem)	4 085	75	53	64	112

Datu avots: BE

Piezīme: Skaitļi, kas attiecas uz 2004. /05. gadu, ir sagatavoti uz formāli sastādītu rēķinu pamata (t.i., lai vieglāk būtu salīdzināt, grāmatvedības vajadzībām minētās degvielas izmaksas un revalorizācijas skaitļi atspoguļo jaunos līgumus par degvielu, kaut arī tehniski tie netiks izmantoti līdz pārstrukturēšanas spēkā stāšanās dienai.

(119) Šis aprēķins parāda, ka peļņa pirms nodokļa, mazākuma akcionāru daļa, Apvienotās Karalistes valdības pasākumi un ārkārtas posteņi uzlabosies no 17 miljoniem GBP līdz 171 miljonam 2005. gadā vai pat līdz 355 miljoniem GBP vēlākos gados. Ārkārtas postenis 2005. gadā attiecas uz Apvienotās Karalistes valdības pasākuma ieskaitīšanu, ar ko tiek finansētas kodoldrošības saistības, kas minētas Pasākumā A.

(120) Peļņu pirms nodokļa būtiski samazina maksājumi *NLF*, sākot ar 2005. gadu. Tomēr šie maksājumi ir 65 % no naudas plūsmas, ko var izmantot pēc parādu apkalpošanas un kas nav maksājami, ja naudas plūsma ir negatīva vai ja ir nepieciešami pārskaitījumi, lai noteiktajā līmenī uzturētu naudas rezerves.

(121) BE finansiālo prognožu analīze rāda, ka atbilstoši atjaunota akciju piedāvājuma prognozei sagaidāms, ka pārkārtotā komercdarbība radīs peļņu un naudas plūsmas, lai apkalpotu dažādas ieinteresētās puses, un ka pirms peļņas izmaksas akcionāriem tiks veikti ievērojami maksājumi, lai izpildītu ārpuslīgumu saistības un saistības sakarā ar spēkstaciju slēgšanu.

3. **Pamatojums procedūras uzsākšanai**

(122) Lēmumā ierosināt procedūru Komisija atzīmēja, ka pārstrukturēšanas plāns dod BE atsevišķu konkurences priekšrocību nozarē, kurā darbojas Kopienas iekšējais tirgus. Pasākumi A un G tiešā veidā piesaista Apvienotās Karalistes centrālo un vietējo pārvaldes iestāžu budžetu, tātad valsts resursus. Tas ir valsts atbalsts EK Līguma 87. panta 1. punkta nozīmē. Ir arī iespējams, ka Pasākums B un vismaz daļēji arī Pasākums C ir saistīts ar valsts līdzekļiem tādā mērā, ka valstij piederošais uzņēmums BNFL nebūtu attiecīgi rīkojies, ja tas būtu privāts ieguldītājs tirgus ekonomikā. Tādēļ šķiet, ka arī šie pasākumi ir valsts atbalsts Līguma 87. panta 1. punkta izpratnē.

(123) Komisija analizēja šo atbalstu, ņemot vērā Kopienas pamatnostādnes par valsts atbalstu grūtībās nonākušu uzņēmumu glābšanai un pārstrukturēšanai ([13]) (turpmāk –"Pamatnostādnes").

(124) Analīzes rezultātā radās šaubas par šī atbalsta saderību ar kopējā tirgus principiem.

(125) Komisijai radās šaubas par to, vai plāns dotu iespēju atjaunot BE dzīvotspēju pamatotā laika periodā. Daži no pasākumiem tiešām attiecas uz ļoti garu laika posmu (vismaz līdz 2086. gadam). Turklāt šķiet, ka BE stāvokļa uzlabošana notiek tikai ar ārēju atbalstu, ko sniedz valdība un lielie kreditori, bet ne ar iekšējiem pārkārtojumiem. Bez tam, ja tiktu sniegts valsts atbalsts, jaunas sarunas ar BNFL par degvielas piegādes un izlietotās degvielas apsaimniekošanas cenām varētu uzskatīt par nebeidzamu atbalstu atomelektrostaciju darbībai, kas neatbilstu prasībai, ka BE ir jādarbojas tirgū pašai ar saviem spēkiem, kad beigsies pārstrukturēšana, kā arī neatbilstu prasībai, ka par piesārņojumu maksā piesārņotājs.

([13]) OV C 368, 23.12.1994., 12. lpp.

(126) Komisijai radās šaubas par to, vai atbalsta sniegšanu var atļaut bez kompensējošiem pasākumiem, kas tiktu piedāvāti, lai izlīdzinātu sniegtā atbalsta ietekmi uz konkurentiem. Šajā ziņā Komisija atzina, ka, iespējams, attiecīgajā tirgū nav strukturāla jaudu pārpalikuma vai arī to pārpalikums ir ļoti neliels. Tomēr Komisija uzskatīja, ka, ņemot vērā ievērojami lielo konkurenci šajā tirgū un lielo atbalsta apjomu, ir iespējams, ka būtu nepieciešami kompensējoši pasākumi, lai atbalsts būtu noteikumiem atbilstošs, pat ja šādi kompensējošie pasākumi nenozīmētu spēkstaciju neatgriezenisku slēgšanu.

(127) Komisijai radās šaubas, vai atbalsts ir ierobežots ar minimālo nepieciešamo atbalstu. Šajā ziņā Komisija atzīmē, ka plānā ir paredzēts mehānisms, ar kura palīdzību BE piedalītos pārstrukturēšanas izmaksu segšanā, maksājot noteiktus procentus no savas skaidrās naudas plūsmas. Tomēr, īpaši ņemot vērā lielo nenoteiktību attiecībā uz sniedzamā atbalsta apjomiem, Komisija nevarēja novērtēt, vai šis atbalsts ir tikai minimāls.

(128) Ievērojot tikko minētos apsvērumus, Komisija secināja, ka jāšaubās, vai pārstrukturēšanas plāns atbilst Pamatnostādnēs ietvertajiem kritērijiem un vai Apvienotās Karalistes valdības BE piešķirto un vēl piešķiramo atbalstu varētu uzskatīt par atbilstošu kopējā tirgus principam. Tādēļ Komisija nolēma uzsākt procedūru, ko paredz Līguma 88. panta 2. punkta.

(129) Tajā pašā lēmumā Komisija arī piebilda, ka lēmums uzsākt procedūru neskar Eiropas Atomenerģijas kopienas (*EURATOM*) dibināšanas līguma piemērošanu. Daži pasākumi, īpaši Pasākums A un Pasākums B, ir jāvērtē, ievērojot *EURATOM* līgumā noteiktos mērķus. Tādēļ Komisija lūdza Apvienoto Karalisti sniegt visu informāciju, kas varētu palīdzēt novērtēt šos pasākumus, īpaši A un B, ņemot vērā *EURATOM* līguma mērķus.

III. **IEINTERESĒTO PUŠU KOMENTĀRI**

(130) Pēc tam, kad Komisija bija publicējusi lēmumu par procesa uzsākšanu, lēmumā noteiktajā termiņā Komisija saņēma komentārus no 20 ieinteresētajām personām, tai skaitā arī BE. Komentārus var apkopot sekojoši.

A/S British Energy (BE)

(131) BE uzsver, ka lietas neparastumu nosaka tas, kā darbojas elektroenerģijas tirgus un atomelektrostaciju ekonomiskā struktūra.

BE ieguldījums pārstrukturēšanas plānā

(132) BE uzsver to, ka agrāk radušos maksājumus, kas parādās kā BE kodoldrošības saistības, BE vairs nespēj nokārtot tāpēc, ka ir būtiski kritušās elektroenerģijas cenas Apvienotajā Karalistē. Saskaņā ar pārstrukturēšanas plānu BE ir arī jāmaksā lielas summas par pagātnes izmaksām. Izmaksas sakarā ar spēkstaciju slēgšanu un citām atomelektrostaciju saistībām, kas netiek segtas saskaņā ar jaunajiem ar BNFL noslēgtajiem līgumiem, palīdzēs segt *NDF/NLF*. Pārējie pasākumi, kuri skars BE un tā ieguldītājus, ietver BE īpašumu pārdošanu Ziemeļamerikā, agrāko īpašnieka akciju turētāju visu ieguldījumu zaudēšanu un agrāko ieguldītāju vienošanos, kā arī jaunu parādzīmju emisiju.

Plāna darbības ilgums

(133) BE uzsver, ka nebūtu praktiski samaksāt saņēmējam visu summu uzreiz, īpaši tādēļ, ka dažas no šīm izmaksām attieksies uz ļoti tālu nākotni. BE pārstrukturēšanas plāna noraidīšana tā iemesla dēļ, ka līdz ar to BE atbrīvojas uz visiem laikiem no dažām definētām, taču pagaidām nenosakāma apjoma saistībām, radītu precedentu, kas neļautu sniegt nepieciešamo pārstrukturēšanas atbalstu sakarā ar agrākajām izmaksām.

Nolīgums ar BNFL un citiem svarīgiem kreditoriem par maksājumu termiņa atlikšanu

(134) BE uzskata, ka nevar izdarīt secinājumus no nolīguma salīdzinājuma ar privātajiem kreditoriem. Jo īpaši BNFL gadījumā, ja BE spēkstacijas nespētu darboties, būtu apdraudēta un varbūt padarīta par neekonomisku svarīga daļa no galvenās komercdarbības.

Jaunie līgumi ar BNFL

(135) BE uzsver, ka BNFL ir ieņēmis ļoti stingru nostāju, ko tas varbūt bija spiests izrādīt vienīgi sakarā ar bažām, ka pretējā gadījumā BE var draudēt maksātnespēja. Atkārtotajās sarunās iegūtie nosacījumi bija mazākais, ko BE varēja gaidīt iegūt komerciālā ziņā, ja BE kļūtu veiksmīgs uzņēmums pēc pārstrukturēšanas. Kā skaidro BE, Komisija varbūt nav pareizi sapratusi jauno BNFL līgumu komerciālo raksturu, jo nepareizi ir izprasti fakti, īpaši to secība. BE savam iesniegumam pievieno pielikumu, kurā ir parādīts, kādēļ pēc BE ieskatiem jauno līgumu cenas nav uzņēmumam īpaši izdevīgas.

Dzīvotspējas atjaunošana

(136) BE atgādina, ka problēma, kas jārisina ar pārstrukturēšanas plānu, būtībā ir tā, ka jaunajos apstākļos, kad elektroenerģijas vairumtirdzniecības cenas ir daudz zemākas, BE vairs nespēj uzturēt "pagātnes izmaksas". Kā apgalvo BE, pārstrukturēšanas plāns veiksmīgi risina šo problēmu.

Atbalsta ietekme uz konkurenci

(137) Runājot par atbalsta paketes ietekmi uz konkurenci, BE apgalvo, ka BE atomelektrostaciju izmaksas par īslaicīgi pieprasītā ražošanas apjoma palielināšanu (ĪPRAP) ir daudz zemākas nekā jebkuram citam pamatslodzes piegādātājam, un tāpēc BE atomelektrostacijas vienmēr ir spiestas darboties. Taču precīzs BE ĪPRAP izmaksu līmenis nav svarīgs elektroenerģijas cenu noteikšanā, kas rāda, ka mazākiem piegādātājiem ir augstākas ĪPRAP izmaksas.

(138) BE skaidro, ka atomelektrostacijām nav tehniskas un ekonomiskas elastības un ka šo staciju ekspluatācija, ja tās nav pamatslodzes ražotnes, ir neekonomiska. Attiecībā uz savu tirdzniecības stratēģiju BE paskaidro, ka atomenerģijas ražošanas ekonomiskās tendences liek BE nodarboties ar sava ražojuma iepriekšpārdošanu ilgtermiņa tirgos.

(139) Kā uzskata BE, Apvienotās Karalistes elektroenerģijas ražošanā nav pārpalikuma. Runājot par kompensācijas pasākumiem, BE apgalvo, ka prasība priekšlaikus slēgt kādu BE atomelektrostaciju nedotu ekonomisku efektu, jo atbalsta paketes mērķis ir saglabāt BE atomenerģijas jaudas, kuras elektroenerģijas ražošanā ar minimālām mainīgajām resursu patēriņa izmaksām ir visracionālāk iegūtā jauda Apvienotās Karalistes tirgū. Bez tam šāds solis neļautu Apvienotās Karalistes valdībai rīkoties savas kompetences robežās attiecībā uz energoapgādes avotiem un palielinātu videi kaitīgo gāzu izplūdi gaisā.

British Nuclear Fuels plc - BNFL

(140) BNFL ir valsts uzņēmums, kurš darbojas atomenerģētikas nozarē. Tas piegādā, pārstrādā un uzglabā AGR kodoldegvielu, ko izmanto BE. Līdztekus darbībai degvielas sfērā, BNFL arī ekspluatē dažas *Magnox* atomelektrostacijas un nodarbojas ar atomelektrostaciju projektēšanu.

(141) BNFL savā iesniegumā pievērš uzmanību jautājumiem par atbalsta sniegšanu BE Pasākumu B un C ietvaros. BNFL raksta, ka visi BNFL iejaukšanās pasākumi BE pārstrukturēšanas plānā notika tā, kā būtu rīkojies privāts ieguldītājs tirgus ekonomikā un tādēļ tajos nav atbalsta elementu.

Sarunas, kuru rezultātā tika pārskatīts nolīgums (Pasākums B)

(142) BNFL paskaidro, ka saskaņā ar savu finanšu konsultantu padomu (*NM Rothschild & Sons Limited – "Rothschild"*) BNFL jau 2002. gada aprīlī secināja, ka "pienācīga glābšanas pakete" par labu BE būtu vēlamāka nekā BE maksātnespējas pieļaušana, zinot BNFL kā BE lielākā kreditora riskanto un nedrošo situāciju, kā arī BNFL juridiskā stāvokļa vājumu. BNFL piebilst, ka tā valde tomēr ir piekritusi esošo līgumu pārstrukturēšanai ar BE ar tādiem nosacījumiem, ka BE maksātspēja nav jānodrošina par jebkādu cenu un ka jebkurā BE piedāvātā paketē vajadzēs noteikt BNFL komerciālo izdevīgumu, ņemot vērā, ka arī šim uzņēmumam ir bilances deficīts.

(143) BNFL sīki raksturo katru piedāvājumu un pretpiedāvājumu no abām pusēm, kā arī *Rothschild* viedokli par tiem. BNFL arī detalizēti izklāsta BE un BNFL diskusiju secību un saturu, no kā var redzēt, ka BNFL jau izteica gatavību palīdzēt BE, pirms BE bija vērsusies pēc palīdzības pie Apvienotās Karalistes valdības, taču uzņēmums arī saprata, ka palīdzība nebūs iespējama bez pilnīga pārstrukturēšanas plāna. Diskusijas sākās jau 2000. gada maijā, kad BE pirmo reizi lūdza – toreiz nesekmīgi – piemērot līgumos ietverto paragrāfu par grūtībām. Apspriedes tika atsāktas 2002. gadā.

(144) BNFL arī uzsver, ka tas nav iesaistījies apspriedēs, kas notika starp BE un Apvienotās Karalistes valdību. Pamatojoties uz neatkarīgu juridisko un finanšu konsultantu analīzi, BNFL secināja, ka pārstrukturēšana maksātspējas nodrošināšanai atbilst BNFL komerciālajām interesēm un 2002. gada 28. novembrī vienojās ar BE par galīgajiem nosacījumiem. Tikai pēc vienošanās ar BE par galīgajiem nosacījumiem BNFL uzzināja precīzas informāciju par Apvienotās Karalistes valdības iesaistīšanos.

(145) Salīdzinot 3. septembra regulējumu un galīgo regulējumu, BNFL secina, ka to nosacījumi ir līdzīgi, un ka galīgais rezultāts bija daudz tuvāks BNFL sākuma pozīcijai nekā BE pozīcijai.

BNFL izredzes pārstrukturēšanas gadījumā, kas nodrošinātu BE maksātspēju, un BE maksātnespējas gadījumā

(146) BNFL detalizēti izvērtē savas komerciālās priekšrocības, ja ar pārstrukturēšanu tiek panākta BE maksātspēja, salīdzinot ar BE maksātnespējas gadījumu, savu vērtējumu pamatojot ar finanšu un juridisko konsultantu veikto analīzi. Analīze parāda, ka BE maksātnespējas gadījumā BNFL draud ievērojams risks, īpaši sakarā ar to, ka BE ir bijuši lielas nedokumentētas starpuzņēmumu iekšējo aizņēmumu bilances, kur ir iesaistīti dažādi BE grupas uzņēmumi, un ka BNFL noslēgtie līgumi ar BE bija daudzējādā ziņā unikāli, un iepriekšējos maksātnespējas gadījumos nevarētu atrast skaidru precedentu. Bez tam, kā vienīgajam kreditoram, kurš guva labumu no BE atomelektrostaciju drošības, Apvienotās Karalistes valdībai būtu bijusi galvenā loma maksātnespējas iznākuma noteikšanā. Tomēr BNFL netika garantēta iespēja iepazīties ar Apvienotās Karalistes valdības iespējamo nostāju maksātnespējas procesa laikā.

(147) Kaut arī varētu uzskatīt, ka BNFL kā galvenais BE piegādātājs varētu risināt sarunas par maksātnespēju no spēka pozīcijām, iespēju reāli piedraudēt BE ar preču un pakalpojumu piegādes pārtraukšanu mazināja vairāki faktori. BNFL atzīmē īpaši to, ka BNFL kā lielākais atsevišķais kreditors būtu galvenais finansiālais zaudētājs, ja tiktu slēgtas BE atomelektrostacijas šādu draudu izpildes rezultātā. Bez tam ir jāšaubās, vai BNFL varētu likumīgi pārtraukt līgumus un atdot BE izlietoto degvielu un atkritumus, kas jau ir saņemti, jo to neatļautu Apvienotās Karalistes kodoldrošības likumi. Un visbeidzot, kā atbildīgam atomenerģijas pakalpojumu uzņēmumam, BNFL bija jāturpina pakalpojumu sniegšana BE tādā mērā, lai šo pakalpojumu nesniegšana neradītu drošības pārkāpumu vai lai to nevarētu uztvert kā nedrošu situāciju trešajām pusēm.

(148) BNFL analīzē attiecībā uz BE maksātnespēju uzmanība ir pievērsta trim iespējamiem iznākumiem, t.i., BE atomelektrostacijas tiek slēgtas, kas nozīmētu minimālu līdzekļu atgūšanu; BNFL pārņem BE atomelektrostacijas savā īpašumā, kas nozīmē, ka BNFL uzņemas visu atbildību par kodoldrošību, kas ir riskanti un neizdevīgi; Apvienotās Karalistes valdība pārņem BE savā īpašumā un pieprasa, lai pašreizējie kreditori piekrīt ļoti lielu summu norakstīšanai.

(149) Rezultātā izrādījās, ka piedāvātā pārstrukturēšana un maksātspējas saglabāšana ir komerciāli vispievilcīgākais variants, jo tad samazinās BNFL atkarība no BE, un BNFL iegūst lielāku un drošāku ieņēmumu plūsmu, salīdzinot ar maksātnespējas variantu. Tādēļ BNFL uzskatīja, ka ir rīkojies tāpat, kā būtu rīkojies jebkurš cits privāts kreditors.

Salīdzinājums ar citu kreditoru stāvokli

(150) Visbeidzot BNFL salīdzina citu lielo kreditoru ieguvumu kopumā ar savu ieguvumu, lai nodrošinātu, ka līgumu nosacījumi piedāvāja BNFL racionālu darījumu. Lai vēl vairāk aizsargātu savu pozīciju, BNFL arī panāca, ka galīgo noteikumu sarakstā tika ietverts punkts, ka piedāvātās koncesijas var atsaukt, ja kādam citam vērā ņemamam kreditoram tiek piedāvāti labvēlīgāki nosacījumi nekā BNFL. *Rotschild* analīzi koriģēja pēc tam, kad tika saskaņoti detalizētie nosacījumi, ka BE vienojas ar pārējiem lielajiem kreditoriem, un tika apstiprināts, ka BNFL noteikumi faktiski ir izrādījušies ne sliktāki par citu kreditoru noteikumiem. Turklāt neviens no līgumos ietvertajiem noteikumiem nebūs spēkā līdz pārstrukturēšanas pabeigšanai.

BNFL un BE savstarpēji saskaņotie pasākumi attiecībā uz maksājumu termiņa atlikšanu

(151) Kas attiecas uz Pasākumu C, BNFL savā ziņojumā apgalvo: ar *Rotschild* palīdzību ir pārbaudīts, ka attiecībā uz parādu maksājumu termiņa atlikšanu BNFL nepiekāpjas vairāk par citiem svarīgiem kreditoriem. Kad BNFL uzzināja, ka citi kreditori iegūst labvēlīgākus nosacījumus nekā BNFL maksājumu termiņa atlikšanas ietvaros (kaut arī BNFL stāvoklis nebija tieši salīdzināms ar visu lielo kreditoru stāvokli), BNFL apsvēra, vai vajadzētu meklēt iespēju risināt sarunas par jaunu un pieprasīt procentus. Tika secināts, ka BE droši vien nevarēs maksāt procentus BNFL un nopelnīt pietiekami daudz papildus skaidrās naudas maksājumu termiņa atlikšanas periodā, lai būtu iespējams turpināt pārstrukturēšanu ar mērķi saglabāt maksātspēju. Bez tam, neraugoties uz savu stāvokli saskaņā ar maksājumu termiņa atlikšanu, BNFL panāktu labāku kopējo līdzekļu atgūšanu, ja pārstrukturēšana ar mērķi panākt maksātspēju turpinātos.

BNFL un Apvienotās Karalistes valdības attiecības

(152) BNFL apgalvo, ka tās lēmums šādi vienoties ar BE tika pieņemts autonomi un nebija saistīts ar Apvienotās Karalistes valdības norādījumiem. Tas, ka BNFL ir valsts uzņēmums, nav pietiekams iemesls, lai uzskatītu, ka BNFL lēmumi ir piedēvējami Apvienotās Karalistes valdībai. Lai gan Apvienotās Karalistes valdība ir BNFL vienīgā akcionāre, BNFL saglabā autonomu stāvokli no Apvienotās Karalistes valdības savā ikdienas komercdarbībā, un tai ir jādarbojas uz komerciālu principu pamata. BNFL savu juridisko statusu pamato ar oficiālu dokumentu. BNFL piebilst, ka sarunu laikā ar BE tās akcionārs Tirdzniecības un industrijas departaments (*Department of Trade and Industry – "DTI"*) tika informēts par apspriešanos ar BE. BNFL to raksturo kā tipisku komerciālu situāciju, kurā uzņēmējsabiedrībai ir akcionārs ar kontrolpaketi. *DTI* norādīja BNFL, ka *DTI* tikai atbalstītu (saskaņā ar BNFL vadības korporatīvu vienošanos) to, ka attiecībā uz BNFL tiek pārskatīti nolīgumi ar BE, kas bija noslēgti uz komerciāliem pamatiem.

Greenpeace

(153) *Greenpeace Limited* ir *Greenpeace International* Apvienotās Karalistes nodaļa, un tās divi galvenie darbības virzieni ir kampaņu rīkošana, prasot izbeigt atomenerģijas izmantošanu, un atbalsts tīras atjaunojamās enerģijas resursu izmantošanai Apvienotajā Karalistē.

Pasākums A

(154) *Greenpeace* apgalvo, ka BE iemaksu līmeņa ierobežošana kodoldrošības saistību kārtošanā ar Pasākumu A nozīmē neattaisnotu atbalstu BE darbībai un/vai BE akcionāriem, jo padara BE pievilcīgāku investoriem attiecīgajā tirgū.

Pasākums B

(155) Kā apgalvo *Greenpeace*, Pasākumi B un C ir nepamatots atbalsts BE darbībai, jo šie pasākumi garantē BE ilgstošu atbalstu no BNFL puses, kas darbojas – vai tiek uzskatīts, ka darbojas – valsts vārdā vai valsts uzdevumā, ievērojot sekojošos apstākļus:

a) BNFL ir neveiksmīgs uzņēmums, kurš pastāv tikai pateicoties valsts atbalstam;

b) BNFL piedalījās trīspusējās sarunās ar valdību un BE, kā rezultātā tika formulēta BE pārstrukturēšanas pakete tūlīt pēc tam, kad BNFL atteicās mainīt līguma noteikumus ar BE; tādēļ *Greenpeace* lūdza Komisijai, lai tā pieprasa BNFL uzrādīt tās iekšējo dokumentu kopijas, lai pārliecinātos, vai BNFL bija informācija par BE konsultācijām ar Apvienotās Karalistes valdību;

c) nolīgums katrā ziņā nav raksturojama kā patiesi komerciāls, jo, kā apgalvo *Greenpeace*, BNFL līgumi ar BE jau no paša sākuma nav bijuši un nav komerciāli nolīgumi, bet gan vairāk izskatās kā mākslīgs pasākums, kas paredzēts, lai BNFL būtu garantēta ienākumu plūsma; pārstrukturēšanas atbalsta pakete joprojām nodrošina BNFL šo ienākumu plūsmu;

d) atkārtoti apspriestie maksājumu noteikumi neatspoguļo faktiskās ar sniegtajiem pakalpojumiem saistītās izmaksas, bet cenas ir saistītas ar vairumtirdzniecības cenām; tā kā ar līgumiem nodrošinātā priekšrocība ir ilgstoša rakstura un ir paredzēta saskaņā ar beztermiņa nolīgumu, šis atbalsts nozīmē ilgtermiņa atbalstu BE un nevis vienreizēju pabalstu, kas būtu paredzēts tā dzīvotspējas atjaunošanai; tādēļ šis atbalsts ir "darbības atbalsts", bet ne "pārstrukturēšanas atbalsts", un tas nevar būt savienojams ar kopējā tirgus principu.

Atbalsta savienojamība

(156) *Greenpeace* piekrīt visām Komisijas šaubām un secina, ka atbalsts neatbilst EK Līgumam. *Greenpeace* īpaši uzsver, ka pārstrukturēšanas atbalsts ne tikai ietekmētu esošos uzņēmējus, bet arī liegtu konkurences iespējas jauniem dalībniekiem, jo citiem pašreizējiem un jauniem dalībniekiem nebūtu iespējams izmantot savas darbības iespējas. Turklāt atomenerģijas ražotāju atbalstīšana neatbilst valdības deklarācijai par enerģijas avotu daudzveidību un atjaunojamo enerģijas avotu izmantošanu.

(157) Runājot par liekajām jaudām, *Greenpeace* uzskata, ka "plānotā robeža", ko izmanto Nacionālie energotīkli, plānojot nākotnē vajadzīgās saražotās jaudas, kas nepieciešamas drošai apgādei, nav tie dati, kas būtu jāņem vērā, novērtējot enerģijas tirgus piesātinātību. Saskaņā ar *Greenpeace* viedokli, ir iespējams, ka attiecīgajā tirgū jau ir ievērojams strukturāls pārpalikums, kuram ir paredzams pieaugums.

(158) *Greenpeace* apšauba, vai dažu BE spēkstaciju slēgšana nodokļu maksātājiem izmaksātu dārgāk, jo pastāv šaubas, ka BE spēs atrast līdzekļus savu esošo saistību nokārtošanai. *Greenpeace* piebilst, ka tuvākajā laikā nav pamata domāt, ka Apvienotās Karaliste nevarēs izpildīt Kioto protokola mērķus.

(159) *Greenpeace* apgalvo, ka saskaņā ar *Greenpeace* iesniegtajiem ziņojumiem tūlītēja vai pakāpeniska atomelektrostaciju slēgšana ir gan praktisks, gan drošs risinājums. *Greenpeace* secina, ka izvēle par labu daļējai vai pakāpeniskai BE spēkstaciju slēgšanai var samazināt nepieciešamā atbalsta intensitāti.

Atsauces uz Līgumu

(160) *Greenpeace* izsaka viedokli, ka *EURATOM* līgums neizslēdz iespēju analizēt valsts atbalstu saskaņā ar EK Līgumu. Tā kā *EURATOM* līgumā nav nozaru noteikumu, kas būtu piemērojami attiecībā uz atbalsta sniegšanu atomenerģijas ražošanas nozarei, ir jāņem vērā EK Līguma vispārējie noteikumi par valsts atbalstu. *Greenpeace* citē apvienotās lietas 188 un 190/80 "Francija u.c. pret Komisiju" ([14]). *Greenpeace* arī piekrīt, ka atbalsta pasākumi attiecas uz jautājumiem, kurus var regulēt, izmantojot *EURATOM* līgumu, bet tikai tādā mērā, cik tie ir saistīti ar atomenerģijas ražošanas iekārtu slēgšanas tehniskās drošības aspektiem. *Greenpeace* secina, ka šeit minētie pasākumi nav nepieciešami, lai sasniegtu attiecīgos mērķus, un ka jebkāda veida ilgstošu darbības atbalstīšanu nevar uzskatīt par nepieciešamu tehniskās drošības saglabāšanai apstākļos, kad ir drošs un ekonomisks izvēles variants – pakāpeniski pilnīgi vai daļēji slēgt BE spēkstacijas. Kā uzskata *Greenpeace*, Komisijai vajadzētu ņemt vērā Kopienas Pamatnostādnes par valsts atbalstu vides aizsardzībai ([15]).

Powergen

(161) *Powergen* ir viens no lielākajiem elektroenerģētikas sektora dalībniekiem Anglijā un Velsā. Tam pieder 11 % no ražošanas jaudām (BE pieder 14 %), un tas nodrošina ievērojamu daļu no piegādes pakalpojumiem lielajiem industriālajiem un komerciālajiem patērētājiem, kā arī mazajiem un vidējiem uzņēmumiem un iedzīvotājiem. *Powergen* īpašnieks ir *E-ON*.

(162) *Powergen* iebilst pret atbalsta paketi, apgalvojot, ka šis atbalsts ļaus turpināt BE atomelektrostaciju darbību, kas pretējā gadījumā būtu slēdzamas. Šajā sakarā *Powergen* apstrīd Apvienotās Karalistes iestāžu pausto viedokli, ka spēkstacijas tiktu ekspluatētas jebkurā gadījumā. *Powergen* izsaka bažas, ka atbalsts ļautu BE piedāvāt mākslīgi radītas zemas cenas, lai iegūtu savu tirgus daļu lielo klientu apgādē ar enerģiju un ienāktu mājsaimniecību apgādes sektorā. BE var arī iegūt iespēju ieguldīt līdzekļus elektroenerģijas ražošanā, neizmantojot atomenerģiju.

(163) Attiecībā uz kompensējošiem pasākumiem, *Powergen* vēlas saņemt konsultācijas par jebkādiem kompensējošiem pasākumiem, kas tiktu īstenoti, un min trīs iespējamos:

(164) Pirmkārt, *Dungeness B* atomreaktoru slēgšanas termiņa pārcelšana uz 2004. gada aprīli. Kā uzskata *Powergen*, ja šī slēgšanas termiņa maiņa tiktu pietiekami laikus darīta zināma, šajā laikā varētu izveidoties attiecīgā tirgus kapacitāte, lai saglabātu pietiekamu peļņas līmeni.

(165) Otrkārt, mērķtiecīga atbalsta līdzekļu novirzīšana, aizliedzot BE nerentablo kapitāla daļu (AGR spēkstaciju) un citu BE komercstruktūru savstarpēju subsidēšanu, kas nozīmētu, ka BE ražošanas un piegādes struktūras ir atsevišķas organizācijas katra ar savu grāmatvedību, arī nosakot īpašu kontroli par BE naudas izmantošanu, lai nodrošinātu, ka valsts piešķirtā nauda netiek novirzīta citiem mērķiem, kas nav BE kodoldrošības saistību maksājumi. Šādiem pasākumiem būtu jāpaliek spēkā, kamēr tiek veikti pārstrukturēšanas plāna pasākumi.

(166) Treškārt, konkurences deformācijas novēršana elektroenerģijas mazumtirdzniecībā, aizliedzot BE pārdot enerģiju zem izmaksu līmeņa (ievērojot izmaksas par enerģijas iegādi vairumtirdzniecībā plus pārējās ar pirkšanu saistītās izmaksas), nosakot ierobežojumu BE tirgus daļai rūpniecisko un komerciālo klientu apgādē ar enerģiju (minot 20 % kā norādi) un aizliedzot BE ienākšanu jaunos mazumtirdzniecības klientu sektoros. Šādiem pasākumiem vajadzētu palikt spēkā, kamēr tiek veikti pārstrukturēšanās plāna pasākumi, un šo pasākumu efektivitāte Komisijai būtu jāizskata 5 gadus pēc to ieviešanas.

(167) Runājot par atgriešanos pie ekonomiskās dzīvotspējas, *Powergen* apgalvo ka scenāriji, kurus ņem vērā Apvienotās Karalistes iestādes, nosakot BE dzīvotspēju nākotnē, ir pārāk optimistiski, īpaši attiecībā uz BE spēkstaciju pastāvēšanas iespējām, salīdzinot ar pieredzes kritērijiem.

(168) Visbeidzot *Powergen* uzskata: "Ir labi zināms, ka EK Līgumā ietvertie valsts atbalsta noteikumi attiecas uz atomenerģijas nozari, neraugoties uz *EURATOM* līguma spēkā esamību". Tie attiecas uz 1990. gada lietu tāpat kā uz *Greenpeace* minēto.

InterGen

(169) *InterGen* ir globāla enerģijas ražošanas firma, kura darbojas visos kontinentos. Tai pieder 2 % no attiecīgajām ražošanas jaudām Anglijā un Velsā, kur darbojas divas spēkstacijas un viena tiek būvēta (BE pieder 14 %). *InterGen* pārdod lielāko daļu elektroenerģijas vairumtirdzniecībā, bet daļu no tās uz ilgtermiņa līgumu pamata. Firma aktīvi darbojas arī gāzes tirgū; tās kopīpašnieki ir *Shell* un *Bechtel*.

([14]) [1982] *ECR 2545*.

([15]) OV C 37, 3.2.2001., 3. lpp.

(170) *InterGen* savos komentāros raksta, ka piegādes Apvienotajā Karalistē ir nodrošinātas un ka tehnisko kodoldrošību varētu pārzināt uzņēmuma pārņēmēji. *InterGen* vērš Komisijas uzmanību uz to, ka BE atbalstīšana ir kaitējusi un kaitē *InterGen*, kā arī atgādina, ka citi *InterGen* konkurenti, piemēram, *Teeside Power Limited*, kuri ir arī BE kreditori, pārstrukturēšanas plāna ietvaros bauda labvēlīgāku attieksmi, salīdzinot ar *InterGen*. *InterGen* apgalvo, ka gadījumā, ja Komisija atļaus sniegt atbalstu BE, *InterGen* un tās filiālēm būtu jāsaņem kompensācija par nodarītajiem zaudējumiem.

Viena no trešām personām, kas vēlas palikt anonīma

(171) Šī trešā persona savos komentāros raksta, ka prese jau agrāk ir ziņojusi, ka pirms BE pārstrukturēšanas kodoldegvielas pārstrāde ir maksājusi aptuveni 1 000 GBP/kg smago metālu (SM). Pēc BE pārstrukturēšanas šī cena saskaņā ar BNFL un BE nolīgumu ir 150 GBP/kg SM, kas ir par 85 % mazāk nekā sākotnēji. Turklāt sākotnējos BNFL un BE pārstrādes līgumos cena bija izmaksas plus vērtība, un tas nozīmē, ka pamatslodzes klienti varētu ar līgumu palīdzību iegūt pārstrādes tiesības, ja vien viņi piekristu (proporcionāli rēķinot) uzņemties visas izmaksas par pārstrādi plus peļņas procentus. Ievērojot šo situāciju, ja pārstrādes izmaksas, par kurām ir panākta vienošanās ar pamatslodzes klientiem, sedz šīs izmaksas tikai 1 000 GBP/kg SM līmenī, tas nozīmē, ka jaunā ar BE saskaņotā cena nespēs segt šīs izmaksas. Pat ja tiek noslēgti jauni līgumi, cena sasniedz GBP 1 000 GBP/kg SM (rēķinot 2003. gada cenās).

(172) Trešā persona savā komentārā secina, ka šīs cenas norāda uz to, ka BNFL sarunās ar BE nav rīkojies kā privāts investors tirgus ekonomikā, ja vien BNFL šos izdevīgos noteikumus nepiedāvā arī citiem klientiem.

Drax Power Limited

(173) *Drax* ir lielākais elektrības ražotājs Rietumeiropā, kurš izmanto ar oglēm kurinātu ģeneratoru. Agrāk tas piederēja pie *AES Corporation*, kas ir ASV bāzēta enerģētikas grupa, kurai pieder daļas elektroenerģijas ražošanas, sadales un piegādes uzņēmumos visā pasaulē. *AES Corporation* 5. augustā cedēja saviem kreditoriem kontroli pār *Drax*. 2003. gada 30. augustā *Drax* paziņoja par ekskluzīvu nolīgumu ar AS *International Power* par dalību *Drax* pārstrukturēšanā.

(174) Kā apgalvo *Drax*, Pasākumi A, B un G nozīmē valsts atbalstu EK Līguma 87. panta 1. punkta izpratnē. *Drax* piekrīt, ka Pasākumi D, E un F nenozīmē valsts atbalstu. *Drax* viedoklis ir tāds, ka atbalsta apjomu ir grūti aprēķināt. Attiecībā uz Pasākumu A, *Drax* uzskata, ka tā apjoms varētu būt ievērojami lielāks nekā patlaban tiek lēsts, īpaši sakarā ar to, ka saistības sakarā ar spēkstaciju slēgšanu Apvienotajā Karalistē nav dokumentētas, un ka ir maz ticams, ka BE piedalīsies kodoldrošības izmaksu segšanā. Apvienotās Karalistes valdība vienmēr uzņemsies galīgo atbildību par pēcprocesa un slēgšanas saistībām. Apvienotās Karalistes valdība nekad neatļaus BE ciest neveiksmi. *Drax* izsaka viedokli, ka nodokļa neiekasēšana pati par sevi būtu jāpasludina par atbalstu.

Pasākumi B un C

(175) Attiecībā uz BNFL līgumu jauno apspriešanu *Drax* uzskata, ka neviens investors nebūtu vienojies par tādiem komerciāli neizdevīgiem nosacījumiem, kas paredz tam ievērojamus zaudējumus tagad un nākotnē, arī neatkarīgi no līgumā ietvertā punkta par grūto situāciju un neraugoties uz to, ka BE ir BNFL lielākais klients. Ir skaidrs, ka jauno sarunu rezultātā BNFL situācija ir nopietni pasliktinājusies. Rezultāts būs iepriekš noteiktās ikgada maksas samazināšana attiecībā uz degvielas piegādi par 5 miljoniem līdz 20 miljoniem GBP gadā. Šo viedokli apstiprina BNFL 2004. gada grāmatvedības atskaites. Bez tam izrādās, ka pat tad, ja BE vajadzētu iecelt pārvaldītāju, BE spēkstacijas turpinātu darboties un tāpat būtu vajadzīga degvielas piegāde un apsaimniekošanas pakalpojumi, izlietotās degvielas apstrāde un aizvākšana. Tad jājautā, vai pārvaldītājs būtu varējis panākt šādus noteikumus no BNFL. Turklāt BNFL varētu izmantot citas komerciālas iespējas, ja samazinātos tā sadarbība ar BE. BNFL darbība nav organizēta kā tirgus ieguldītāja darbība. Jāsecina, ka Pasākums B ir valsts atbalsts.

(176) *Drax* pauž viedokli, ka nolīgums ar BNFL par maksājumu termiņa atlikšanu, kā paredzēts Pasākumā C, arī ir valsts atbalsts, jo atliktā termiņa laikā BNFL nesaņem procentus kā citi iesaistītie kreditori.

Atbalsta pasākumu atbilstība likumam

(177) *Drax* tālāk komentē atbalsta paketes atbilstību likumam. *Drax* neapšauba to, ka BE kā uzņēmums atrodas grūtā situācijā. Tomēr *Drax* izsaka viedokli, ka BE neaizsargāto stāvokli pilnā mērā ir izraisījis tās vadības neizskaidrojamais lēmums pārdot BE mazumtirdzniecības biznesu. Turklāt BE varēja samazināt savas izmaksas, slēdzot dažas vai visas savas spēkstacijas, jo dažu atomelektrostaciju ekspluatācija maksā dārgāk nekā to pagaidu slēgšana.

Dzīvotspējas atjaunošana

(178) Kas attiecas uz BE ekonomiskās dzīvotspējas atjaunošanu, *Drax* uzskata, ka piedāvātais plāns nav reāls pārstrukturēšanas plāns. Turklāt BE ir un vienmēr būs citādā situācijā nekā tās konkurenti. BE turpinās ražot enerģiju un pārdot to tirgū par jebkuru cenu un pastāvīgi jutīs spiedienu no augšas attiecībā uz cenu, kas nāk par sliktu visiem BE konkurentiem.

(179) *Drax* iebilst pret to, ka Apvienotās Karalistes valdība izmanto ĪPRAP izmaksas kā atbilstošu BE dzīvotspējas mērauklu. Pārstrukturēšana atbrīvo BE no atbildības par atomenerģijas ražotāja galvenajām izmaksām. Ikviena uzņēmuma lēmums par to, vai sākt darbību konkrētā tirgū un vai turpināt konkurēt šajā tirgū pamatosies uz to, vai tas pietiekami īsā laikā spēj segt savas vidējās izmaksas un arī gūt pieņemamus ienākumus no ieguldījumiem. To nevar sacīt par BE, kas ir atbrīvots no visiem komerciālā riska faktoriem.

Atbalsta sniegšanas ilgums

(180) Runājot par atbalsta sniegšanas ilgumu, *Drax* uzskata, ka nenoteikta apjoma saistību finansēšana tik tālā nākotnē nav savienojama ar Pamatnostādnēm. *Drax* arī norāda, ka ilgstošu atbalstu uzņēmuma darbībai nevar uzskatīt par minimālo nepieciešamo atbalstu. Turklāt, kas attiecas uz BE pašu ieguldījumiem, *Drax* atzīmē, ka nav skaidrības par ienākumiem no aktīvu pārdošanas un ka BE ieguldījums *NLF* nāk no atbalstu ietverošas skaidrās naudas plūsmas, un to nevar ņemt vērā.

Konkurences izkropļojumi

(181) Runājot par jaudu pārpalikumu un kompensācijām kreditoriem, *Drax* atzīmē, ka jaudu pārsniegums par 20 %, kas minēts lēmumā uzsākt procedūru, attiecas tikai uz maksimālo slodžu laiku ziemas mēnešos. Kā ziņo Nacionālie patērētāju tīkli (*NGC*), jaudas pārpalikums virs vidējās maksimālās slodzes ziemā ir 20,3 %. Kā uzskata *Drax*, būtu racionāli, ja jebkurš BE operators vasaras mēnešos slēgtu attiecīgo daļu no savām ražošanas jaudām. Tas dotu tīros ietaupījumus.

(182) *Drax* uzskata, ka ir iespējami vairāki kompensējoši pasākumi un/vai grozījumi, ko varētu paredzēt pārstrukturēšanas plānā, zināmā mērā nodrošinot, ka pārstrukturēšana notiek saskaņā ar Pamatnostādnēm, un ka tiek piedāvātas kompensācijas tiem konkurentiem, kuri atbalstu nesaņem. *Drax* iesaka rīkoties šādi:

a) Atdalīt BE no konkurences tirgus, radot atomenerģijas obligātā iepirkuma sistēmu, maksājot par enerģiju iepriekš noteiktu cenu, kas būtu līdzīga cenai, kas minēta noteikumos par atjaunojamās enerģijas iepirkumu. BE nekad nevarēs pienācīgi pārstrukturēt, lai ļautu tai godīgi konkurēt ar tirgus dalībniekiem, kuri nesaņem atbalstu. Ja BE enerģijas ražošanu nevar atdalīt no tirgus, tad labākais risinājums ir to nodalīt no konkurences tirgus. Atomelektrostaciju ražotās enerģijas cenu vajadzēs regulēt, un to varētu noteikt saskaņā ar kapitāla izmaksām un citiem tradicionāliem cenu regulēšanas parametriem. Tas atbilstu Apvienotās Karalistes valdības interesēm par piegādes drošību un kodoldrošību, un vairs netiktu izkropļota konkurence.

b) Samazināt termiņu un pārvērtēt riskus BNFL līgumos par labu BNFL.

c) Samazināt ieguldījumu apjomu Egboro spēkstacijā.

d) Aizliegt turpmāku īpašumu iegādi vai darbību kā vadošajam tirgus dalībniekam.

e) Panākt Apvienotās Karalistes valdības saistību, ka atbalsts būs vienreizējs.

EURATOM līguma un EK Līguma saistība

(183) *Drax* sniedz arī komentāru par saistību ar *EURATOM* līgumu. *Drax* uzskata, ka EK Līgumā un *EURATOM* līgumā ir ietverti savstarpēji papildinoši, bet ne pretrunīgi mērķi.

Citas ieinteresētās personas

(184) Komentārus sniedza arī Arodbiedrības par drošu atomenerģiju (*Trade Unionists for Safe Nuclear Energy*) līdzsvarotas enerģētikas politikas ietvaros – *TUSNE* ([16]), Robets Frīrs (*Robert Freer*) ([17]), Apvienotās Karalistes ķīmiskās rūpniecības asociācija (*UK Chemical Industries Association – "CIA") ([18]), John Hall Associates ("JHA"*) ([19]), Enerģijas intensīvo lietotāju grupa (*Energy Intensive Users Group – "EIUG") ([20]), Terra Nitrogen ([21]), Energywatch ([22]), Teollisuuden Voima Oy ("TVO") ([23]), National Grid Transco* ([24]), Karaliskā Tehniskā Akadēmija (*Royal Academy of Engineering) ([25]), Enfield Energy Centre Limited ("EECL") ([26]), Energy Information Centre Ltd ("EIC"*) ([27]), Lielāko enerģijas lietotāju padome (*Major Energy Users' Council Ltd – "MEUC"*) ([28]) un vēl viena trešā persona, kas vēlējās palikt anonīma.

([16]) *TUSNE* tiek raksturota kā "neformāla arodbiedrības biedru organizācija, kas atbalsta atomenerģijas izmantošanu civilajām vajadzībām enerģijas ražošanai līdzsvarotas enerģētikas politikas ietvaros un drošā un tīrā vidē".

([17]) *Robert Freer* ir konsultants.

([18]) *CIA* ir tirdzniecības asociācija, kura apvieno 180 darbojošos uzņēmumus un kurā ir arī galvenie elektrības patērētāji Apvienotajā Karalistē.

([19]) *JHA* ir liela britu enerģijas tirgus analītiķu organizācija.

([20]) *EIUG* ir organizācija, kas pārstāv Apvienotās Karalistes industrijas patērētājus intensīvas enerģijas izmantošanas sektoros.

([21]) *Terra Nitrogen* ir slāpekļa ražotājs un pieder pie *Terra* grupas, kura ražo arī metanolu. Tā ir lielākais elektroenerģijas patērētājs Apvienotajā Karalistē.

([22]) *Energywatch* ir nevalstiska organizācija, kura pārstāv gāzes un elektrības patērētājus Anglijā, Skotijā un Velsā.

([23]) *TVO* ir Somijas elektroenerģijas ražotājs un atomelektrostaciju operators.

([24]) *National Grid Transco* ir Anglijas un Velsas energopārvades sistēmas īpašnieks un operators. Tas ir privāts uzņēmums, kurš ir neatkarīgs no ražotāju un piegādātāju komercinteresēm.

([25]) Karaliskā akadēmija ar saviem statūtiem, kas dibināta 1976. gadā ar mērķi veicināt izcilību tehniskās zinātnēs.

([26]) *EECL* ekspluatē 396 MW kombinētā cikla gāzes turbīnu (*CCGT*) Ziemeļlondonā. *EECL* pieder Amerikas uzņēmumam *Indeck Energy Services Inc.*

([27]) *EIC* ir neatkarīga organizācija, kuras mērķis ir sniegt atbalstu un tirgus informāciju enerģijas komerclietotājiem Apvienotajā Karalistē.

([28]) organizācija, kura pārstāv apmēram 200 lielo industriālo, komerciālo mazumtirdzniecības un valsts sektora objektu, kuriem elektrības un gāzes izmaksas ir svarīgs faktors.

(185) *TUSNE*, Roberts Frīrs (*Robert Freer*), *CIA, JHA, EIUG, Terra Nitrogen, EIC* un *MEUC* izsaka bažas par energoapgādes nodrošinājumu Apvienotajā Karalistē un savos komentāros raksta, ka BE atomelektrostaciju slēgšana draudētu ar strāvas pārtraukumiem un būtu pretrunā patērētāju interesēm. Dažos komentāros ir arī uzsvērts, ka atteikšanās no BE atomelektrostacijām Apvienotajai Karalistei ļoti apgrūtinātu Kioto protokola saistību izpildi, jo šīs spēkstacijas nodrošina energoapgādes avotu daudzveidību. Minētās organizācijas raksta, ka valsts izmaksas, nolemjot BE neveiksmei, tālu pārsniegtu to cenu, kas tiktu maksāta par tās pārstrukturēšanu, un ka atbalsts ir nepieciešams.

(186) Anonīmā trešā puse raksta, ka BE izmanto valsts atbalstu, lai agresīvi iekarotu vietu tirgū ar dempinga cenām. Tiek minēti gadījumi, kad BE ir it kā piedāvājusi cenas, kuras ir par 10 līdz 15 % zemākas par konkurentu cenām. Trešā puse apgalvo, ka tādi piedāvājumi nav iespējami bez valsts atbalsta un tādēļ nevar sacīt, ka tie ir domāti uzņēmuma dzīvotspējas atjaunošanai.

(187) *TVO* apgalvo, ka no BE piedzīvotajām grūtībām nevajadzētu secināt, ka atomelektrostacijas liberalizētā elektroenerģijas tirgū nevar būt konkurētspējīgas.

(188) *National Grid Transco* apgalvo, ka patlaban jaudas rezerves robeža Anglijā un Velsā ir mazāka nekā sākotnēji paredzēts un nevar būt uzskatāma par strukturālu jaudas pārpalikumu. *National Grid Transco* min 20 % piegādes nodrošinājuma rezervi kā robežu, kuru pārsniedzot var runāt par jaudu pārpalikumu. *National Grid Transco* prognozē, ka piegādes drošības robeža optimistiskā scenārijā būs mazāka par 20 % vismaz līdz 2006. gadam. Pesimistiskā scenārijā piegādes drošība vienmēr būs zemāka par 20 % un 2009. gadā pat kritīsies līdz 8,5 %. *National Grid Transco* secina: ja jāpieprasa kādas spēkstacijas slēgšana kā kompensējošs pasākums, tas būtu jāizziņo tirgū savlaicīgi (3-4 gadus iepriekš), lai dotu iespēju tirgum šo pārmaiņu kompensēt.

(189) *EECL* apgalvo, ka visus elektroenerģijas ražotājus (ne tikai BE) ir smagi skārušas elektrības zemās vairumtirdzniecības cenas Apvienotajā Karalistē. *EECL* apstrīd Apvienotās Karalistes iestāžu viedokli, ka ĪPRAP izmaksas varētu būt kritērijs, kas nosaka atbalsta deformējošo ietekmi, jo šīs izmaksas neatspoguļo spēkstacijas dzīvotspēju vidējā līdz ilgā laika periodā. *EECL* apgalvo, ka iepriekšpārdošanas tirgus krītošās cenas vislabāk parāda, ka tirgū ir strukturāls pārpalikums.

IV. APVIENOTĀS KARALISTES KOMENTĀRI PAR PROCEDŪRAS UZSĀKŠANU

Pasākums G

(190) Apvienotās Karalistes iestādes informēja Komisiju, ka šobrīd vietējie nodokļi kopā ar parastajiem procentiem ir nomaksāti.

Pierādījumi par atbalsta elementu BNFL koncesijās attiecībā uz BE, kas ietvertas Pasākumos B un C

Pasākums B

(191) Apvienotās Karalistes iestādes min kā sākotnēju komentāru - pat tad, ja Komisija secina, ka Pasākums B ietver atbalsta sniegšanu, līgumi ir sastādīti tā, ka rezultātā iegūtās BE pagaidu priekšrocības automātiski izbeidzas līdz ar tiesībām, ja atbalsta pakete netiek apstiprināta. Jaunajos līgumos ir paredzēts, ka tie neiegūst paliekošu spēku, ja netiek apstiprināta atbalsta pakete.

(192) Tālāk Apvienotās Karaliste sniedz komentārus par privātā ieguldītāja kritēriju. Apvienotās Karaliste apgalvo, ka BNFL ir rīkojusies tāpat kā jebkurš privāts kreditors. Apvienotās Karalistes iestādes īpaši apstrīd apgalvojumu, ka BNFL nolīguma nosacījumi ir labvēlīgāki par tiem, ko līdzīgos apstākļos būtu garantējis kāds privāts kreditors. Apvienotās Karaliste apgalvo, ka ir nepieciešams analizēt, vai BNFL, par jaunu apspriežot savus līgumus, attiecībās ar privātiem kreditoriem ir rīkojies līdzīgi tam, kā definējusi Kopienu Tiesa savā spriedumā par lietu *DM Transport* ([29]).

(193) Apvienotās Karaliste apgalvo, ka Komisija, šķiet, nav izpratusi notikumu gaitu. Kā paskaidro Apvienotās Karalistes iestādes, BNFL neiebilda, ka tiek izmantots līguma paragrāfs par grūtību iestāšanos, bet gan pretēji Komisijas pārliecībai bija izteikusi vēlēšanos apsvērt iespējamus spēkā esošo līgumu grozījumus, pirms tika paziņots, ka BE ir sākusi sarunas ar Apvienotās Karalistes valdību. Tomēr pēc sarunām ar BE kļuva skaidrs, ka nekāds komerciāls piedāvājums, ko BNFL pamatoti varētu piedāvāt, nevarētu izolēti atrisināt BE finansiālo krīzi. Plašāka pārstrukturēšanas plāna izveidošana deva iespēju atsākt BE un BNFL sarunas, un tika panākta vienošanās par nosacījumiem, kuri bija daudzējādā ziņā līdzīgi BNFL sākotnēji piedāvātajiem. Apvienotās Karaliste uzskata, ka BNFL rīcība atbilda privāta kreditora rīcībai.

([29]) Lieta C-256/97 [1999] I – *ECR* 3913.

(194) Apvienotās Karaliste piebilst, ka BNFL kā Apvienotajā Karalistē vienīgais palikušais komerciālais kodoldegvielas cikla pakalpojumu nodrošinātājs BE maksātnespējas gadījumā būtu īpaši apdraudēts; BNFL nebūtu vairs tiešu ienākumu, kas nepieciešami jau piegādātās AGR degvielas lielo apjomu uzglabāšanai un pārstrādei, un tiktu ierobežotas BNFL iespējas atgūt lielu daļu no līdzekļiem BE maksātnespējas gadījumā. Būtu nepieciešamas apspriest atkal jaunu nolīgumu par izlietoto degvielu ar likvidatoru vai ar valdību, kas radītu ievērojamu nedrošību par regulāri saņemamo atlīdzību. Tā kā Apvienotās Karalistes valdība saskaras ar tādu pašu risku, darbības pārtraukumu un neskaidrību, tā apgalvo, ka privāts kreditors neapšaubāmi būtu meklējis iespēju piedalīties pārstrukturēšanā, kurā obligāti būtu jāietver līgumu pārskatīšana ar BE, lai maksimāli palielinātu kopējos ieņēmumus un nodrošinātu to, ka tiek atjaunota BE dzīvotspēja.

(195) Bez tam Apvienotā Karaliste apgalvo: tas, ka BNFL pieder valstij, nenozīmē, ka rezultātā BNFL darbības raksturs ir mazāk komerciāls. Apvienotā Karaliste atzīmē, ka BNFL ir akciju sabiedrība, kura reģistrēta saskaņā ar 1985. gada Likumu par uzņēmumiem. Tai ir direktoru valde, kura sastāv no izpilddirektoriem, kur katrs no tiem ir nodarbināts komercdarbībā, un no pārstāvjiem, kuriem ir pieredze uzņēmējdarbībā citās privātā sektora darbībās. BNFL valdei ir pienākums rīkoties autonomi uzņēmuma interesēs. Apvienotās Karaliste piebilst, ka Apvienotās Karalistes valdība nav iejaukusies ar norādījumiem BNFL lēmumu pieņemšanā, aicinot to veikt nekomerciālu rīcību.

(196) Visbeidzot Apvienotā Karaliste ir iesniegusi kreditoru prasību un summu analīzi, attiecībā uz kurām ir panākts kompromiss pārstrukturēšanās paketes ietvaros.

(197) Apvienotās Karalistes iestādes secina, ka Pasākumu B nevajadzētu uzskatīt par valsts atbalstu saturošu pasākumu.

Pasākums C

(198) Apvienotā Karaliste apgalvo, ka daudzi tie paši argumenti, kas izklāstīti šī dokumenta punktos (191) līdz (197) attiecībā uz Pasākumu B, vienlīdz attiecas uz Pasākumu C. Apvienotā Karaliste īpaši uzsver, ka ir BNFL darbības jāaplūko kontekstā ar tās izņēmuma stāvokli, jo BNFL ir BE galvenais kreditors, bet BE ir tās lielākais klients. Ievērojot abu ilgstošās un nepārtrauktās tirdzniecības attiecības un BE saistību apjomu ar BNFL, nav pārsteigums, ka maksājumu termiņa atlikšana attiecībā uz BNFL ir vislielākā absolūtā daļa no priekšrocībām, ko BE iegūst sakarā ar noteikumiem par maksājumu termiņa atlikšanu. Privātam kreditoram tādā pašā situācijā kā BNFL – kad BE maksātnespējas gadījumā viņam draud vislielākais risks – nebūtu daudz vairāk iespēju rīkoties citādi.

(199) Apvienotā Karaliste arī apgalvo, ka ir nepareizi pretstatīt BNFL piedāvātos maksājumu termiņa atlikšanas noteikumus, no vienas puses, un visu citu privāto kreditoru piedāvātos, no otras puses. Bez kāda svarīga kreditora piedalīšanās visi noteikumi kopumā nevarētu darboties. Apvienotā Karaliste ir iesniegusi visu BE maksājamo parādu salīdzinājumu ar katras puses ieguldījumu maksājumu termiņa atlikšanā un secina, ka BNFL faktiski iegulda mazāk, rēķinot procentos no savām saistībām, nekā lielākā daļa privāto kreditoru.

Šaubas par BE dzīvotspējas atjaunošanu pieņemamā laika periodā

(200) Apvienotās Karalistes iestādes apgalvo, ka Pamatnostādņu 32. punktā nav prasīts, lai atbalsta pasākumi būtu laikā ierobežoti. Pamatnostādnēs ir norādīts, ka pārstrukturēšanas plānam ir jāattiecas uz iespējami īsāku laika periodu un ka ilgtermiņa dzīvotspēja ir jāatjauno "pieņemamā laika periodā". Kā apgalvo Apvienotās Karaliste, Pamatnostādņu mērķis ir garantēt vienreizēju atbalstu, un tas nedrīkst būt ilgstošs atbalsts uzņēmuma darbībai. Pamatnostādņu mērķis nav izslēgt atbalstu, kas atvieglo uzkrājušos saistību nokārtošanu.

(201) Apvienotā Karaliste apgalvo, ka pārstrukturēšanās būs pilnīga, ka uzņēmuma dzīvotspēja tiks atjaunota pieņemamā laika periodā un ka tiek sniegts vienreizējs atbalsts, kaut arī BE saistības ir krājušās ilgāku laiku. Sākot ar 2004. gadu, BE spēs pelnīt naudu un no 2006. gada tai būs pozitīva ikgada operatīvā skaidras naudas plūsma. Saskaņā ar atjaunota akciju piedāvājuma scenāriju BE atgūst dzīvotspēju 2005. gadā. Pārstrukturēšanas plāna mērķis ir nodrošināt, lai BE kļūtu patstāvīgs uzņēmums bez turpmāka atbalsta no Apvienotās Karalistes valdības līdzekļiem, sākot ar pārstrukturēšanas spēkā stāšanos dienu. Pārstrukturēšanas plāns parāda, ka uzņēmuma saražotās rezerves ir pietiekamas, lai izturētu iespējamos sliktākos scenārijus un tātad nodrošinātu dzīvotspēju.

(202) Runājot par palīdzību pašreizējo izdevumu segšanā, Apvienotās Karalistes valdība atgādina, ka šis valdības pasākums attiecas tikai uz līgumos ietvertajām agrākām saistībām, saistībām sakarā ar spēkstaciju slēgšanu un līgumos neietvertām saistībām sakarā ar AGR agrāk izlietoto degvielu, visu PWR izlietoto degvielu un darba atkritumiem, kā arī uz citām blakus saistībām. Apvienotā Karaliste apgalvo, ka agrāk noslēgto līgumu saistības par izlietoto degvielu attiecas uz AGR degvielu, kura ir iepildīta reaktoros pirms pārstrukturēšanas spēkā stāšanās dienas. Saskaņā ar atomenerģijas ražošanas licenci, BE ir pienākums savā teritorijā apsaimniekot kodoldegvielu un rezultātā uzņemties par to visas izmaksas. Tādēļ šīs izmaksas nav novēršamas.

(203) Līdzīgs ir arguments par spēkstaciju teritoriju slēgšanu. Lai segtu šīs izmaksas, BE maksās savu daļu par reaktoru slēgšanu Atomelektrostaciju slēgšanas fondā (*NDF*) un līdz ar to ievērojamā mērā piedalīsies slēgšanas kopējo izmaksu segšanā.

(204) Runājot par līgumos neietvertajām saistībām attiecībā uz AGR agrāk izlietoto degvielu, Apvienotās Karaliste apgalvo, ka šīs saistības attiecas vienīgi uz AGR degvielu, kas iepildīta reaktoros pirms pārstrukturēšanās spēkā stāšanās dienas. Saistības par PWR izlietoto degvielu skar visas saistības par PWR degvielu, kas iepildīta *Sizewell B* reaktorā. Nākamo saistību kārtošanai BE maksās 150 000 GBP par katru tonnu PWR degvielas, kas iepildīta *Sizewell B* rektorā pēc pārstrukturēšanās spēkā stāšanās dienas. Maksājumu līmenis ir noteikts atkarībā no līdzīgām starptautiskām izmaksām par izlietotās degvielas apsaimniekošanu, ietverot tajās visas nākotnē paredzamās izmaksas par PWR degvielu. Pārējās līgumos neietvertās saistības attiecas uz dažādiem citiem atkritumu veidiem, kas rodas BE spēkstaciju darbības rezultātā, un ir paredzams, ka tās būs nenozīmīgas.

(205) Saistības sakarā ar spēkstaciju slēgšanu un līgumos neietvertās saistības ir lielā mērā noteiktas, un BE ir maz iespēju tās ievērojami palielināt spēkstaciju normālas darbības apstākļos. Bez tam jebkāda būtiska saistību palielināšana, kas rastos no ekspluatācijas procedūru izmaiņām pēc brīvas izvēles par labu BE ekonomiskam izdevīgumam vai rastos minimāla darbības standarta pārkāpuma rezultātā, būs jākārto BE. Turklāt ir svarīgi atzīmēt: pat ja valdība tiešā veidā norēķinās par BE līgumos paredzētajām saistībām, valdības atbalsts sakarā ar spēkstaciju slēgšanu un līgumos neietvertajām saistībām tiek sniegts neparedzētiem gadījumiem domātas garantijas veidā. Apvienotās Karaliste apgalvo, ka Pasākumu A tādēļ nevajadzētu klasificēt kā ilgstošu atbalstu pašreizējo izdevumu kārtošanā. Atskaites par Pasākumu A, kurš tiek parādīts BE bilancē kā līdzekļu ieguvums, atbilst šim secinājumam. BE netiek ilgstoši subsidēta, jo Pasākums A nekādā ziņā nav saistīts ar BE pašreizējām darbībām, un izmaksas, kuras tiek segtas Pasākuma A ietvaros, vajadzēs segt neatkarīgi no BE darbību ilguma un mēroga nākotnē.

(206) Attiecībā uz Pasākumu B, Apvienotās Karaliste nepiekrīt, ka tas būtu uzskatāms par valsts atbalstu.

(207) Apvienotās Karaliste arī apgalvo, ka ir nepareizi uzskatīt Pasākumu A par nepieņemamu uz tā pamata, ka tas atvieglo daļu no BE pienākumiem, kas saistīti ar principu "piesārņotājs maksā". Saskaņā ar pārstrukturēšanas plānu BE segs piesārņošanas izmaksas no nākotnes darbībās iegūtiem līdzekļiem. Bez tam BE kārtos agrākās iemaksas par piesārņošanu, izmantojot naudas tirgus fondu un citu veidu iemaksas, kas nonāks NLF. Bez valdības veiktā pasākuma BE būtu kļuvusi maksātnespējīga un nevarētu nokārtot nākamās saistības pēc principa "piesārņotājs maksā".

(208) Apvienotās Karaliste tālāk komentē Komisijas lēmumā par procedūras uzsākšanu izteiktās šaubas, vai var uzskatīt, ka BE dzīvotspēja tiek atjaunota galvenokārt ar iekšējiem resursiem. Apvienotās Karaliste paskaidro, ka BE pašreizējo grūtību galvenais iemesls ir nespēja nokārtot savas neizbēgamās agrāk noteiktās saistības un ievērot normatīvās un minimālās tehniskās drošības prasības. Neraugoties uz to, Apvienotās Karaliste apgalvo, ka BE iekšēji veiktie pasākumi nav maznozīmīgi. BE ir pārdevusi savu daļu uzņēmumos *Bruce Power* un *Amergen*, kā arī veic ievērojamu iekšēju pārstrukturēšanu, kas ietvers […]. BE ir arī palielinājusi vidēja termiņa līgumu skaitu ar iepriekš noteiktām cenām, to skaitā ar lieliem industriāliem un komerciāliem klientiem, lai ierobežotu ar vairumtirdzniecības cenām saistīto risku. Bez tam BE visnozīmīgākie iekšējie pasākumi ir sarunu atsākšana par degvielas piegādes un izlietotās degvielas apsaimniekošanas līgumiem ar BNFL.

(209) Visbeidzot Apvienotā Karaliste uzskata, ka Pamatnostādnes prasa, lai būtu ievērots līdzsvars starp valsts ieguldījumu, privātajiem ieguldījumu un paša uzņēmuma ieguldījumu, bet nav paredzēts, ka uzņēmumam ir jāspēj pārvarēt grūtības bez valsts iejaukšanās.

Atbalsta neierobežotais apjoms

(210) Pēc pieprasījuma paskaidrot, kādēļ nav iespējams precīzi noteikt kodoldrošības saistību kvantitatīvo apjomu, Apvienotās Karalistes iestādes apgalvo, ka nav nepieciešams šajā gadījumā precīzi zināt atbalsta kvantitatīvo lielumu vai noteikt, kuri pasākumi sasniedz tādu apjomu, ka tos var uzskatīt tikai par minimāli nepieciešamiem. Valdības veiktais pasākums, ar ko paredzēts segt noteiktas saistību kategorijas, ir būtiski svarīgs pārstrukturēšanas paketē un BE dzīvotspējas atjaunošanā. Apvienotās Karalistes iestādes apgalvo, ka BE sniegtā atbalsta līmeni strukturāli samazina īpašumu pārdošana (*Bruce Power* un *Amergen*), kreditoru saistību samazināšana, BE iemaksu turpināšana kodoldrošības saistību kārtošanai, citi iekšēji pasākumi izmaksu samazināšanai, kā arī mehānisms, ar kura palīdzību BE nākotnē ar 65 % no savas brīvās skaidrās naudas plūsmas segs kodoldrošības saistību finansēšanu.

Kompensējošie pasākumi

(211) Apvienotās Karalistes iestādes atgādina argumentus, kas minēti paziņojumā, kurā teikts, ka atbalsts neietekmē konkurences struktūru, jo tai nav ietekmes uz BE īslaicīgi pieprasītā ražošanas apjoma palielināšanas (ĪPRAP) izmaksām, kuras nosaka ikvienas spēkstacijas ikdienas darbību. Minot jaunākus datus un salīdzinājumu ar citām ES dalībvalstīm, Apvienotās Karalistes iestādes atgādina, ka tirgū nav strukturāla pārpalikuma un ka rezultātā nav jāveic kompensējoši pasākumi.

V. APVIENOTĀS KARALISTES ATSAUKSMES PAR IEINTERESĒTO PUŠU KOMENTĀRIEM

(212) Savos komentāros Apvienotās Karalistes iestādes pievērš uzmanību tām atsauksmēm, kuras nesakrīt ar to nostāju, kā arī atzīmē citas atsauksmes, kas to nostāju atbalsta.

Powergen piezīmes

(213) Apvienotās Karalistes iestādes vispirms atgādina savus apsvērumus attiecībā uz BE ĪPRAP izmaksām un savu nostāju, saskaņā ar kuru atbalsta pakete konkurentus neietekmētu. Šis arguments tiek apstiprināts ar skaitļiem par BE piedāvājumiem TP tirgū, kas rāda, ka BE nav nodoma palielināt savu peļņu, nosakot cenas atkarībā no ražošanas apjoma paplašināšanas. Apvienotās Karalistes iestādes tālāk atzīmē, ka BE nav ieinteresēta to spēkstaciju darbībā, kas nevar atgūt savas mainīgās izmaksas. Šajā ziņā tā ir izmaksu analīze, kas vērsta uz to, lai pierādītu, ka *Dungeness B* spēkstacija sedz savas mainīgās izmaksas, ievērojot pamatotus pieņēmumus par elektroenerģijas tirgus cenām.

(214) Tālāk Apvienotās Karalistes iestādes atgādina savu viedokli par to, ka tirgū nav jaudu pārpalikuma. Tiek norādīts, ka *Powergen* 2003. -2004. gada ziemā bija atcelti ražošanas iekonservēšanas pasākumi, un tas nozīmē, ka arī *Powergen* uzskata, ka tirgū nav strukturāla pārpalikuma. Apvienotās Karalistes iestādes atgādina savu viedokli, ka nav vajadzības veikt kompensējošus pasākumus, kā arī izsaka savus uzskatus par katru no *Powergen* piedāvātajiem pasākumiem.

(215) Pēc tam Apvienotās Karalistes iestādes atgādina savu nostāju par Pasākumiem B un C, īpaši uzsverot, ka BNFL ir izmantojusi ārēju konsultantu padomus. Apvienotās Karalistes iestādes apgalvo, ka *Powergen* nostāja sakarā ar šiem pasākumiem pamatojas uz aplamiem pieņēmumiem par termiņiem.

(216) Attiecībā uz BE dzīvotspēju Apvienotās Karalistes iestādes apstrīd *Powergen* viedokli par BE spēkstaciju darbības stabilitāti un ir iesniegušas Komisijai ārēja konsultanta sastādītu ziņojumu, lai pārbaudītu hipotēzi par BE dzīvotspēju.

(217) Visbeidzot Apvienotās Karalistes iestādes apgalvo, pretēji tam, ko saka *Powergen*, ka elektrības cenu atjaunošanās gadījumā nodokļu regulēšanas mehānisms nodrošinātu to, ka BE netiek sniegts nevajadzīgs atbalsts.

Greenpeace piezīmes

(218) Apvienotās Karalistes iestādes nepiekrīt *Greenpeace* viedoklim, ka atbalstu vajadzētu analizēt kā atbalstu akcionāriem. Šāda teorija nozīmētu, ka jebkāds atbalsts sabiedrībai ar biržā kotētām akcijām ir atbalsts tās akcionāriem. Apvienotās Karalistes iestādes atzīmē, ka BE akcionāri atsakās no 97,5 % no savas BE īpašnieka akciju daļas.

(219) Apvienotās Karalistes iestādes atkal apgalvo: tās neuzskata, ka BNFL ir rīkojusies zem valdības spiediena, kad atkārtoti tika apspriesti BNFL līgumi, un atzīmē, ka pretējo pierāda BNFL detalizētie notikumu apraksti, kas paralēli tika nosūtīti Komisijai. Izvilkumu no BE 2002. /2003. gada ziņojuma un rakstu izdevumā *"The Business"*, kurā ir runa par neveiksmīgajām BNFL un BE sarunām 2002. gada augustā un septembra sākumā, *Greenpeace* ir nepareizi interpretējis kā pazīmi, ka BNFL vēlāk rīkojās zem valdības spiediena. Tieši otrādi – tiek parādīts, ka BNFL nebija gatava piedalīties BE plānos, ja citi kreditori neveic līdzīgus ieguldījumus. Apvienotās Karalistes iestādes atzīmē, ka BNFL jau bija iesniegusi iekšējos dokumentus, ko *Greenpeace* uzskatīja par nepieciešamu iesniegt Komisijai. Attiecībā uz BE un BNFL līgumiem, kuri, kā uzskata *Greenpeace*, ir paredzēti, lai nodrošinātu BNFL garantētu ienākumu plūsmu, Apvienotās Karalistes iestādes atzīmē, ka lielākā daļa no šiem līgumiem tika parakstīti vai atkārtoti apspriesti pēc BE privatizācijas, tādēļ tie nevarēja būt valdības uzspiesti. Visbeidzot Apvienotās Karalistes iestādes norāda, ka BNFL koncesiju un elektrības cenu saistība pierāda BNFL rīcību komerciālās interesēs, pieprasot, lai BE dalās ar iespējamiem ieguvumiem, un ne otrādi.

(220) Apvienotās Karalistes iestādes atgādina savu viedokli par principa "piesārņotājs maksā" piemērošanu šajā gadījumā. Iestādes uzskata, ka *Greenpeace* šajā sakarā nav iesniedzis nekādus jaunus faktus vai argumentus.

(221) Runājot par atbalsta ietekmi uz konkurenci, Apvienotās Karalistes iestādes vispirms iebilst pret *Greenpeace* viedokli, ka atbalsta paketes rezultāts būs neveiksmīga ražotāja saglabāšana tirgū. BE nevar uzskatīt par neveiksmīgu elektroenerģijas ražotāju, jo BE mainīgās izmaksas ir vienas no zemākajām attiecīgajā tirgū. BE problēmas saistās vienīgi ar agrākajām saistībām. Turklāt Apvienotās Karalistes iestādes atgādina savu viedokli, ka atbalsts neizkropļo konkurenci, tādēļ netraucē citiem iekļūšanu tirgū.

(222) Apvienotās Karalistes iestādes apgalvo, ka *Greenpeace* sniegtie komentāri par jaudu pārpalikumu tirgū ir kļūdaini, jo tie pamatojas uz novecojušām prognozēm; ir nepareizi interpretēts *NGTransco* noteiktais tirgus piepildījuma kritērijs un ir izmantoti nepareizi skaitļi, parādot pašreizējo jaudas rezervi; ir aplūkots tikai optimistiskākais no trim iespējamiem nākotnes scenārijiem un ignorētas grūtības, kas radīsies, ja atsevišķas iekonservētas ražotnes atsāks savu darbību.

(223) Tālāk Apvienotās Karalistes iestādes apšauba *Greenpeace* argumentu ekonomisko pamatu, novērtējot ietekmi, kādu nodokļu maksātāji justu pēc iespējamās BE spēkstaciju slēgšanas. Tiek paskaidrots, ka arī *Greenpeace* atzīst, ka spēkstaciju slēgšanas rezultātā palielinātos elektrības cenas. Turklāt *Deloitte and Touche* pētījums parādīja, ka agrīna vienas atomelektrostacijas slēgšana varētu radīt papildu izmaksas. Ja agrā termiņā slēgtu vairāk par vienu spēkstaciju, izmaksu būtu vēl vairāk sakarā ar Selafīldas stacijas ierobežojumiem, jo to izmanto radioaktīvo materiālu apstrādei. Visbeidzot Apvienotās Karalistes iestādes piebilst, ka abi ziņojumi, kas pievienoti *Greenpeace* komentāriem (sastādītāji *Large & Associates* un *ILEX*) pamatojas uz novecojušiem datiem par jaudām, kas iegūti no *NGTransco*, kā arī uz pārāk optimistiskām hipotēzēm. Apvienotās Karalistes iestādes saviem komentāriem pievieno šiem ziņojumiem pretēju ekspertu viedokli, ko izteikuši Džordžs Jarovs (*George Yarrow*) un Tims Kīvorts (*Tim Keyworth*) no *DKY Limited*.

(224) Visbeidzot, pamatojoties uz iepriekš teikto, Apvienotās Karalistes iestādes apšauba *Greenpeace* viedokli, ka atbalsts nav samērīgs.

Drax apsvērumi

(225) Pirmkārt, Apvienotās Karalistes iestādes apšauba *Drax* viedokli, ka atbalsta pakete liecina par to, Apvienotās Karalistes valdība nekad neļaus BE ciest neveiksmi. Apvienotās Karalistes iestādes atgādina, ka šo paketi apstiprina valdība atkarībā no BE dzīvotspējas izredzēm.

(226) Attiecībā uz Pasākumu A Apvienotās Karalistes iestādes atgādina - Apvienotās Karalistes valdība neuzņemsies atbildību par BE visām saistībām sakarā ar spēkstaciju slēgšanu, bet vienīgi izlīdzinās NLF līdzekļu trūkumu. Jautājumā par Pasākuma A izmaksu aprēķiniem Apvienotās Karaliste atzīmē: prasīt absolūti drošus aprēķinus nozīmētu, ka nav iespējams garantēt atbalstu tādām ilgtermiņa saistībām, un tas novestu pie ačgārnas valsts atbalsta noteikumu piemērošanas un darbotos pret *EURATOM* līgumā noteiktajiem mērķiem. Apvienotās Karalistes iestādes arī noraida *Drax* apgalvojumu, ka Apvienotās Karalistes valdības galīgās atbildības uzņemšanās par kodoldrošību saskaņā ar starptautisku nolīgumu nozīmētu valsts garantijas; Apvienotās Karalistes iestādes arī atgādina, ka vēlākā Valsts kontroles iesaistīšanās šajā ziņā nav svarīga, jo šī iestāde nav no valdības atkarīga.

(227) Attiecībā uz Pasākumu B Apvienotās Karalistes iestādes atzīmē, ka BNFL piezīmes ir pretrunā *Drax* uzskatam, ka BNFL tikpat labi klātos arī BE maksātnespējas gadījumā. Tiek atgādināts, ka jaunas sarunas par BNFL nolīgumu ar BE notika neitrālā gaisotnē. Runājot par Pasākumu C, Apvienotās Karalistes iestādes norāda: tas, ka BE nemaksā procentus BNFL maksājumu termiņa atlikšanas periodā, ir jāanalizē kopsakarībā ar visu BNFL iesaistīšanos pārstrukturēšanās plānā un ne kā atsevišķs elements, jo visa pakete tika apspriesta vienlaikus. Kopumā atbalsta pakete nenostāda BNFL sliktākā stāvoklī, salīdzinot ar pārējiem BE kreditoriem.

(228) Attiecībā uz Pasākumu G Apvienotās Karalistes iestādes atgādina, ka tās jau iepriekš ir minējušas pierādījumu, ka BE ir pilnā mērā maksājusi uzņēmējdarbības nodokļus kopā ar attiecīgajiem procentiem.

(229) Attiecībā uz pārstrukturēšanas plāna atbilstību Pamatnostādnēm, Apvienotās Karalistes iestādes apstrīd *Drax* uzskatu, ka šis plāns neatjaunos BE dzīvotspēju, jo BE nesegs visas savas pašreizējās nemainīgās un mainīgās izmaksas. Apvienotās Karaliste atgādina: lai BE izdzīvotu, ir nepieciešams, lai daļa no pagātnes nastas – nemainīgās izmaksas – tiktu atvieglota. Tiklīdz tas tiks izdarīts, BE atkal kļūs dzīvotspējīga akciju sabiedrība, jo tā ne tikai varēs atmaksāt visas kārtējās izmaksas, bet arī dos ievērojamu ieguldījumu agrāko nemainīgo izmaksu kārtošanā. Tādēļ ir ekonomiski lietderīgāk ekspluatēt BE atomelektrostacijas, lai gūtu kādu ieguldījumu agrāko nemainīgo izmaksu segšanā. BE spēkstaciju slēgšanas pasteidzināšana faktiski radītu vairāk izmaksu.

(230) Apvienotās Karalistes iestādes noraida *Drax* izteikto argumentu, ka atbalsts mudinās BE pārdot savu ražojumu tirgū par jebkuru cenu. Iestādes apgalvo, ka BE kā pamatslodzes enerģijas ražotājam nav enerģijas rezervju, ko varētu pārdot papildus, samazinot cenu. Tieši otrādi: BE ir ieinteresēta pārdot savu ražojumu par visaugstāko cenu. Arī BE parādzīmju turētāji un akcionāri nodrošinās, lai BE pēc iespējas palielinātu savu peļņu, jo viņi gūs daļu no šīs peļņas.

(231) Apvienotās Karalistes iestādes noraida arī *Drax* argumentu, ka pārstrukturēšanas plāna termiņš ir pārāk garš. Iestādes paskaidro, ka faktiski prasība, kas izriet no Pamatnostādnēm, ir tāda, ka BE dzīvotspēja ir jāatjauno pieņemamā laika periodā. Kā uzskata Apvienotās Karalistes iestādes, Pasākuma A efekts, kurš pēc to ieskata ir vienīgais, kurš satur valsts atbalstu, nekavējoties parādīsies BE bilancē.

(232) Attiecībā uz jaudu pārpalikumu tirgū Apvienotās Karalistes iestādes norāda, ka *Drax* vērtējums pamatojas uz novecojušiem skaitļiem un uz kļūdu *NGTransco* jaudas rezervju kritērijos. *Drax* ieteikums vasarā slēgt atomelektrostacijas būtu ekonomiski apšaubāms un varētu arī izraisīt kodoldrošības vai piegādes drošības problēmas. Apvienotās Karalistes iestādes analizē katru no četriem kompensācijas pasākumiem un secina, ka to īstenošana apdraudētu pārstrukturēšanas plāna bilanci vai arī ietekmētu BE dzīvotspējas izredzes.

Pirmās anonīmās trešās personas apsvērumi

(233) Apvienotās Karalistes iestādes paskaidro, ka cena, par kuru runā trešā persona (aptuveni 1 000 GBP/kgU) ir cena par pamatslodzi izlietotās degvielas apsaimniekošanas līgumos. Pamatslodžu līgumi bija pirmā līgumu grupa, ko parakstīja BNFL un BE vai uzņēmumi, kuri tagad pieder BE. Bija paredzēts, ka šie līgumi attieksies galvenokārt uz nemainīgajām izmaksām, kas saistās ar BNFL izmantotajām izlietotās degvielas apsaimniekošanas iekārtām. Vēlāk BNFL un BE vai uzņēmumi, kuri tagad pieder BE, parakstīja augoša apjoma līgumus, kuri pārsniedza pamatslodzes un kuros vairs nevajadzēja ietvert izmaksu elementu saistībā ar nemainīgo izmaksu atmaksāšanu. Šajos jaunajos līgumos izcenojums bija […], un tādēļ cena bija daudz zemāka par to, ko minēja trešā persona. Lai pamatoti salīdzinātu cenas, ko BNFL prasīja maksāt BE pirms un pēc atkārtotām sarunām, būtu jābalstās uz cenām ārpus pamatslodžu līgumiem, un tādas cenas pārsvarā bija spēkā tieši pirms jauno sarunu iesākšanas, un salīdzinājumam nevar izmantot pamatslodžu līgumu cenas.

Par Enfield Energy Centre Limited (EECL) izteiktajiem apsvērumiem

(234) Apvienotās Karalistes iestādes nepiekrīt *EECL* pretenzijām, ka paziņojums par atbalsta paketi ir pasliktinājis situāciju ar vairumtirdzniecības cenu krišanos. Kā apgalvo Apvienotās Karalistes iestādes, tūlītējas piegādes cenas bija nestabilas gan pirms, gan pēc paziņojuma par Apvienotās Karalistes valdības iesaistīšanos BE glābšanā 2002. gada 9. septembrī. Tomēr cenas nesamazinājās pēkšņi. Iepriekšpārdošanas cenas palika relatīvi nemainīgas. 2004. gada vasarā iepriekšpārdošanas cenas par pamatslodzi ir augušas, salīdzinot ar 2003. gada septembra, neraugoties uz nolīgumu par pārstrukturēšanas paketi.

(235) Apvienotās Karalistes iestādes vēl iebilst pret *EECL* piezīmi, ka tās savā slēdzienā ir nepareizi pamatojušās uz apgalvojumu, ka BE izlems, vai slēgt savas atomelektrostacijas, analizējot ĪPRAP izmaksas un nevis savas mainīgās izmaksas. Apvienotās Karalistes iestādes patiešām analizēja atbalsta paketes ietekmi uz BE mainīgajām izmaksām un pierādīja, ka tās ir krietni zemākas par iepriekšpārdošanas tirgus cenām, un kas uzskatāms par pamatu uzņēmēja pareizam lēmumam neslēgt ražotni.

(236) Visbeidzot Apvienotās Karalistes iestādes atgādina savus argumentus par to, ka tirgū nav jaudu pārpalikuma.

Par Intergen apsvērumiem

(237) Apvienotās Karalistes iestādes iebilst pret *Intergen* viedokli, ka atbilstošu piegādes nodrošinājumu varētu panākt pat BE maksātnespējas gadījumā, ja atbildību par nodrošinājumu uzņemtos BE pārņēmējs. Tālāk Apvienotās Karalistes iestādes atzīmē, ka Pamatnostādnes neparedz nekāda veida naudas kompensāciju, par ko runā *Intergen*. Un beidzot, kas attiecas uz BE dažāda rakstura vienošanos ar kreditoriem, kuru vidū, starp citu, ir arī *Intergen, TFE* un *Centrica*, Apvienotās Karalistes iestādes norāda, ka tās ir kompleksas vienošanās, un visas ir apspriestas jau pirms pārstrukturēšanas. Tās nav saistītas ar valsts atbalsta paketi.

Par otras anonīmās trešās personas apsvērumiem.

(238) Apvienotās Karalistes iestādes ir iesniegušas kvantitatīvu informāciju, kuras mērķis ir parādīt, ka BE cenas TP segmentā visu laiku ir bijušas augstākas par iepriekšpārdošanas vairumtirdzniecības cenām, un ka BE, iesniedzot piedāvājumus, ir nodrošinājis mazāk nekā 20 % no komercdarbības, un tas ir pretrunā ar trešās personas apgalvojumu, ka BE ir piedāvājusi neatbilstoši zemas cenas. Apvienotās Karalistes iestādes tālāk atgādina savu iepriekš izteikto viedokli, ka BE kā pamatslodzes ražotājs nav ieinteresēts piedāvāt mākslīgi pazeminātas cenas.

VI. **VĒRTĒJUMS**

(239) Vismaz daļa no aplūkojamiem pasākumiem attiecas uz jautājumiem, kas skarti *EURATOM* līgumā, tādēļ tie ir attiecīgi jāvērtē ([30]). Tomēr, tādā mērā kā tie nekalpo *EURATOM* līguma mērķiem un nepārsniedz tos, kā arī neizkropļo konkurenci vai nerada konkurences izkropļojumu draudus iekšējā tirgū, šie pasākumi ir vērtējami saskaņā ar EK Līgumu.

1. **EURATOM līgums**

(240) Izskatāmie pasākumi, īpaši Pasākumi A un B, var ietekmēt kodoldrošības saistību un izlietotās degvielas apstrādes finansēšanu. Spēkstaciju slēgšanas un atkritumu apsaimniekošanas izmaksas ir nepieciešamas, lai atomenerģijas nozare darbotos pareizi un atbildīgi. Atomenerģijas nozares kontekstā nepieciešamība risināt riska faktorus, kas saistās ar jonizējošā starojuma bīstamību, ir viena no galvenajām prioritātēm. Faktiski, kā atzīmē Komisija, abi aspekti atomenerģijas ražošanas ķēdē kļūst arvien svarīgāki un ir to ievērošana ir nepieciešama darbinieku un iedzīvotāju drošībai.

([30]) EK Līguma 305. panta 2. punkts nosaka, ka Līguma normas nenozīmē atkāpšanos no Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līguma normām.

(241) Šim īpašajam jautājumam *EURATOM* līgumā ir pievērsta pienācīga uzmanība, tajā pašā laikā cenšoties radīt "nepieciešamos apstākļus spēcīgas atomenerģijas nozares izveidošanu, kura nodrošinās lielus enerģijas avotus…". Šie mērķi ir tālāk atkal minēti *EURATOM* līguma 1. pantā, kurš nosaka, ka "Kopienas uzdevums ir palīdzēt dalībvalstīs celt dzīves līmeni…, radot nosacījumus, kas vajadzīgi kodolenerģētikas rūpniecības nozaru straujai izveidei un izaugsmei". Šī mērķa svarīgums šodien ir pasvītrots Komisijas nesen izdotajā Zaļajā grāmatā "Virzība uz Eiropas energoapgādes nodrošinājuma stratēģiju" (*COM* (2002) 321 galīgais 2002. gada 22. jūnijā). Turklāt *EURATOM* līguma 2. (b) pants nosaka, ka Kopiena, lai varētu pildīt savu uzdevumu, nosaka vienotus tehniskās drošības standartus, lai aizsargātu darbinieku un visas sabiedrības veselību, un nodrošina šo standartu piemērošanu. *EURATOM* līguma 2. (e) pants nosaka arī, ka Kopiena, veicot attiecīgu uzraudzību, nodrošina, lai radioaktīvie materiāli tiktu izmantoti tikai tiem mērķiem, kam tie ir paredzēti. Pamatojoties uz to, ar *EURATOM* līgumu tika nodibināta Eiropas Atomenerģijas kopiena (*EURATOM*), paredzot nepieciešamos instrumentus un atbildības sadali, lai sasniegtu šos mērķus. Šajā sakarā, kā arī apstiprina Eiropas Kopienu Tiesa, kodoldrošība ir Kopienas kompetencē, un tā ir jāsaista ar aizsardzību pret jonizējošā starojuma bīstamo ietekmi, kā nosaka *EURATOM* līguma 30. pants 3. nodaļā, kurā runāts par veselības aizsardzību un piegādēm ([31]). Komisijas pienākums ir nodrošināt, lai šajā līgumā minētās normas tiktu ievērotas, tādēļ Komisija var pieņemt lēmumus saskaņā ar līgumā ietvertajiem norādījumiem vai izteikt atzinumus, ja uzskata to par nepieciešamu.

(242) Komisija atzīmē: Apvienotās Karalistes iestāžu sniegtie pierādījumi rāda, ka izskatāmo pasākumu, tostarp arī citu pasākumu, sasniedzamais rezultāts ir saglabāt atomelektrostaciju tehnisko drošību, nodrošināt kodoldrošības saistību drošu pārvaldību, palielināt piegādes drošību, uzturot Apvienotajā Karalistē dažādu enerģijas avotu izmantošanu, kā arī izvairīties no oglekļa dioksīda emisijas. Iepriekš III. un IV. nodaļā ir sīkāk izklāstīti Apvienotās Karalistes iestāžu un trešo personu argumenti šajā sakarā.

(243) Novērtējot šo informāciju un jo īpaši nosakot, vai šie pasākumi ir nepieciešami un vai tie atbilst *EURATOM* līguma mērķiem, Komisija atzīmē, ka ar valsts atbalstu un pasākumiem tiek risināti riska faktori, kas saistīti ar *British Energy* pašreizējo situāciju un tās iespējamo ietekmi uz mērķiem, par ko runāts minētajā līgumā. Faktiski Apvienotās Karalistes iestādes ir nolēmušas iejaukties, atbalstot *British Energy*, ar mērķi arī turpmāk nodrošināt apstākļus, kas garantē atomenerģijas nozarē tehnisku drošību un energoapgādes nodrošināšanu, tajā pašā laikā uzturot atomelektrostaciju kā plašu enerģijas resursu funkcionēšanu. Šī iestāžu iejaukšanās ir notikusi saistībā ar galvenā Apvienotās Karalistes atomelektrostaciju uzņēmēja bankrota risku. Konkrēta uzņēmēja darbības turpināšana nav tiešā veidā saistīta ar tā atomenerģijas darbību turpināšanos. Tomēr maksātnespējas gadījumā ir jārisina jautājumi par tehnisko un personu drošību un/vai piegādes nodrošinājumu. Tādēļ Komisija saprot, ka Apvienotās Karalistes iestādes ir risinājušas šī riska jautājumus pareizi, atbildīgi un atbilstoši *EURATOM* līguma mērķiem.

(244) Trīs tālāk aprakstītie kompensācijas pasākumi vēl vairāk veicina *EURATOM* līgumā noteikto mērķu izpildi, nodrošinot, ka valsts iejaukšanās netiks izmantota citos nolūkos kā tikai kodoldrošības saistību nokārtošanai. Un visbeidzot, sistēma, kas nosaka šo triju agrāk nenokārtoto maksājumu līmeni un slieksni, nodrošinās pietiekami daudz līdzekļu šo mērķu sasniegšanai, tajā pašā laikā līdz minimumam ierobežojot iejaukšanos, kas nepieciešama šo mērķu sasniegšanai.

(245) Komisija secina, ka Apvienotās Karalistes iestāžu paredzētie pasākumi ir piemēroti, lai risinātu to mērķu kopumu, ko pilnībā atbalsta *EURATOM* līgums.

2. **Atbalsts EK Līguma 87. panta 1. punkta izpratnē**

(246) Saskaņā ar EK Līguma 87. panta 1. punktu valsts atbalstu definē kā atbalstu, ko sniedz dalībvalsts vai kuru iegūst jebkādā veidā no valsts resursiem, ja tas izkropļo vai draud izkropļot konkurenci, atbalstot noteiktus uzņēmumus vai noteiktu preču ražošanu, un ietekmē tirdzniecību starp dalībvalstīm.

(247) Ir skaidri redzams, ka valsts iejaukšanās BE pārstrukturēšanas plānā ir selektīva, jo tiek atbalstīts tikai viens uzņēmums.

(248) Starp Apvienoto Karalisti un citām ES dalībvalstīm eksistē elektroenerģijas tirgus, izmantojot starpsavienojumus caur Franciju un Īriju. Šāda elektroenerģijas tirdzniecība ir pastāvējusi jau ilgu laiku, jo īpaši kopš stājās spēkā Eiropas Parlamenta un Padomes 1996. gada 19. decembra Direktīva 96/92/EC par kopējiem noteikumiem attiecībā uz elektroenerģijas iekšējo tirgu ([32]). Saskaņā ar Apvienotās Karalistes atsūtītajā paziņojumā ietvertajiem skaitļiem, BE jaudas ziņā ir otrs lielākais elektroenerģijas ražotājs Anglijā un Velsā, bet trešais Skotijā. Valsts iejaukšanās pārstrukturēšanas plānā tādēļ nepārprotami var ietekmēt dalībvalstu savstarpējo tirdzniecību.

(249) Trīs no septiņiem pārstrukturēšanas pasākumiem, t.i., Pasākums D ("Nozīmīgo kreditoru pārstrukturēšanas pakete"), Pasākums E ("Jaunas tirdzniecības stratēģijas ieviešana") un Pasākums F ("Aktīvu pārdošana"), netiek apmaksāti no valsts līdzekļiem. Tādēļ saskaņā ar EK Līguma 87. panta 1. punktu tos nevar kvalificēt kā valsts atbalstu.

([31]) EK Kopienu Tiesas lēmums 2002. gada 10. decembrī, lieta C-29/99.

([32]) OV L 27, 30.1.1997., 20. lpp.

(250) Turpretim pasākumā A tiek izmantoti valsts līdzekļi, jo šis pasākums ietver vairākus maksājumus vai pasākumus, par ko maksā Apvienotās Karalistes valdība. Tā kā ar Apvienotās Karalistes valdības maksājumiem tiks segta daļa no kodoldrošības saistībām, kas parastos apstākļos būtu jākārto BE, arī Pasākums A rada priekšrocību BE. Ievērojot visu iepriekš teikto, Komisija secina, ka Pasākums A ir valsts atbalsts EK Līguma 87. panta 1. punkta izpratnē. Apvienotā Karaliste to neapstrīd.

(251) Pasākumi B un C ietver BNFL līdzekļus (Pasākums B pilnībā un Pasākums C daļēji), bet BNFL ir valsts uzņēmums. Līdzekļi, kuri pieder valsts uzņēmumam, ir valsts līdzekļi. Ņemot to vērā, Pasākumi B un C ir valsts atbalsts EK Līguma 87. panta 1. punkta izpratnē tikai tādā gadījumā, ja tie dod BE konkurences priekšrocības un šīs priekšrocības piešķir valsts. Tā kā šis jautājums ir skarts lēmumā par procedūras uzsākšanu, tas tiks sīkāk analizēts VI sadaļas 2. punkta b) apakšpunktā.

(252) Pasākums G saistās arī ar vietējās pārvaldes iestāžu līdzekļiem. Šo iestāžu līdzekļi arī ir valsts līdzekļi. Tādēļ Pasākums G ir valsts atbalsts EK Līguma 87. panta 1. punkta izpratnē tikai tādā gadījumā, ja tas dod BE konkurences priekšrocības un šīs priekšrocības piešķir valsts. Tā kā arī šis jautājums ir skarts lēmumā par procedūras uzsākšanu, tas tiks sīkāk analizēts VI sadaļas 2. punkta a) apakšpunktā.

a) *Par valsts atbalsta esamību Pasākumā G*

(253) Apvienotās Karalistes iestādes pierādīja, ka vietējos nodokļus, ar ko ir saistīts Pasākums G, BE nomaksāja kopā ar procentiem, kuri tika aprēķināti, izmantojot atsauces un diskonta likmes saskaņā ar Komisijas ieteikumiem Apvienotajai Karalistei. Apvienotās Karalistes likumos nav īpaša noteikuma, kas prasītu izmantot augstāku procentu likmi, ja vietējās iestādes atliek vietējo nodokļu maksājumus. Tādēļ Komisija uzskata, ka izmantotā likme bija pareizs kritērijs, izlemjot, vai nodokļa atlikšana dod BE priekšrocību konkurencē. Ievērojot teikto, Komisija secina, ka Pasākums G nav valsts atbalsts EK Līguma 87. panta 1. punkta izpratnē.

b) *Par valsts atbalsta esamību Pasākumos B un C*

(254) Savā lēmumā par procedūras uzsākšanu Komisija konstatēja, ka "šajā vērtēšanas stadijā Komisija uzskata, ka BNFL un BE sarunas par līgumu pārskatīšanu var uzskatīt par valsts atbalstu". Tas pamatojas uz faktu, ka BNFL, būdams valsts uzņēmums, paziņoja, ka tas ir gatavs pārskatīt līgumu noteikumus ar BE tikai pēc tam, kad BE bija paziņojusi par sarunu uzsākšanu ar Apvienotās Karalistes valdību, lai iegūtu finansiālu atbalstu. Šķita apšaubāmi, vai jauno līgumu apspriešana notika neitrālā gaisotnē. Komisija nonāca pie tā paša pagaidu slēdziena attiecībā uz Pasākumu C.

(255) Izmantojot datus, kas kļuva tai pieejami kopš procedūras uzsākšanas, Komisija ir veikusi dziļāku analīzi, noskaidrojot, vai Pasākumi B un C atbilda kritērijiem, lai tos sauktu par valsts atbalsta sniegšanu, un īpaši noskaidrojot, vai tie deva BE kādu priekšrocību konkurencē. Komisijas slēdzieni ir šādi.

Pasākums B

(256) Pasākums B ietver jaunas sarunas par līgumiem, ko savstarpēji noslēdz valsts uzņēmums BNFL un BE. Komisija ir izskatījusi jautājumu, vai Pasākums B piešķir BE priekšrocību, kuru neviens privāts uzņēmējs līdzīgos apstākļos nebūtu piešķīris šim neveiksmīgajam uzņēmumam. Citiem vārdiem sakot, Komisija apsvēra, vai BNFL, piekrītot Pasākumam B, ir rīkojies kā kreditors tirgus ekonomikā.

(257) Tāpēc Komisija īpaši izskatīja jautājumu, vai BNFL jaunās sarunas par līgumiem ar BE notika neitrāli un vai BNFL koncesijas bija komerciāla rakstura.

Vai BNFL rīkojās saskaņā ar privāta kreditora principiem?

(258) Komisijai vispirms jāapsver, vai BNFL un BE jaunais nolīgums tika apspriests, abām pusēm paliekot neitrālām. Ir jāatceras, ka BNFL ir BE lielākais atsevišķais kreditors, bet BE ir BNFL lielākais klients. Tādēļ Komisija izskatīja jautājumu, vai nosacījumiem, kuriem piekrita BNFL, būtu varējis piekrist privāts uzņēmējs, kurš nonācis līdzīgā situācijā. Ievērojot apstākli, ka piegādātāju skar viņa lielākā klienta grūtības, ir jāpārbauda, vai BNFL rīkojās kā centīgs privāts kreditors, kas cenšas maksimāli palielināt izredzes, ka viņa prasības tiks apmierinātas ([33]).

(259) Komisija ir izskatījusi BNFL juridisko un finanšu konsultantu attiecīgos ziņojumus, kā arī BNFL iesniegtos izrakstus no BNFL valdes sēžu protokoliem.

(260) Pirmkārt, Komisija atzīmē, ka BNFL lūdza saviem konsultantiem apsvērt BNFL pozīciju attiecībā uz BE jau 2002. gada sākumā, kad BE pirmo reizi lūdza ņemt vērā līguma pantu par grūtību rašanos. Nav bijis iespējams izdarīt galīgu secinājumu, ka panta nosacījumi par grūtību rašanos tiešām tika izpildīti, bet BNFL valde ieteica uzņēmumam apsvērt iespējamās vienošanās attiecībā uz BE grūtībām, gan skaidri norādot, ka jebkuram tādam darījumam jāatbilst BNFL komerciālajām interesēm.

([33]) Sk. 1999. gada 29. aprīļa EK Tiesas spriedumu lietā C-342/96, Spānija pret Eiropas Kopienu Komisiju (*Kingdom of Spain, v. Commission of the European Communities). ECR [1999] I-2459.*

(261) BNFL iesniegtajos ziņojumos, kuri tika rakstīti tajā laikā, ir atspoguļota BNFL kā BE kreditora un piegādātāja īpašā situācija, kā arī tiek analizēta BE maksātnespējas ietekme uz BNFL. Tiek secināts, ka, ievērojot BNFL lielo atkarību, BNFL interesēs būtu īstenot pārstrukturēšanos, panākot BE maksātspēju, taču ne par katru cenu. Tādēļ BNFL definē piedāvāto koncesiju paketi BE un seko šīs paketes izmaiņām sarunu gaitā ar BE. No šiem ziņojumiem kļūst skaidrs, ka šo sarunu laikā BNFL vienmēr turējās pie savas sākotnējās nostājas – mēģināt ar visiem spēkiem nosargāt savas intereses, nepieļaujot, ka tiek pasludināta BE pārņemšana administratīvā kārtībā, taču nedarot to par katru cenu, bet mēģinot panākt līdzsvarotu darījumu.

(262) Apvienotās Karalistes iestādes apgalvo, ka BNFL jaunais nolīgums ir jāaplūko kā pakete un jāizdara salīdzinājums ar BNFL situāciju BE maksātnespējas gadījumā, nevis atrauti jāaplūko daži elementi. Apvienotās Karalistes iestāžu un BNFL iesniegto ziņojumu secinājums ir tāds, ka galīgie noteikumi ir BNFL izdevīgāki par jebkuru maksātnespējas scenāriju.

(263) Ievērojot iepriekš teikto, Komisija ir nonākusi pie pirmā secinājuma: BE maksātnespējas gadījumā BNFL nonāktu ļoti nedrošā un neizdevīgā situācijā.

(264) Ir jāpiekrīt, ka BE maksātnespēja automātiski nenozīmētu, ka visas tai piederošās atomelektrostacijas tūlīt tiktu slēgtas; tā arī neietekmētu nepieciešamību slēgt esošās spēkstacijas un apsaimniekot agrāk izlietoto degvielu.

(265) Tomēr BE maksātnespējas gadījumā, kā uzskata Komisija, BNFL būtu daudz grūtāk risināt sarunas jebkuru BE tiesību pārņēmēju attiecībā uz spēkstaciju ekspluatāciju vai slēgšanu. Tāda situācija saistītos ar daudziem riska faktoriem un neskaidrībām, ar ko būtu jārēķinās privātam ieguldītājam, apsverot jaunu sarunu sākšanu par nolīgumiem, jo īpaši ar savu galveno klientu. Tas, ka BNFL konsultanti rūpīgi iepazinās ar šo alternatīvu, skaidri norāda, ka BNFL šos faktus pienācīgi novērtēja.

(266) Tādēļ mēģināt panākt pārstrukturēšanu BE maksātspējas nodrošināšanai tik tiešām bija BNFL komerciālās interesēs.

(267) Pēc šāda sākotnēja slēdziena iegūšanas Komisija aplūkoja jaunā nolīguma ietekmi uz BNFL ieņēmumiem, ņemot vērā trešo personu komentārus, lai pārbaudītu mikroekonomiskākā mērogā, vai privāts uzņēmums līdzīgā situācijā varētu akceptēt šos jaunos nolīgumus.

(268) Attiecībā uz izlietotās degvielas apsaimniekošanu, saistības sadalās divās daļās: attiecībā uz agrāk izlietoto un uz nākotnē izlietojamo degvielu.

(269) Attiecībā uz saistībām par agrāk izlietoto degvielu saskaņā ar pārstrukturēšanas plāna Pasākumu A Apvienotās Karalistes valdība pārņems no BE visas šīs saistības ([34]).

(270) Attiecībā uz nākotnē izlietojamās degvielas apsaimniekošanu spēkā esošā kārtība tika mainīta. BNFL ir iesniedzis tabulu, kurā ir parādīta izlietotās degvielas apsaimniekošanas jaunā kārtība, un ir redzams, ka BE maksās BNFL saskaņā ar slīdošu grafiku. Tekstu slīpajā drukā 7. tabulai ir pievienojusi Komisija.

7. tabula

Cenas saskaņā ar degvielas apsaimniekošanas jauno kārtību

Saražotās elektroenerģijas cena ([35]) GBP/MWh reāli 2003. gadā	(Atlaides)/virsmaksas lielums par vienību, GBP/MWh, reāli 2003. gadā (salīdzinot ar sākotnējiem līgumiem)	Neto summa, kas reāli maksāta par izlietotās degvielas vienību, GBP/MWh, 2003. gadā	Maksa GBP/kgU (*)
14,8 un zemāka	– 0,6	[…]	
15	– 0,5		
16	0		
17	0,5		
18	1		
19	1,5		
20	1,75		
21 un augstāka	2,0		

(*) Cenas noteiktas GBP, pamatojoties uz BE ekonomiskajiem rādītājiem, un ir […]GBP/MWh jeb […]GBP/kgU.

([34]) Ieskaitot visas saistības sakarā ar agrāk izlietotās degvielas galīgo apglabāšanu.

([35]) Saražotās elektroenerģijas cena rāda pamatslodzes elektroenerģijas vērtību *NETA* tirdzniecības sistēmā.

(271) Svarīgi atzīmēt, ka atlaides un uzrēķins *7. tabulā* ir dotas salīdzinājumā ar jauno degvielas apsaimniekošanas kārtību, kas bija spēkā tieši pirms pārstrukturēšanas, bet ne saskaņā ar agrākajiem noteikumiem. Tas ir pareizais kritērijs, lai analizētu BNFL koncesijas attiecībā uz BE, jo tas parāda, ko BNFL saņemtu no BE, ja BE nenonāktu grūtībās. Turpretim, salīdzināt jaunos noteikumus ar vecākajiem līgumiem, piemēram, sākotnējiem līgumiem par pamatslodzi, uz ko atsaucas pirmā anonīmā trešā persona, nebūtu jēgas, analizējot faktiskās koncesijas, ko BNFL piedāvāja, kad notika sarunas par pārstrukturēšanas plānu.

(272) *7. tabula* parāda: ja saražotās elektroenerģijas cenas ir zemākas par bāzes cenu 16 GBP/MWh, BNFL garantēs BE atlaidi, salīdzinot ar izlietotās degvielas apsaimniekošanas noteikumiem pirms pārstrukturēšanas. Ja elektrības cena ir augstāka par bāzes cenu, BNFL saņems uzrēķinu, salīdzinot ar to maksu, ko tas saņēma saskaņā ar sākotnējiem izlietotās degvielas apsaimniekošanas noteikumiem.

(273) Kā atzīmēts apsvērumā (270), BNFL ienākumi no izlietotās degvielas apsaimniekošanas nākotnē un tās galīgās apglabāšanas ir atkarīgi no elektroenerģijas vairumtirdzniecības cenām Apvienotajā Karalistē. Šādu stāvokli pašu par sevi nevar uzskatīt par tirgum neraksturīgu. Šajā nozarē diezgan parasta ir situācija, kad dalībnieki kopīgi uzņemas riskus, kas saistīti ar lielām iespējamām cenu svārstībām.

(274) Lai pārbaudītu, vai šos cenu līmeņus būtu akceptējis privāts uzņēmums, Komisija pārbaudīja, kādā mērā šīs cenas ļautu BNFL segt savas mainīgās izmaksas, ievērojot paredzamās elektroenerģētikas cenu izmaiņas. Patiešām, pastāv draudi zaudēt tādu būtiski svarīgu klientu, kāds BNFL ir BE, privāts uzņēmums būtu gatavs samazināt cenas līdz pat izmaksām, kuras varētu ietaupīt, pārtraucot savu darbību. Šādas izmaksas tieši ir mainīgās izmaksas.

(275) Šajā gadījumā saskaņā ar jaunajiem izlietotās degvielas apsaimniekošanas noteikumiem BNFL iegūs īpašuma tiesības uz šo degvielu, kad BE to piegādās. Tas nozīmē, ka BNFL uzņemsies degvielas galīgo apglabāšanu, un tas atšķiras no iepriekšējās kārtības ([36]). Tā kā BNFL tas nozīmē papildu maksas noteikšanu, salīdzinot ar agrākajiem noteikumiem, nevar vienkārši salīdzināt agrākos un jaunos maksājumus un secināt, ka BNFL atgūs savas mainīgās izmaksas, tiklīdz elektroenerģijas vairumtirdzniecības cena pārsniedz […] GBP/MWh. No otras puses, jaunajos izlietotās degvielas apsaimniekošanas noteikumos nav norādīts, kā BNFL jārīkojas ar sev piederošo izlietoto degvielu. BNFL var izvēlēties, pārstrādāt vai nepārstrādāt degvielu pirms galīgās apglabāšanas.

([36]) BE patlaban nav atbrīvojusies no saviem izlietotās kodoldegvielas apjomiem sakarā ar to, ka Apvienotajā Karalistē nav vēl noteikts, kā jānotiek tās galīgajai apglabāšanai.

(276) Ir nepieciešama sīkāka analīze, kas pamatojas uz BNFL faktiskajām mainīgajām izmaksām, ieskaitot arī maksu par izlietotās degvielas galīgo apglabāšanu.

(277) Komisija lūdza Apvienotās Karalistes iestādēm sniegt šo izmaksu detalizētu aprakstu. Apvienotās Karalistes iestāžu iesniegtie dokumenti rāda, ka BNFL segs savas mainīgās izmaksas, tiklīdz elektroenerģijas cenas pacelsies virs […]GBP/MWh, svārstoties diapazonā līdz pat […]GBP/MWh, atkarībā no tā, vai BNFL ierēķinās ar riskiem saistītos izdevumus. Neliela atšķirība no […]GBP/MWh, kā minēts punktā (275), galvenokārt rodas sakarā ar to, ka BNFL teritorijā jau ir ilgtermiņa uzglabāšanas baseini, un tos patlaban izmanto degvielas uzglabāšanai pirms pārstrādes […].

(278) Lai veiktu šī vērtējuma salīdzinošu pārbaudi, Komisija ir salīdzinājusi Apvienotās Karalistes mainīgo izmaksu aprēķinus ar citu avotu veiktajiem aprēķiniem.

(279) *Greenpeace* savos interneta resursos ir publicējis Gordona Makkerona (*Gordon MacKerron*) ziņojumu, kurš pārstāv Nacionālos ekonomikas pētniekus (*National Economic Research Associates*) ([37]). Ziņojumā ir minēti šādi skaitļi - 200 USD/kgU (110 GBP/kgU ([38])) par izlietotās degvielas pagaidu uzglabāšanu un 400 USD/kgU (220 GBP/kgU) par galīgo apglabāšanu. Kā raksta autors, skaitļi ir gūti no Amerikā veikta pētījuma ([39]). Amerikas reaktori (galvenokārt *LWR* tipa) un BE reaktori daudzējādā ziņā atšķiras. Turklāt no ziņojuma nekļūst skaidrs, vai izmaksas, par ko ir runa, ir mainīgās izmaksas vai ietver arī nemainīgo izmaksu elementus, uz ko turpmākā analīze neattiecas. Izmaksas arī ir ļoti atkarīgas no diskonta likmēm, jo lielākā daļa no izmaksām par degvielas galīgo apglabāšanu uzkrāsies tālā nākotnē. Komisija ir tomēr izmantojusi šos skaitļus, jo tā uzskata, ka trešās puses publicētie dati bija svarīgs avots Apvienotās Karalistes iestāžu iesniegto skaitļu salīdzinošai pārbaudei.

(280) Ņemot vērā skaitļus, kas minēti šī dokumenta punktā (279), elektroenerģijas cena, kas ļautu BNFL atgūt izmaksas, ir ne mazāka par […]GBP/MWh. Tagad šie skaitļi ir jāsalīdzina ar paredzamajām elektroenerģijas cenu tendencēm.

([37]) Šo ziņojumu var lasīt *Greenpeace* Apvienotās Karalistes tīmekļa vietnē: http://www.greenpeace.org.uk/MultimediaFiles/Live/FullReport/6273.pdf.

([38]) Izmantots tāds pats maiņas kurss kā ziņojumā: GBP 1= USD 1,82.

([39]) *M. Bunn et al. The Economics of Reprocessing vs. Direct Disposal of Spent Nuclear Fuel. Final Report December 2003.* (Izlietotās kodoldegvielas pārstrādes un tiešās apglabāšanas ekonomiskais salīdzinājums. Gala ziņojums 2003. g. decembrī).

(281) Pareizais kritērijs šim salīdzinājumam ir elektroenerģijas cenu attīstība tagad un nākotnē, kā to paredzēja BNFL, apspriežot jaunos noteikumus līgumos ar BE. Tās ir prognozes, pamatojoties uz kurām BNFL novērtēja savas BE piedāvātās koncesijas.

(282) No BNFL iesniegtajiem dokumentiem var noprast, ka vispārīgā cenu prognoze bija diapazonā no 16 GBP/MWh līdz 19 GBP/MWh tuvākajā nākotnē, pēc tam paredzot to celšanos līdz augstākam un stabilākam līmenim.

(283) Plāna galīgo nosacījumu novērtēšanā BNFL izmantoja četrus iespējamos scenārijus. Tikai saskaņā ar vispesimistiskākajām prognozēm elektroenerģijas cenas paliktu nemainīgi zem 17 GBP/MWh, vidējā termiņā sasniedzot tikai aptuveni 16,5 GBP/MWh līmeni. Trīs pārējos scenārijos tiek pieņemts, ka cenas būtu aptuveni 18 GBP/MWh jau 2007. gadā, bet pēc tam pakāpeniski sasniegtu līmeni aptuveni 19,5 GBP/MWh līdz 23 GBP/MWh.

(284) Tādēļ BNFL vērtējums par jaunām sarunām ar BE par līgumu noteikumiem pamatojās uz cenu pieauguma prognozi, kur pat pie vispesimistiskākajiem pieņēmumiem cenas ļautu BNFL atgūt savas mainīgās izmaksas saskaņā ar iekšējo vērtējumu, bet *Gordon MacKerron* vērtējumā – pēc visiem scenārijiem, izņemot pašu pesimistiskāko, cenas ļautu BNFL atgūt savas mainīgas izmaksas.

(285) Faktiski izrādījās, ka elektroenerģijas cenu izmaiņas bija lielākas nekā paredzēja paši optimistiskākie no četriem BNFL izmantotajiem scenārijiem. Dažādas cenu paziņošanas aģentūras patiesi ir nosaukušas cenas, kas pārsniedz 20 GBP/MWh par ziemas sezonas pamatslodzēm tuvākajā nākotnē, sasniedzot līdz pat 27 GBP/MWh ([40]). Tās pašas aģentūras ziņo par aptuveni 20 GBP/MWh cenu vasaras sezonā. Tādējādi BNFL cenu prognozes ir bijušas kopumā diezgan pesimistiskas.

(286) No tā var secināt, ka BNFL cerēja, ka spēs segt savas mainīgās izmaksas saskaņā ar jaunajiem noteikumiem, neraugoties uz to, ka BNFL būs jāsedz izlietotās degvielas galīgās apglabāšanas izmaksas.

(287) Tāpat, analizējot jaunos degvielas piegādes noteikumus, kuri ir daudz vienkāršāki, jo tajos ietvertā mainīgā maksa netiek indeksēta atkarībā no elektroenerģijas cenām, kļūst skaidrs, ka BNFL jebkurā gadījumā segs savas degvielas piegādes mainīgās izmaksas.

(288) Dziļāka mainīgo izmaksu analīze neatklāj neko tādu, kas liecinātu par BNFL nekomerciālu rīcību. Tieši otrādi - elektrības cenu faktiskās izmaiņas liek domāt, ka BNFL var krietni uzlabot savu stāvokli, salīdzinot ar iepriekšējo situāciju, un tajā pašā laikā BNFL ir parādījis pietiekamu elastību, lai ļautu savam galvenajam klientam turpināt darboties tirgū.

Vai attieksme pret BNFL un attieksme pret privātajiem kreditoriem pamatojās uz vienādiem principiem?

(289) Pēc tam, kad Komisija bija izskatījusi jaunās līgumu sarunas no mikroekonomiska viedokļa, Komisija pārbaudīja, vai attieksme pret BNFL un pret BE privātajiem kreditoriem pamatojās uz vienādiem principiem. Šajā analīzes otrajā posmā Komisija pētīja, vai BNFL un privātie kreditori piedāvāja līdzīgas koncesijas.

(290) Apvienotās Karalistes un BNFL iesniegtā informācija liecina:

a) pat ja BNFL un BE būtu vienojušies par noteikumiem, pirms BE saskaņoja individuālus noteikumus ar katru tās lielāko kreditoru, bija nepieciešams ietvert pantu, kas ļauj atsaukt piedāvātās koncesijas, ja kādam citam svarīgam kreditoram tiek piedāvāti izdevīgāki noteikumi nekā BNFL;

b) visā sarunu gaitā BNFL sekoja, vai citiem privātiem BE kreditoriem tiek lūgta līdzīga dalība kā BNFL;

c) detalizēti un kvantitatīvi salīdzinot kreditoru prasības un kompromisa veidā saskaņotās summas galīgajā pārstrukturēšanas paketē, var redzēt, ka, salīdzinot ar citiem kreditoriem, BNFL ir atteicies no mazākas maksājamo saistību daļas. Ir arī jāatzīmē, ka šajā ziņā BNFL parāds nebija nodrošināts ar BE līdzekļiem.

(291) Tādēļ Komisija secina, ka attieksme pret BNFL bija pamatota uz tiem pašiem principiem kā attieksme pret privātiem kreditoriem. Tas savukārt norāda, ka BNFL pārstrukturēšanas plāna ietvaros nerīkojās atšķirīgi no privātiem kreditoriem.

Vai BNFL rīkojās neatkarīgi no Apvienotās Karalistes valdības?

(292) Komisija uzskata, ka augstāk minētais secinājums ir pietiekams pierādījums tam, ka BNFL rīkojās saskaņā ar tirgus kreditora principu, tādēļ Pasākums B neietver valsts atbalstu EK Līguma 87. panta 1. punkta izpratnē.

([40]) 2003. gada jūlijā *Argus* ziņoja, ka pamatslodžu līgumi 2003. /2004. gada ziemas sezonai tiek slēgti par cenu 20,96 GBP/MWh. 2003. gada 7. augustā *UKPX* ziņo par tā paša perioda nākotnes pamatslodžu līgumiem, kuros minētā cena ir 22,55 GBP/MWh. Tajā pašā dienā *UKPX* ziņo par līgumu, kas noslēgts par 2006. gada vasaras pamatslodzes piegādēm par 20,50 GBP/MWh un par līgumcenu 27,15 GBP/MWh 2006. gada ziemas periodam. Datu avots: *Argus* un *UKPX*, ko citē ziņojums izdevumā *Frontier Economics: "Plant margins in the markets where BE operates in Great Britain"* (Spēkstaciju peļņa Apvienotās Karalistes tirgos, kur darbojas BE) 2003. gada augustā, kas pievienots BE iesniegumam.

(293) Turklāt Komisija uzskata, ka aplūkojamā gadījumā nav nekādu pazīmju, ka BNFL rīcība būtu piedēvējama valsts rīcībai. Šo piedēvējamības apstākli atgādināja Eiropas Kopienu Tiesa savā spriedumā par *Stardust* ([41]). Kā norādīja Tiesa, nevar automātiski pieņemt, ka kāds pasākums ir valsts atbalsts, tāpēc ka to ir uzsācis valsts uzņēmums. Tas nav pietiekams pierādījums, ja organizācija, kura sniedz atbalstu, ir valsts uzņēmums saskaņā ar 2. panta 1. punkta b) apakšpuntu Komisijas 1980. gada 25. jūnija Direktīvā 80/723/EEC par dalībvalstu un publisku uzņēmumu finansiālo attiecību pārskatāmību ([42]). Tas vien, ka valsts iestāde var tieši vai netieši īstenot dominējošu ietekmi, vēl nepierāda, ka šī iestāde konkrētajā gadījumā šo ietekmi īsteno. Kā paskaidro ģenerāladvokāts *Jacobs* savā atzinumā par minēto spriedumu *Stardust* lietā ([43]), atbalsta pasākuma piedēvēšana valstij, ja pasākumu veic valsts uzņēmums, ir secināma no rādītāju kompleksa, kas pamatojas uz lietas apstākļiem un konteksta, kurā pasākums tiek veikts. Ģenerāladvokāts min veselu rindu faktu un apstākļu, kurus, kā viņš uzskata, varētu ņemt vērā, piemēram, pierādījumi, ka pasākums tiek veikts saskaņā ar valsts ierosinājumu, pasākuma mērogs un raksturs, tas, kādā pakāpē valsts kontrolē konkrēto valsts uzņēmumu, kā arī vispārējā prakse, kā konkrētais uzņēmums tiek izmantots nekomerciāliem mērķiem vai kā tiek ietekmēti uzņēmuma lēmumi.

(294) Pamatojoties uz Apvienotās Karalistes valdības un trešo personu iesniegumiem, Komisija ir pētījusi, vai Pasākums B (un Pasākums C) varētu būt uzskatāms valsts darbībām. Komisija ņēma vērā faktu, ka jau krietni pirms publiskā paziņojuma par BE finansiālajām grūtībām un krietnu laiku pirms Apvienotās Karalistes valdības paziņojuma par valdības lomu potenciālajā pārstrukturēšanā, lai saglabātu BE maksātspēju, BNFL izlēma, ka tā finansiālajām interesēm atbilst koncesiju piedāvāšana, lai nodrošinātu BE turpmāko maksātspēju. No hronoloģijas viedokļa nav pierādījumu, ka jaunās sarunas notika uz valsts ierosinājuma pamata. Tieši otrādi - to, ka BNFL galu galā nepiekrita piedalīties pārstrukturēšanas plānā, pirms Apvienotās Karalistes valdība nav paziņojusi par savu iesaistīšanos, var uzskatīt par pierādījumu, ka BNFL nebija gatavs glābt BE par jebkuru cenu un labāk būtu vēlējies gaidīt valsts iejaukšanos, kā to darīja visi pārējie kreditori.

(295) Komisija arī ņēma vērā to, ka saskaņā ar Apvienotās Karalistes likumiem BNFL direktoru valdei sakarā ar tai dāvāto uzticību ir pienākums rīkoties, ievērojot BNFL ekonomiskās intereses, lai maksimāli vairotu uzņēmuma vērtību un samazinātu tā finansiālo atkarību, par pamatu ņemot konkrētajā brīdī valdei pieejamo informāciju. To apliecina attiecīgie izraksti no valdes sēžu protokoliem, ar ko Komisija varēja iepazīties.

([41]) Sk. Tiesas 2002. gada 16. maija spriedumu lietā C-482/99, Francijas Republika pret Eiropas Kopienu Komisiju (*French Republic v. Commission of the European Communities, ECR* [2002], I-04397), 24. paragrāfu.

([42]) OV L 195, 29.7.1980., 35. lpp. Direktīva, kurā jaunākie grozījumi izdarīti ar Direktīvu 2000/52/EC (OV L 193, 29.7.2000., 75. lpp.).

([43]) Ģenerāladvokāta *Jacobs* atzinums lietā C-482/99, Francijas Republika pret Komisiju (*French Republic v. Commission), ECR* [2002], I-04397.

Slēdziens

(296) Pamatojoties uz augstāk minētajiem apstākļiem, Komisija secina, ka Pasākums B nav valsts atbalsts EK Līguma 87. panta 1. punkta izpratnē.

Pasākums C

(297) Pasākums C ietver nolīgumu par BE maksājumu termiņa atlikšanu BNFL un citiem svarīgiem BE kreditoriem par periodu, kas sākas 2003. gada 14. februārī un beidzas ne agrāk kā 2004. gada 30. septembrī. Atšķirībā no citiem iesaistītajiem kreditoriem, BNFL maksājumu termiņa atlikšanas periodā nesaņems procentus.

Komisijas vērtējums

(298) Pamatojoties uz pieejamo informāciju, Komisija atzīmē, ka BNFL finanšu konsultantu ziņojumos, kuri sastādīti tajā laikā, kad notika BNFL un BE sarunas, ir atrodams secinājums, ka attiecībā uz savu daļu pārstrukturēšanas paketē BNFL nav kopumā vairāk piekāpies par citiem kreditoriem, kā redzams, ja salīdzina katra svarīgā kreditora piedalīšanos. Kā jau minēts punktā (290), BNFL nebija kredīta nodrošinājuma ar BE līdzekļiem.

(299) Bez tam Komisija secina, ka vienošanās par procentu nepieprasīšanu, lai sasniegtu pārstrukturēšanās ietvaros noteikto mērķi, t.i., BE maksātspējas saglabāšanu, atbilst privāta kreditora rīcībai, kurš cenšas nodrošināt vislabāko iespējamo komerciālo variantu. BNFL finanšu un juridisko konsultantu veiktā analīze rāda, ka prasība atkārtoti apspriest maksājumu termiņa atlikšanas nosacījumus nozīmētu pakļaut riskam visas ar BE noslēgtos nolīgumus un BE maksātspēju kopumā. Prasība par procentu maksāšanu saistītos ar ievērojamu risku, kas novestu pie BE maksātnespējas, ko BNFL uzskatīja par sev neizdevīgu. Atsakoties no šiem procentiem, BNFL ir rīkojies atbilstoši privāta kreditora motīviem, kurš vēlas sev nodrošināt iespējami lielākus ieņēmumus.

(300) Rezultātā Komisija nevarēja konstatēt, ka daļa no Pasākuma C, kurā ir iesaistīts BNFL, ir piedēvējama valstij, un tam iemesli ir minēti Pasākuma B novērtējumā punktos (256) - (296).

(301) Tādēļ Komisija ir nonākusi pie slēdziena, ka Pasākums C neietver valsts atbalstu EK Līguma 87. panta 1. punkta izpratnē.

3. **Atbilstības novērtējums saskaņā ar EK Līgumu**

(302) EK Līguma 87. panta 1. punktā ir noteikts vispārējs princips par valsts atbalsta aizliegumu Kopienas ietvaros.

(303) EK Līguma 87. panta 2. punkts un 87. panta 3. punkts nosaka izņēmumus sakarā ar 87. panta 1. punktā noteiktajam vispārējam neatbilstības principam.

(304) EK Līguma 87. panta 2. punktā norādītie izņēmumi šajā gadījumā nav piemērojami, jo atbalsta pasākumiem nav sociāls raksturs un tie netiek sniegti atsevišķiem patērētājiem, tie nav paredzēti dabas stihiju vai ārkārtēju gadījumu izraisītu postījumu novēršanai un netiek piešķirti noteiktiem Vācijas Federatīvās Republikas ekonomiskajiem rajoniem, kurus ir ietekmējusi šīs valsts sadalīšana.

(305) Vēl citi izņēmumi ir minēti EK Līguma 87. panta 3. punktā. 87. panta 3. punkta a), b) un d) apakšpunktā noteiktie izņēmumi šajā gadījumā nav piemērojami, jo atbalsts neveicina ekonomikas attīstību rajonos, kur dzīves līmenis ir ārkārtīgi zems vai ir kritiski zems nodarbinātības līmenis, atbalsts neveicina svarīga projekta izpildi Eiropas kopējās interesēs un nenovērš nopietnu traucējumu dalībvalsts ekonomikā, un tas neveicina arī kultūras un vēstures mantojuma saglabāšanu.

(306) Tādēļ piemērojams ir vienīgi EK Līguma 87. panta 3. punkta c) apakšpunktā minētais izņēmums. EK Līguma 87. panta 3. punkta c) apakšpunkts paredz valsts atbalsta atļaušanu, kad tas tiek sniegts noteiktu ekonomikas sektoru attīstībai, ja šāds atbalsts nelabvēlīgi neietekmē tirdzniecības apstākļus tādā mērā, ka cieš kopējās intereses.

(307) Pamatnostādnēs Komisija izskaidro priekšnoteikumus atbalsta atļaušanai saskaņā ar EK Līguma 87. panta 3. punkta c) apakšpunktu gadījumos, kas līdzīgi šim minētajam.

(308) Savā lēmumā uzsākt procedūru Komisija vairākkārt izteica šaubas par pārstrukturēšanas plāna atbilstību Pamatnostādnēm. Atgādinājums par šīm šaubām tika izteikts 2. 3. iedaļā. Nākamajās apakšnodaļās ir izklāstīts vērtējums un galīgais slēdziens attiecībā uz katru no šiem šaubu gadījumiem.

a) *Par BE dzīvotspējas atjaunošanu*

(309) Atbalsta sniegšana pārstrukturēšanas vajadzībām prasa, lai būtu izveidots izpildāms, saskaņots un tālejošs pārstrukturēšanas plāns, saskaņā ar kuru var atjaunot firmas ilgtermiņa dzīvotspēju pietiekami īsā laika sprīdī un uz reālu pieņēmumu pamata. Saskaņā ar Pamatnostādņu 32. punktu, dzīvotspējas uzlabošana galvenokārt jāpanāk ar iekšējiem pasākumiem, kuri ir paredzēti pārstrukturēšanas plānā un kuri var pamatoties uz ārējiem faktoriem, piemēram, cenu un pieprasījuma izmaiņām, kurus uzņēmums nevar regulēt, ja tiek atzīti vispārējie pieņēmumi par tirgu.

(310) Pamatnostādņu 33. punktā ir prasība, ka dalībvalstij ir jāiesniedz pārstrukturēšanas plāns, kurā ir raksturoti apstākļi, kas ir noveduši pie uzņēmuma grūtībām, kā arī apsvērti scenāriji, kuri ietver pieņēmumus saskaņā ar vislabāko prognozi, vissliktāko prognozi un vidējiem pieņēmumiem. Pamatnostādņu 34. punktā ir piebilde, ka plānā ir jāparedz pozitīvs pagrieziena punkts, kad uzņēmumam radīsies iespēja pēc pārstrukturēšanas pabeigšanas segt visas izmaksas, ieskaitot amortizāciju un finansiālos izdevumus. Prognozējamai peļņai no kapitāla ir jābūt pietiekamai, lai pārstrukturētais uzņēmums varētu patstāvīgi konkurēt attiecīgajā tirgū.

(311) Savā lēmumā par procesa uzsākšanu Komisija uzdeva vairākus jautājumus sakarā ar BE dzīvotspējas atjaunošanu. Komisijas šaubas saistījās ar diviem novērojumiem. Pirmkārt, Pasākumā A un Pasākumā B dažiem jautājumiem atvēlētais laiks šķiet neierobežots, un tas rada šaubas, vai pārstrukturēšanas plāns padarīs BE spējīgu atkal patstāvīgi iesaistīties konkurencē pieņemami īsā laikā. Otrkārt, šķiet, ka pārstrukturēšanas plānā nav pietiekami daudz BE iekšējo pasākumu.

Atbalsta ilgums

(312) Komisijas šaubas saistījās īpaši ar Pasākumiem A un B. Ievērojot Pasākuma A ilgo izpildes laiku un Pasākuma B neierobežoto izpildes laiku, Komisijai radās jautājums, vai pārstrukturēšanas atbalsts par labu BE netiek piešķirta ilgstošas subsīdijas veidā, kas būtu pretrunā Pamatnostādnēs ietvertajām prasībām. Tādas pašas šaubas izteica trešās puses, piemēram, *Drax*.

(313) Attiecībā uz Pasākumu B Komisija secina, ka tas neietver valsts atbalstu EK Līguma 87. panta 1. punkta izpratnē. Tātad jautājums par Pasākuma B neierobežoto izpildes laiku nav vairs svarīgs.

(314) Attiecībā uz Pasākumu A Komisijai bija bažas, ka izmaksas sakarā ar atomelektrostaciju slēgšanu varētu rasties līdz 2086. gadam un ka apsaimniekošanas izmaksu finansēšana sakarā ar PWR izlietoto degvielu, kas ievadīta BE piederošajā *Sizewell B* reaktorā, arī ir laika ziņā neierobežota.

(315) Attiecībā uz spēkstaciju slēgšanas izmaksām Komisija atzīmē, ka šīs izmaksas radīsies nākotnē, bet tās ir saistītas ar atomelektrostaciju būvniecību, kas notika pagātnē. Komisija piekrīt Apvienotās Karalistes argumentam, ka nav iespējams precīzi noteikt ar slēgšanu saistīto summu lielumu, jo trūkst precedenta attiecībā uz AGR spēkstacijām, un arī tādēļ, ka slēgšana notiks tālā nākotnē, kad iespējama tehnoloģiju attīstība. Turklāt Apvienotās Karalistes valdība apgalvo, ka spēkstaciju slēgšanas izmaksas jau ir lielā mērā fiksētas un ka jebkurš būtisks šo saistību palielinājums sakarā ar neparedzētām darbības procedūru izmaiņām par labu BE ekonomikai vai sakarā ar obligāto standartu pārkāpšanu būs jāapmaksā BE. Vēl ir svarīgi atcerēties, ka valsts iejaukšanās ir paredzēta, ja *NLF* trūkst līdzekļu.

(316) Ievērojot atomenerģijas nozares īpašo raksturu, kur nav atļauts strādāt ar radioaktīvo materiālu, pirms tā starojuma līmenis nav sasniedzis lielāku drošības pakāpi, un arī ievērojot nepieciešamo grafiku spēkstaciju slēgšanas saistību finansēšanā, Komisija secina, ka daļu no Pasākuma A, kas attiecas uz šīm saistībām, nevar kvalificēt kā ilgstošu BE subsidēšanu, jo šīs saistības ir definētas un attiecas uz jau notikušām izmaksām. BE bilancē šīs izmaksas jau ir paredzētas. Komisija arī secina, ka atbalsta maksājumu vēlāku veikšanu sakarā ar šīm izmaksām nevar uzskatīt par BE dzīvotspējas atjaunošanas atlikšanu uz tālāku laiku.

(317) Attiecībā uz to, ka valsts finansē PWR degvielas apsaimniekošanu pēc iepildīšanas *Sizewell B* reaktorā, Komisija atgādina, ka BE iemaksās *NLF* 150 GBP par kilogramu urāna, ja PWR degviela tiek iepildīta *Sizewell B* reaktorā pēc pārstrukturēšanas spēkā stāšanās dienas.

(318) Šī summa noteikti ir mazāka par PWR izlietotās degvielas apsaimniekošanas kopējām izmaksām, ieskaitot galīgo apglabāšanu. Šo kopējo izmaksu summu BE pati novērtēja savās 2001. -2002. gada atskaitēs kā 240 GBP/kgU. Tas, ka tikai daļu no šīm izmaksām sedz BE iemaksas *NLF*, apstiprina, ka *NLF* ieguldījums šīs degvielas apsaimniekošanā ietver valsts atbalstu EK Līguma 87. panta 1. punkta izpratnē.

(319) Lai noskaidrotu, vai šis atbalsts ir laikā neierobežots, Komisijai ir jānosaka kopējo izmaksu sadalījums mainīgajās un nemainīgajās izmaksās.

(320) Nemainīgās izmaksas tiek amortizētas. Uzņēmumam ir izdevīgi darboties, kamēr vien tas var segt savas mainīgās izmaksas, lai tādā veidā pēc iespējas vairāk atmaksātos nemainīgās izmaksas. Tādēļ atbalsta sniegšana, sedzot nemainīgās izmaksas, nepārprotami dod priekšrocības atbalsta saņēmējam, jo tādā veidā tiek pārcelts peļņas un zaudējumu slieksnis. Uzņēmumiem, kas nonākuši grūtībās, atbalsta mērķis tiešām ir ātrāk atdot tiem dzīvotspēju. Bet tā kā uzņēmums darbosies tik un tā, kamēr vien segs savas mainīgas izmaksas, atbalsts nemainīgo izmaksu segšanā nav uzņēmuma dzīvotspējas mākslīga pagarināšana. Tādēļ tāds atbalsts nav uzskatāms par beztermiņa atbalstu.

(321) Turpretim atbalsts, kura mērķis ir segt mainīgās izmaksas, īpaši ražošanas tiešās izmaksas, mākslīgi uztur uzņēmuma darbību, kas citā gadījumā vairs nebūtu ekonomiski pamatoti. Šāds atbalsts ir beztermiņa atbalsts tajā ziņā, ka tas nodrošina uzņēmuma dzīvotspēju tikai tad, ja to sniedz neierobežotu laiku.

(322) Apvienotās Karalistes iestādes ir norādījušas, ka no izmaksām, kuras ir 240 GBP/kgU, kā minēts punktā (318), aptuveni […]GBP/kgU ir mainīgās izmaksas. Pārējās izmaksas galvenokārt attiecas uz nemainīgajām izmaksām, kas saistītas ar krātuves būvi līdz šim un nākotnē izlietotās PWR degvielas galīgai apglabāšanai *Sizewell B* teritorijā. Krātuvi ir paredzēts atklāt šī gadsimta beigās, un ar to, ņemot vērā diskonta ietekmi, var izskaidrot šo izmaksu relatīvi nelielo apjomu, salīdzinot ar izmaksām citās valstīs.

(323) *Gordon MacKerron* dotos skaitļus no ziņojuma, kurš minēts 50. zemsvītras norādē, nevar izmantot šo aprēķinu salīdzinošai pārbaudei, jo ziņojumā nav norādīts, kādā mērā šajos skaitļos ir ietvertas nemainīgās izmaksas.

(324) Lai salīdzinoši pārbaudītu Apvienotās Karalistes iestāžu vērtējumu, Komisija izmantoja publiski pieejamo informāciju par Somijas atomenerģijas programmu, kas ir viena no vislabāk caurskatāmām atomenerģijas programmām pasaulē. Līdzīgi *Sizewell* saražotajiem atkritumiem, Somijas atomreaktoru radītie atkritumi netiks pārstrādāti pirms galīgās apglabāšanas. Somijas uzņēmums, kurš ir atbildīgs par atkritumu apglabāšanu, ir novērtējis, ka izmaksas par Somijā izlietotās kodoldegvielas apsaimniekošanu ir 325 EUR/kgU (217 GBP/kgU ([44])), un no šīs summas 217 EUR/kgU (145 GBP/kgU) attiecas uz mainīgajām izmaksām ([45]).

(325) Komisija atzīmē, ka šie skaitļi ir līdzīgi tiem, ko iesniegušas Apvienotās Karalistes iestādes. Komisija uzskata, ka tie apstiprina norādījumu, ka maksa 150 GBP/kgU ir pietiekama, lai segtu izlietotās degvielas apsaimniekošanas mainīgās izmaksas plus daļu no nemainīgajām izmaksām, kas saistītas ar to pašu darbību.

(326) Ievērojot tikko teikto, Komisija secina, ka pārstrukturēšanas plānā nav paredzēts ilgstoši subsidēt BE un ka atbalsts ilgums atbilst Pamatnostādņu norādījumiem, ņemot vērā atomenerģijas nozares specifiku un Apvienotās Karalistes pienākumus sakarā ar *EURATOM* līgumu ([46]).

Pārstrukturēšanas plāna saturs

(327) Komisija atzīmē, ka Apvienotās Karalistes valdība ir iesniegusi detalizētu plānu, kurā ir tirgus pētījums un scenāriji, kas parāda pieņēmumus par vislabāko, vissliktāko un vidēja līmeņa prognozi, kā norādīts Pamatnostādņu 33. punktā. Papildus ir pievienota arī detalizēta naudas plūsmas analīze, kur pēdējie dati pievienoti 2004. gada jūlijā.

([44]) Izmantojot maiņas kursu 1 GBP = 1,5 EUR.

([45]) Datu avots: *Posiva Oy* interneta adrese www.posiva.fi. Šī aprēķina pamatā ir izmaksas par izlietotās degvielas kilogramu. Pārvēršot šos skaitļus tonnās urāna (kas iepildīts pirms lietošanas), ļoti nedaudz var samazināties faktisko izmaksu lielums, jo izlietotajā degvielā ir neliela daļa materiālu, kas nesatur urānu un kas atrodas starplikās un caurulēs.

([46]) Sk. arī VI sadaļas 1. punktu.

(328) Plānā ir sīki raksturota BE grūtību rašanās un pasākumi, kas jau ir ieviesti vai tiks ieviesti šo problēmu risināšanai un kuru apkopojums ir dots šī Lēmuma 2. 2. 3. punktā. Pārstrukturēšanas plāns paredz ieviest jaunu tirdzniecības stratēģiju (Pasākums E) BE neaizsargātā stāvokļa risināšanai. Lai vidējā termiņā nodrošinātu vairāk sava ražojuma pārdošanu par fiksētām cenām, BE mērķis ir samazināt naudas plūsmu nestabilitāti un pastiprināt savu ilgtermiņa dzīvotspēju. BE arī samazinās savu atkarību no elektroenerģijas vairumtirdzniecības cenām Apvienotajā Karalistē, tajā pašā laikā joprojām saglabājot drošu piekļūšanu tirgum, panākot to ar līgumu noteikumu variēšanu, ražošanas elastības nodrošināšanu, ekspluatējot Egboro spēkstaciju un izmantojot tiešo pārdošanu uzņēmumiem (TP), galveno uzmanību pievēršot *I&C* patērētājiem. Pasākumu A un B mērķis ir risināt jautājumu par procentuāli lielajām nemainīgajām izmaksām, ar ko saskaras BE kā atomenerģijas nozares uzņēmums, daļēji atbrīvojot BE no agrākajām kodoldrošības saistībām, tai skaitā no saistībām par agrāk izlietotu degvielu un no spēkstaciju slēgšanas izmaksām, un samazinot turpmākās pirmsprocesa un pēcprocesa izmaksas saskaņā ar BNFL noslēgtajiem degvielas līgumiem. Bez tam plāns paredz, ka no jauna ir jārisina jautājums par trim cenu ziņā neizdevīgiem nolīgumiem par iepirkumu un par BE Ziemeļamerikas īpašumu pārdošanu, kam vajadzētu palīdzēt atrisināt BE problēmu sakarā ar augstām īsāka termiņa nemainīgajām izmaksām finansiālo izdevumu veidā. Runājot par trešo BE grūtību cēloni, neplānotajiem lielajiem energoapgādes pārtraukumiem, BE ir izstrādājis Darbības uzlabošanas plānu (DUP), kas domāts, lai uzlabotu BE atomelektrostaciju darbības drošumu. DUP īpaši paredz palielināt kapitāla un personāla ieguldījumus, lai uzlabotu savu spēkstaciju ekspluatācijas kvalitāti un funkcionēšanu. Turklāt viens no aplūkotajiem riska faktoriem ir scenārijs, kad BE spēkstaciju funkcionēšana neuzlabojas. Saskaņā ar šo scenāriju BE joprojām gūst skaidras naudas ienākumus.

(329) Apvienotās Karalistes valdības iesniegtās finanšu prognozes rāda, ka BE dzīvotspēja tiktu atjaunota pieņemamā laika periodā, jo BE darbība nestu peļņu sākot ar 2004. gadu, bet no 2005. gada uzņēmumam būtu pozitīva ikgadējā skaidrās naudas plūsma.

(330) Pamatojoties uz iepriekš teikto, Komisija secina, ka ar pārstrukturēšanas plānu tiek risinātas problēmas, kuras ir bijušas BE grūtību pamatā, un plāns pamatojas uz reāliem pieņēmumiem, kā to prasa Pamatnostādnes, īpaši ņemot vērā elektroenerģijas cenu izmaiņas un DUP ieviešanu.

(331) Savā lēmumā par procesa uzsākšanu Komisija apšauba, vai varētu uzskatīt, ka dzīvotspējas atjaunošana tiks panākta galvenokārt ar iekšējiem pasākumiem. Komisiju īpaši interesē tas, vai pēc šiem pasākumiem BE realizētā ekonomiskā politika bija saistīta vienīgi ar kreditoru un piegādātāju koncesijām un vai tā bija saistīta ar BE darbības racionalizēšanu.

(332) Pēc procesa uzsākšanas šo apstākli komentēja *Drax*. *Drax* uzskata, ka BE pārstrukturēšana nav īsta pārstrukturēšana, jo tā nenotiek uz iekšēju pasākumu pamata un dod BE garantiju, ka tam nekad neļaus pārtraukt darbību. Bez tam *Drax* piebilst, ka ir neskaidrības attiecībā uz BE ieguldījumu pārstrukturēšanu un ka dažu atomelektrostaciju slēgšana būtu bijis labāks variants. Šim pēdējam komentāram piekrīt arī *Greenpeace*. Apvienotā Karaliste šo viedokli apstrīd un atbild, ka valdība paketi apstiprina atkarībā no BE izredzēm atgūt dzīvotspēju. Apvienotās Karalistes valdība arī atzīmē, ka Pamatnostādnēs ir prasīts, lai būtu ievērots valsts, privāto ieguldījumu un paša uzņēmuma ieguldījumu līdzsvars, bet nav paredzēts, ka uzņēmumam jābūt spējīgam panākt stāvokļa uzlabošanos bez valsts atbalsta.

(333) Komisija piekrīt, ka pārstrukturēšanai nav jāpamatojas tikai uz iekšējiem pasākumiem, bet tajā var ietvert arī valsts un privāto ieguldītāju, piemēram, kreditoru un piegādātāju, veiktus pasākumus. Komisija atzīmē, ka BE jau ir īstenojis vairākus pasākumus: tas atbrīvojās no saviem īpašumiem Ziemeļamerikā (Pasākums F) un […]. Raugoties no komerciālā viedokļa, Komisija atzīmē to, ka saskaņā ar savu jauno tirdzniecības stratēģiju (Pasākums G) BE ir palielinājusi vidēja termiņa fiksēto cenu līgumu skaitu, lai mazinātu savu neaizsargātību. Turklāt BE nav atbrīvota no saistībām sakarā ar kodoldrošību, un tā veiks iemaksas *NLF*.

(334) Kā paskaidrots tālāk VI sadaļas 3. punkta c) un v) apakšpunktā, Komisija arī ņem vērā, ka vienas vai vairāku BE atomelektrostaciju slēgšana nav realizējama un ka atbrīvošanās no Egboro spēkstacijas apdraudētu BE izredzes atgūt dzīvotspēju un būtu nesamērīgs pasākums.

(335) Ievērojot BE jau veiktos un vēl veicamos pasākumus, kā arī ņemot vērā faktu, ka apstākļi, kas ir BE problēmu pamatā, tiek risināti ar pārstrukturēšanas plāna palīdzību, Komisija secina, ka Pamatnostādņu 32. punkts ir izpildīts.

Dungeness B īpašais gadījums

(336) Dažas trešās puses ir izteikušas šaubas par to, kādas izredzes ir atjaunot dzīvotspēju *Dungeness B*, kas ir vecākā no BE atomelektrostacijām.

(337) *Powergen*, trešā puse, kura ir vislabāk pamatojusi savus spriedumus, *Dungeness B* situācijas analīzē balstās uz pārskatu par spēkstacijas izmaksu struktūru, kā to savā sākotnējā ziņojumā bija aprakstījušas Apvienotās Karalistes iestādes un kā izklāstīts lēmumā par procesa uzsākšanu.

(338) *Powergen* uzskata, ka *Dungeness B* ir ļoti neekonomiska spēkstacija. Agrākie skaitļi pierāda, ka tai ir zems slodzes koeficients. *Powergen* vērtējumā šis koeficients ir 46 %. Ar tādu slodzes koeficientu spēkstacijai vajadzētu ražot aptuveni 4,5 TWh gadā. Kā uzskata *Powergen*, šāda apjoma elektroenerģijas ražošana maksātu aptuveni 73,8 miljonus GBP, ņemot vērā tikai mainīgās izmaksas. *Powergen* secina, ka *Dungeness B* mainīgās izmaksas ir aptuveni 16,4 GBP/MWh, bet elektroenerģijas pamatslodzes vairumtirdzniecības cena ir 16 GBP/MWh ([47]).

(339) Komentējot *Powergen* sniegto analīzi, Apvienotās Karalistes iestādes izklāsta savu viedokli par *Dungeness B* dzīvotspēju. Apvienotās Karalistes iestādes uzskata, ka *Powergen* veiktajā analīzē ir divas kļūdas. Pirmkārt, *Powergen* izvirzītajā hipotēzē spēkstacijas kopējās izmaksas ir vērtētas pārāk zemu. BE dati liecina, ka *Dungeness B* faktiskās izmaksas ir lielākas nekā vērtē *Powergen*, īpaši ekspluatācijas un uzturēšanas izmaksas. Tas paaugstina *Dungeness B* izmaksas par MWh.

(340) Turpretim Apvienotās Karalistes iestādes uzskata, ka *Dungeness B* darbības ekonomiskie rādītāji ir pēdējos gados krietni uzlabojušies. Iestādes apgalvo, ka, tā kā līdzšinējie dati liecina par uzlabošanos, attiecībā uz nākotni nav jāpieņem hipotēze, ka *Dungeness B* strādās tieši tāpat kā visslktākajos gados, bet gan jādomā, ka tās darbība būs tāda, kāda tā ir bijusi pašu pēdējo gadu laikā. Tādā gadījumā spēkstacijas slodzes koeficients paceltos līdz 61 %. Tad arī *Dungeness B* izmaksām par MWh būtu tendence samazināties.

(341) Ievērojot abus (339) un (340) punktos izteiktos apsvērumus, saskaņā ar Apvienotās Karalistes iestāžu aprēķinu *Dungeness B* mainīgās izmaksas ir aptuveni […] GBP/MWh, bet elektroenerģijas pamatslodzes cena vairumtirdzniecībā ir […]GBP/MWh.

(342) Komisija ir izskatījusi *Dungeness B* mainīgās izmaksas uz dažādu hipotēžu pamata un atkarībā no tā, kuri aprēķini ir pareizi attiecībā uz kopējām izmaksām un noslodzes koeficientu. Komisija ir ieguvusi šādu matricu.

8. tabula

Dungeness B mainīgās izmaksas par MWh, ja elektroenerģijas pamatslodzes cena vairumtirdzniecībā ir 16 GBP/MWh.

	Apvienotās Karalistes iestāžu hipotēze par ražošanas apjomu	*Powergen* hipotēze par ražošanas apjomu
Apvienotās Karalistes iestāžu hipotēze par izmaksām	[…]	[…]
Powergen hipotēze par izmaksām.	[…]	16,4 GBP/MWh

(343) Ņemot vērā kopējo ieguvumu no elektroenerģijas vairumtirdzniecības cenu celšanās, kad elektroenerģijas pamatslodzes vairumtirdzniecības cena gan BE, gan BNFL atšķiras no 16 GBP/MWh līmeņa, Komisija ir aprēķinājusi elektrības bāzes cenu līmeni, virs kura *Dungeness B* sedz savas mainīgās izmaksas saskaņā ar dažādām hipotēzēm.

9. tabula

Elektroenerģijas pamatslodzes cena vairumtirdzniecībā, virs kuras Dungeness B sedz savas mainīgās izmaksas

	Apvienotās Karalistes iestāžu hipotēze par ražošanas apjomu	*Powergen* hipotēze par ražošanas apjomu
Apvienotās Karalistes iestāžu hipotēze par izmaksām	[…]	[…]
Powergen hipotēze par izmaksām.	[…]	16,8 GBP/MWh

([47]) Elektroenerģijas pamatslodzes vairumtirdzniecības cena ietekmē BE spēkstaciju izmaksu struktūru, jo no šīs cenas BE maksā BNFL par izlietotās degvielas apsaimniekošanu.

(344) Aplūkojot *9. tabulu*, kļūst redzams, ka visos scenārijos, izņemot vissliktākos, *Dungeness B* var atgūt savas mainīgās izmaksas un vairs nestrādāt ar zaudējumiem, tiklīdz elektroenerģijas pamatslodzes cena vairumtirdzniecībā ir augstāka par aptuveni […] GBP/MWh. Šāda realizācijas cena atbilst pamatslodzes elektroenerģijas cenai vairumtirdzniecībā, un, kā redzams apsvērumos (282) līdz (285), tagad dažkārt tiek ziņots, ka cena ievērojami pārsniedz 20 GBP/MWh; jebkurā gadījumā tika gaidīts, ka tā būs diapazonā no 16 līdz 19 GBP/MWh pat īsā termiņā, kura laikā *Dungeness B* paliks darboties spējīga. Bez tam Komisija atzīmē, ka pie pašreizējām elektroenerģijas cenām *Dungeness B* spēj segt savas mainīgās izmaksas pat vispesimistiskākajā scenārijā.

(345) Tādēļ Komisija uzskata, ka *Dungeness B* ir ekonomiski izdevīgs īpašuma objekts.

b) *Par jautājumu, vai atbalsts ierobežojas ar nepieciešamo minimumu*

(346) Savā lēmumā uzsākt procedūru Komisija izteica šaubas par to, vai atbalsts ierobežojas ar nepieciešamo minimumu, jo nebija noteikts valsts atbalsta raksturs Pasākumos B, C un G un nebija fiksēts precīzs atbalsta apjoms Pasākumā A.

(347) Komisija atzīmē savus secinājumus, ko tā jau ir izteikusi VI sadaļas 2. punkta a) apakšpunktā un VI sadaļas 2. punkta b) apakšpunktā: Pasākumi B, C un G nav valsts atbalsts EK Līguma 87. panta 1. punkta izpratnē. Tādēļ atbalsta pakete aprobežojas vienīgi ar Pasākumu A.

(348) Pasākums A ietver valsts atbalstu, kuras mērķis ir segt triju kategoriju saistības: agrāk izlietotās degvielas apsaimniekošanu, līgumos neietverto saistību apsaimniekošanu un saistības sakarā ar atomelektrostaciju slēgšanu. Laikā, kad tika ierosināts sākt procedūru, saistības varēja iedalīt šajās trīs kategorijās, un attiecīgi ar tām saistītais valsts atbalsts tika vienīgi novērtēts, bet netika noteikts tā galīgais apjoms.

(349) Saistības sakarā ar izlietotās degvielas apsaimniekošanu ir lielākā daļa no kopējām saistībām. Šīs saistības veido maksājumi BNFL par apsaimniekošanas pakalpojumiem attiecībā uz to degvielu, kas ievadīta BE reaktoros pirms pārstrukturēšanas spēkā stāšanās dienas. Šie pakalpojumi jau ir ietverti līgumos, un summas, ko BE šajā sakarā ir parādā BNFL, lielākajā daļā gadījumu ir precīzi noteiktas.

(350) Šī iemesla dēļ Komisija tomēr uzskata, ka Apvienotās Karalistes valdībai vajadzētu noteikt ierobežojumus šo saistību segšanai paredzētajam finansu apjomam. Tādēļ Apvienotās Karalistes iestādes ir piekritušas mainīt saistību sākotnējo novērtējumu, proti, nosakot kā ierobežojumu 2 185 000 000 GBP ([48]) attiecībā uz atbalstu šādu saistību kārtošanā.

([48]) Pašreizējā neto vērtība 2002. gada decembrī, kas diskontēta par 5,4 % no nominālās vērtības.

(351) Turpretim saistības sakarā ar atomelektrostacijas slēgšanu un līgumos neietvertās saistības ir grūti aprēķināt precīzi.

(352) Atomelektrostaciju slēgšana ir ļoti specifisks pasākums. Pasaulē ir maz tādas pieredzes par pilnīgi pabeigtiem darbiem šajā jomā ([49]). Eksperti norāda, ka slēgšanas izmaksas var būt 15 % no kopējām investīciju izmaksām vai pat vairāk ([50]) jeb 50 % no tās investīciju daļas, kas saistītas ar radioaktīviem materiāliem ([51]). Pat ja pierādītos, ka šādi aprēķini ir pilnīgi atbilstoši un precīzi, vajadzētu precīzi aprēķināt vienas spēkstacijas sākotnējās investīciju izmaksas, lai būtu iespējams novērtēt tās slēgšanas izmaksas, un tas būtu īpaši grūti izdarāms attiecībā uz vecajām spēkstacijām, kādas pieder BE, un kuru agrāko izmaksu dati ir ļoti neprecīzi.

(353) Turklāt lielākā daļa no BE spēkstacijām ir AGR tipa, kas nozīmē ne tikai to, ka tās atšķiras no citu valstu spēkstacijām, bet arī ievērojami atšķiras viena no otras. Tādēļ nav iespējams paļauties uz pieredzi, kas iegūta citās valstīs vai Apvienotajā Karalistē, lai precīzāk novērtētu BE reaktoru slēgšanas izmaksas.

(354) Tāpat sakarā ar to raksturu ir grūti nosakāmas arī līgumos neietvertās saistības. Šādas saistības galvenokārt attiecas uz izlietotās degvielas galīgo apglabāšanu. Apvienotajā Karalistē joprojām nav skaidrs, kā jānotiek kodoldegvielas galīgajai apglabāšanai, un par to liecina arī pieredze ar *Nirex Intermediate Level Waste* atkritumu uzglabāšanas vietu. Arī citu valstu pieredze ir pierādījusi, ka atrast vietu noteikta veida atkritumu apglabāšanai var būt gan tehniski, gan politiski grūti risināms jautājums. Ir ļoti grūti pietiekami precīzi aprēķināt pasākuma izmaksas, ja ir tik maz informācijas par to, kā pasākums ir jāveic. Apvienotās Karalistes iestāžu iesniegtā informācija arī parāda, ka kodolatkritumu uzglabāšanas izmaksu aprēķini, ko veikušas citu dalībvalstu iestādes, dažkārt krasi atšķiras.

(355) Ievērojot tikko teikto, Komisija uzskata, ka mēģināt noteikt spēkstaciju slēgšanas maksimālās un līgumā neietverto saistību izmaksas ir iespējams tikai ievērojamas kļūdas robežās. Tādā gadījumā pastāv nopietns risks šo skaitli noteikt pārāk augstu.

([49]) Kā ziņo Starptautiskā atomenerģijas aģentūra (*IAEA*), 2003. gadā visā pasaulē tika pilnībā slēgtas tikai 6 atomelektrostacijas. Datu avots: *IAEA - Nuclear Technology Review 2003*.

([50]) Sk. "*A European Perspective on the Funding of Decommissioning and Related Activities of the Neuclear Cycle*". *José A. Hoyos Pérez*. NEA Starptautiskais seminārs "Stratēģijas izvēle atomelektrostaciju slēgšanai"; Taragona, Spānija; 2003. gada 1. - 5. septembrī.

([51]) *Radioactive Waste Management and Decommissioning in an Enlarged European Union*. *Derek M. Taylor*. 19. Rezidentūras vasaras nometne par atomelektrostaciju slēgšanu un radioaktīvo atkritumu apsaimniekošanu; Kembridža, Apvienotā Karaliste, 2003. gada 30. jūnijs – 4. jūlijs.

(356) Tieši tādēļ Komisija šajā gadījumā uzskata, ka noteikt ļoti neprecīzu un varbūt pārāk lielu skaitli kā atbalsta ierobežojumu patiesībā būtu pretrunā prasībai, ka ir jāsniedz minimāli nepieciešamais atbalsts, jo šīs neprecizitātes var izvērsties par iespēju sniegt nevajadzīgu atbalstu.

(357) Lai izpildītu principu par minimālo nepieciešamo atbalstu, nevajadzētu mēģināt aprēķināt maksimālo atbalstu, bet gan izveidot mehānismu, kura mērķis būtu nodrošināt, ka nākotnē līdzekļi tiktu tērēti minimāli.

(358) Tādēļ Apvienotās Karalistes iestādes šajā sakarā ir sākušas ieviest vairākus mehānismus. Tie ir šādi:

a) precīzi tiks definētas saistību kategorijas, kuru izmaksas var pārņemt valsts;

b) Apvienotās Karalistes iestādes stingri uzraudzīs šīs izmaksas ar Atomelektrostaciju slēgšanas aģentūras (*NDA*) palīdzību; šī uzraudzība notiks gan pirms, gan pēc slēgšanas (*ex ante* un *ex post*);

c) slēgšanas pasākumu konkursu rīkos *NDA*, kura nodrošinās, ka izmaksas nepārsniedz tirgus standartus;

d) *NDA* veiktos pasākumus kā pēdējā instance kontrolēs Apvienotās Karalistes Tirdzniecības un rūpniecības departaments un Valsts kontrole;

e) lai nostiprinātu Komisijas kontroli attiecībā uz iztērētajiem līdzekļiem, kā kritērijs tiks izmantota sākotnējā aprēķinu prognoze par abiem saistību veidiem (piem., 1 629 000 000 GBP ([52])). Ja kopējais līdzekļu izlietojums sakarā ar abu veidu saistībām pārsniedz šo slieksni, Komisija saņem detalizētāku ziņojumu par nokārtotajiem saistību maksājumiem un par pasākumiem šo izmaksu samazināšanai. Šāds ziņojums pamatosies uz neatkarīgu grāmatvedības ekspertu veiktu analīzi.

(359) Varētu būt, ka daži ļoti ierobežoti maksājumi, kas no BE pienākas BNFL sakarā ar saistībām par izlietoto degvielu, pārsniedz sākotnējo aprēķinu. Tas īpaši attiecas uz gadījumu, kad daži izlietotās degvielas elementi neatbilst to specifikācijai un prasa īpašu apstrādi. Tādā gadījumā patiešām BE un BNFL noslēgto nolīgumu noteikumi ļauj palielināt parasto izlietotās degvielas apsaimniekošanas cenu. Ja tas tiek darīts, valsts maksājamās summas, lai atbrīvotu BE no šīm saistībām, kas pārsniedz sākotnējo vērtējumu, tiktu aprēķinātas saskaņā ar jau minēto 1 629 000 000 GBP ierobežojumu, pie tam šis ierobežojums netiek mainīts.

([52]) Pašreizējā neto vērtība 2002. gada decembrī, kas diskontēta ar likmi 5,4 % no nominālās vērtības.

(360) Lai izskaitļotu apsvērumos (350) un (358) minētās summas, Komisija uzskata, ka vajadzētu izmantot Komisijas parasto atsauces likmi. Tomēr, ievērojot konkrētā perioda ilgumu, atsauces likmi vajadzētu ik pēc pieciem gadiem aktualizēt ([53]).

(361) Ir svarīgi atzīmēt, ka apsvērumos (350) un (358) minētie ierobežojumi un kritērijs attiecas uz visiem saistību segšanas izdevumiem neatkarīgi no tā, vai tie tiek segti no *NLF* līdzekļiem vai no valsts līdzekļiem. Tas nozīmē, ka šajos mehānismos automātiski tiek ņemts vērā fondā esošais naudas daudzums.

(362) Visbeidzot jāsaka, ka pārstrukturēšanas paketē ir ietverta nodokļa neiekasēšana par BE spēkstaciju uzskaites vērtības palielināšanos, un tas ir saistīts ar to, ka daļa no spēkstaciju saistībām nomaksās Apvienotās Karalistes valdība. Tā kā šīs saistības bija uzskaitītas BE grāmatvedībā, to daļēji un potenciāli atvieglojumi ar Apvienotās Karalistes valdības pasākuma palīdzību palielina to vērtību par summu, kas potenciāli var sasniegt pat maksimālo vērtību, par ko atbildību ir uzņēmusies Apvienotās Karalistes valdība.

(363) Atbilstoši Apvienotās Karalistes grāmatvedības atskaišu un finanšu noteikumiem, šāds vērtības palielinājums būtu jāapliek ar nodokli. Tas, ka valdība šo nodokli neiekasē, dod BE potenciālu priekšrocību konkurencē EK Līguma 87. panta 1. punkta izpratnē. Potenciālā aplikšana ar nodokli tomēr samazinātu BE spējas pašai finansēt savas saistības, un tas savukārt faktiski palielinātu Apvienotās Karalistes valdības saistības. Jāsecina, ka visu vai daļu no valsts atbalsta elementa nodokļa neiekasēšanā var kompensēt ar to, ka palielinās saistību galīgais finansējums, ko segs valdība. Faktiskais valsts atbalsta elements nodokļa neiekasēšanā ir vienāds tikai ar to neiekasēto daļu, kuru nekompensē maksājumu pieaugums, kas jākārto Apvienotās Karalistes valdībai, lai izpildītu savu apņemšanos segt saistības sakarā ar kodoldrošību.

(364) Šāds spēkstaciju vērtības pieaugums ir tikai mākslīgs, jo saistības joprojām paliks, kamēr Apvienotās Karalistes valdības pasākums būs nepieciešams, un tas paliks reālajā apjomā un būs jāsedz pēc iespējas no *NLF* līdzekļiem, kur BE dod savu ieguldījumu. Bez tam, ja valdība citā veidā vai citā brīdī būtu segusi līdzekļu trūkumu sakarā ar saistībām, piemēram, ar vienreizēji piešķirtajām subsīdijām, kas tiktu maksātas tad, kad šīs saistības reāli radās, iespējams, ka nodokļu neiekasēšana nebūtu bijusi vajadzīga.

([53]) Sk. Komisijas paziņojumu par atsauces un diskonta likmju noteikšanas metodi (OV C 273, 9.9.1997., 3. lpp.) kopā ar Komisijas paziņojumu par atsauces un diskonta likmju noteikšanas metodes tehnisko pielāgošanu (OV C 241, 26.8.1999., 9. lpp.) un 9. pantu Komisijas 2004. gada 21. aprīļa Regulā (EK) Nr. 794/2004, ar ko īsteno Padomes Regulu (EK) Nr. 659/1999, kuru nosaka sīki izstrādātus noteikumus EK Līguma 93. panta piemērošanai (OV L 140, 30.4.2004., 1. lpp.).

(365) Ievērojot tikko teikto, Komisija uzskata, ka valsts atbalsta elements nodokļa neiekasēšanā nepārsniedz līmeni, kas nosaka, ka atbalsts atbilst pārstrukturēšanas mērķim.

(366) Visbeidzot Komisija atzīmē, ka jebkāds BE peļņas palielinājums, piemēram, elektroenerģijas cenu kāpuma gadījumā, galvenokārt tiks izmantots BE iemaksu kārtošanai *NLF*. Šāds BE ieguldījuma palielinājums automātiski nozīmētu atbalsta apjomu samazināšanu.

(367) Komisija uzskata, ka iepriekš aprakstītie mehānismi pilnīgi nodrošinās, ka Pasākumā A ietvertais valsts atbalsts tiks samazināts līdz nepieciešamajam minimumam.

c) *Par izvairīšanos no nevajadzīgiem konkurences traucējumiem*

(368) Pamatnostādņu 35. punktā ir teikts, ka "*ir jāveic pasākumi, kas pēc iespējas mazina atbalsta nelabvēlīgo ietekmi uz konkurentiem*".

(369) Izņemot ārkārtējus gadījumus, kad attiecīgā tirgus apjoms Kopienas un Eiropas ekonomiskās telpas mērogā ir niecīgs vai uzņēmuma daļa attiecīgajā tirgū ir niecīga, šādi pasākumi ir jāveic, lai atbalsta elements pārstrukturēšanas plānā būtu savienojams ar kopējo tirgu. Pasākumiem jāizpaužas kā uzņēmuma klātbūtnes ierobežošanai tirgū, un tiem jābūt samērīgiem ar atbalsta deformējošo efektu. Var apsvērt iespēju mīkstināt šo pasākumus, ja pasākumi varētu radīt izteiktu tirgus struktūras pasliktināšanos.

(370) Ja pasākumi ir nepieciešami, kompensējošo pasākumu veids un mērogs ir atkarīgs no tirgus kapacitātes stāvokļa. Ja tirgū ir strukturāls jaudu pārpalikums, kompensējošiem pasākumiem ir jāizpaužas kā neatgriezeniska ražošanas apjomu samazināšana. Ja strukturāla pārpalikuma tirgū nav, kompensējošie pasākumi var tomēr būt nepieciešami, bet tie var izpausties citādi nekā neatgriezeniska ražošanas apjomu samazināšana.

i) Attiecīgais tirgus

(371) Pamatnostādņu 20. zemsvītras piezīmē ir norādīts, ka attiecīgā ģeogrāfiskā reģiona tirgus parasti aptver EEZ vai citā gadījumā jebkuru svarīgu tās daļu, ja konkurences apstākļi šajā zonā ir pietiekami atšķirīgi no citām EEZ zonām.

(372) Dalībvalstis tirgo elektroenerģiju ilgu laiku, jo īpaši pēc tam, kad stājās spēkā Eiropas Parlamenta un Padomes 1996. gada 19. decembra Direktīva 96/92/EK par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz elektroenerģijas iekšējo tirgu.

(373) Tomēr dalībvalstu tirdzniecību elektroenerģiju ierobežo tehniski šķēršļi, jo nav pietiekami lielas pieļaujamās starpsavienojumu slodzes. Šie ierobežojumi ir vēl vairāk izteikti tur, kur ģeogrāfiskie apstākļi ierobežo iespējas veidot jaunus starpsavienojumus.

(374) Eiropas tīklu ietvaros Komisija ir politiskā līmenī izveidojusi šādu EK iekšējā elektroenerģijas tirgus "šauro vietu" sarakstu. Eiropas Parlamenta un Padomes 2003. gada 26. jūnija Lēmuma Nr. 1229/2003/EK, ar ko nosaka vairākas pamatnostādnes attiecībā uz Eiropas enerģētikas tīkliem un atceļ Lēmumu Nr. 1254/96/EK ([54]), 1. pielikums parāda, ka Apvienotās Karaliste ir viens no tiem ģeogrāfiskajiem reģioniem, kurš nav pietiekami piesaistīts pārējam tīklam, lai vienotais tirgus varētu funkcionēt kā viens veselums.

(375) Papildus tam, ka Apvienotās Karaliste ir izolēta no Kopienas elektroenerģijas tīkla pārējās daļas, šīs valsts elektroenerģijas tīklam vēl ir raksturīga ļoti specifiska tirdzniecības sistēma. Šī specifiskā tirdzniecības sistēma, ko dēvē par jauno elektroenerģijas tirdzniecības kārtību (*New Electricity Trading Arrangements – "NETA"*), pamatojas galvenokārt uz divpusējiem līgumiem, ko noslēdz enerģijas ražotāji, piegādātāji un klienti, kas ir pretstats tradicionālajam ražotāju kooperatīvu tirgum. *NETA* sistēmā konkurences apstākļi ļoti atšķiras no kooperatīvu tirgus apstākļiem, un to pierāda tas, ka 2001. gadā Apvienotajā Karalistē pāreja no kooperatīvu tirgus uz *NETA* radīja lielu elektroenerģijas vairumtirdzniecības cenu kritumu.

(376) Patlaban *NETA* darbojas tikai Anglijā un Velsā. Tomēr arī Skotijas tirgus ir ļoti saistīts ar *NETA* sistēmu, jo elektroenerģijas cenu indeksācija ir atkarīga no tā, kā cenas mainās Anglijā un Velsā. Turklāt ir plānots ļoti drīz *NETA* ieviest arī Skotijā. Rezultātā ir paredzēts, ka šādi radītais tirgus Anglijā, Skotijā un Velsā sāks darboties 2005. gadā. Tomēr jāatzīmē, ka Skotijai būs tikai neliela daļa šajā tirgū, jo Skotijā uzstādītā jauda tikai nedaudz pārsniedz 10 % no Anglijā un Velsā uzstādītās jaudas.

(377) Ziemeļīrijas elektroenerģijas tirgus tuvākajā laikā netiks piesaistīts Lielbritānijas tirgum. Ziemeļīrija un Lielbritānija elektroenerģijas ziņā šobrīd ir vāji saistītas (ar 0,5 GW nominālo jaudu, kas ir mazāk nekā 1 % no Lielbritānijā reģistrētās uzstādītās jaudas). Tādēļ konkurences apstākļi Ziemeļīrijā joprojām būs ļoti atšķirīgi no apstākļiem Lielbritānijā.

([54]) OV L 176, 15.7.2003., 11. lpp.

(378) Ievērojot tikko teikto, kā arī to, ka BE darbojas tikai Lielbritānijā, Komisija uzskata, ka attiecīgais ģeogrāfiskais tirgus reģions šī Lēmuma sakarā ir Lielbritānija ([55]).

(379) Saskaņā ar Apvienotās Karalistes iestāžu iesniegtajiem datiem kopējā uzstādītā jauda 15 dalībvalstīs, kuras bija ES sastāvā, kad tika sniegts paziņojums par pārstrukturēšanas plānu, ir aptuveni 565 GW. Kopējā reģistrētā uzstādītā jauda Lielbritānijā ir aptuveni 10 % no šī apjoma. Bez tam Apvienotās Karalistes tirgus, kurā Lielbritānijai pieder apmēram 95 %, ir viens no lielākajiem EEZ, par kuru lielāks ir tikai Vācijas un Francijas tirgus. Tādēļ nevar uzskatīt, ka šis tirgus Eiropas Kopienas un EEZ mērogā ir neievērojami mazs.

(380) BE jaudas ir aptuveni 14 % no Anglijā un Velsā reģistrētajām jaudām un apmēram 24 % no Skotijā reģistrētajām. Tādēļ nevar uzskatīt, ka BE attiecīgajā tirgū pieder neievērojami maza daļa.

(381) Visbeidzot jāsaka, ka attiecīgajā tirgū līdztekus BE darbojas vēl daudzi citi tirgus dalībnieki: BNFL, *EDF-Energy, Innogy, Scottish and Southern Electricity, Scottish Power* un *Powergen*, kas ir tikai daži lielākie. Ja BE no šī tirgus izstājas, attiecīgais tirgus nekļūs par monopola tirgu vai cieši noslēgtu oligopola tirgu.

(382) Iepriekš minētie konstatējumi apstiprina Komisijas sākotnējo tirgus analīzi, kā aprakstīts lēmumā par procedūras uzsākšanu. Komisija atzīmē, ka neviena no trešajām pusēm, kas bija iesūtījušas savus komentārus, šos sākotnējos konstatējumus neapšaubīja.

ii) Tirgus piepildījuma situācija

Vērtējums, ņemot vērā elektroenerģijas cenu izmaiņas

(383) Savā lēmumā par procedūras uzsākšanu Komisija ir paskaidrojusi, ka elektroenerģijas tirgus piepildījuma vērtēšanā ir jāņem vērā elektroenerģijas tehniskā specifika un potenciāli milzīgie traucējumi, ko ekonomikā un iedzīvotāju ikdienas dzīvē var radīt elektroapgādes pārtraukumi. Strukturāla jaudu pārpalikuma novērtēšanā tādēļ vajadzētu ņemt vērā pietiekamu jaudu rezervi, kas ļautu apmierināt maksimālā enerģijas pieprasījuma līmeni visu pamatoto scenārija ietvaros.

([55]) Turklāt šis secinājums atbilst tam, ko Komisija ir secinājusi apvienoto uzņēmumu gadījumos, kad ģeogrāfiskā reģiona tirgus tika uzskatīts par valsts tirgu.

(384) Komisija atzīmēja, ka rezerves jaudu robeža attiecīgajā tirgū nav sevišķi augsta, salīdzinot ar starptautiskiem standartiem un agrāk reģistrētajiem datiem. Komisija tomēr atzīmēja, ka varbūt ir iespējama neliela rezerves jaudu robežas samazināšanās, salīdzinot ar dažām dalībvalstīm vai ar Apvienotās Karalistes 1995. /1996. gada datiem.

(385) Trešo pušu komentāri par strukturāla pārpalikuma esamību tirgū ir veltīti cenu izmaiņām un skar esošās rezerves jaudas novērtēšanu Lielbritānijā.

(386) Dažas trešās puses ir norādījušas, ka elektroenerģijas cenu izmaiņas ir bijušas saistītas ar jaudu strukturālu pārpalikumu tirgū. Trešās puses uzskata, ka tādā konkurences tirgū kā *NETA* cena darbojas kā signāls par jaunu ražošanas apjomu nepieciešamību. Ja jauni ražošanas apjomi tiktu pieprasīti kādā konkrētā periodā nākotnē, paredzamais ražošanas apjomu trūkums šajā periodā radītu lielākas iepriekšpārdošanas cenas. Cenas sasniegtu tādu līmeni, lai būtu iespējams segt jaunu ražošanas iekārtu būves izmaksas, un tas savukārt atkal radītu jaunu piedāvājumu tirgū.

(387) Patlaban, kā apgalvo trešās puses, lai gan cenas nesen ir augušas, tās vēl nav sasniegušas pietiekami augstu līmeni, lai rosinātu jaunu piedāvājumu. Tas parāda, ka tirgū ir pārpalikums.

(388) Komisija atzīst tirgus cenu un ražošanas apjomu sakarību vienā un tajā pašā tirgū. Tomēr Komisija uzskata, ka elektroenerģijas tirgus darbība, piemēram, *NETA* sistēma, ir pārāk sarežģīta, lai tikai uz cenu vērojumu pamata nonāktu pie noteiktiem secinājumiem par strukturālu pārpalikumu šajā tirgū.

(389) Pirmkārt, atšķirībā no tirgus, kas organizēts kā kooperatīvu tirgus, *NETA* sistēmā nav klīringa cenu. *NETA* darbojas uz divpusēju līgumu pamata, ko var noslēgt dažādā veidā un kas ne vienmēr nodrošina ļoti caurskatāmus cenu izziņošanas mehānismus. Enerģijas apmaiņas uzņēmumi, piemēram, *UKPX*, ir labāk caurskatāmi, bet tiem nav pietiekami lielas tirgus daļas, lai varētu izdarīt nozīmīgus secinājumus. Bez tam tie koncentrējas uz īstermiņa tirdzniecību, un tādēļ tiem ir ierobežota nozīme nākotnes tendenču izzināšanā. Tādēļ ir jāpaļaujas uz cenu indeksiem, par kuriem ziņo tādi neatkarīgi avoti kā *Heren* vai *Argus*. Šiem cenu indeksiem pašiem ir savi ierobežojumi, jo tie attiecas tikai uz vairumtirdzniecības tirgu, kurš ir aptuveni divas trešdaļas no visas realizētās elektroenerģijas, un tādēļ nevar atspoguļot trūkumu paredzētajos elektroenerģijas ražošanas apjomos, ja vien šis trūkums nav ārkārtīgi liels.

(390) Otrkārt, apsvēruma (389) loģika pamatojas uz pieņēmumu, ka iepriekšpārdošanas cenas patiesi atspoguļo tirgus situāciju nākotnē. Komisija uzskata, ka tas varētu vienmēr tā nebūt. Faktiski šīs cenas atspoguļo daudz sarežģītāku situāciju, kuras pamatā ir drīzāk tas, kā nākotnes situāciju vērtē pircējs un pārdevējs. Tas nozīmē, ka viņi balstās uz vērtējumiem par nākotnes tirgu, kuras var būt ļoti tālu no realitātes, jo gan uz pieprasījumu, gan uz piedāvājumu šajā tirgū iedarbojas daudzas svārstības. Citiem vārdiem sakot, iepriekšpārdošanas cenas īstenībā neatspoguļo pieprasījuma un piedāvājuma līdzsvaru nākotnē, bet gan parāda, kā šo līdzsvaru novērtē pašreizējie tirgus dalībnieki. Līdztekus degvielas cenu svārstībām šis ir vēl viens no iemesliem, kādēļ iepriekšpārdošanas cenas var stipri svārstīties laika gaitā un pat attiecībā uz noteiktu nākotnes laika posmu.

(391) Treškārt, pat ja tiek pieņemts, ka ziņojumi par cenām ir pilnīgi atbilstoši un patiesi atspoguļo piedāvājumu un pieprasījumu, loģiski nav savienojams slēdziens, ka cenas neļauj jauniem tirgus dalībniekiem pilnā mērā atgūt izmaksas, un slēdziens, ka tirgū ir pārpalikums, vai pat vēl vairāk – ka tirgū ir strukturāls pārpalikums.

(392) Ievērojot tikko teikto, Komisija uzskata, ka cenu analīze vien nav pietiekami drošs rādītājs, lai secinātu, vai tādā elektroenerģijas tirgus sistēmā kā *NETA* ir strukturāla pārpalikuma situācija.

(393) Komisija tomēr atzīmē, ka kopš tā laika, kad BE nonāca grūtībās, iepriekšpārdošanas cenas ziemas periodam ir stipri pieaugušas. Dažādas aģentūras sniedz ziņas par cenām virs 20 GBP/Mwh par ziemas pamatslodzi tuvāko gadu laikā, sasniedzot pat tādus skaitļus kā 27 GBP/MWh ([56]). Šķiet, ka augšupejošā tendence turpinās un ir stabila. Jaunu tirgus dalībnieku aprēķinātās izmaksas svārstās robežās no 20 GBP/MWh līdz 25 GBP/MWh ([57]).

Vērtējums, ņemot vērā jaudas rezervi

(394) Komisija ir pārliecināta, ka pārpalikuma esamība ir vieglāk novērtējama, analizējot faktiskos tehniskos lielumus, kuri parāda uzstādīto jaudu un maksimālo slodzes pieprasījumu. Robeža, par kuru uzstādītā jauda pārsniedz vidējo aukstajā gadalaikā maksimālo pieprasīto slodzi ([58]) sauc par sistēmas jaudas rezervi. Šādos ietvaros novērtēt, vai tirgū ir strukturāls pārpalikums, nozīmē novērtēt, vai pašreizējā un paredzamā jaudas rezerve ir pietiekama.

(395) Ir skaidri redzams, ka noteikt precīzu skaitli adekvātai jaudas rezerves normai ir ļoti grūts uzdevums. Šādai normai jābūt atkarīgai no daudziem parametriem, kas katrā tīklā ir atšķirīgi. Norma arī būtu ļoti atkarīga no sasniedzamā piegādes drošības līmeņa, kurš savukārt būtu atkarīgs no mazāk objektīviem faktoriem, piemēram, no psiholoģiskām sekām, ko radītu noteikts laika sprīdis bez elektrības konkrētā rajonā.

(396) Turklāt, pat ja visi tehniskie un psiholoģiskie parametri tiktu kontrolēti, nepieciešamā jaudas rezerve noteikti būtu lielā mērā atkarīga arī no tirgus struktūras. Daži eksperti domā, ka liberalizētā tirgū ir vajadzīga mazāka jaudas rezerve nekā stingri regulētā un centralizētā tirgū, lai gan lielākā daļa ekspertu piekrīt, ka šo efektu patlaban nav iespējams kvantitatīvi izteikt, jo trūkst iepriekšējas pieredzes.

(397) Trešo pušu komentāros ir pausti atšķirīgi viedokļi par piemēroto jaudu Lielbritānijā. Lielākajā daļā komentāru, kas skar šo jautājumu, ir nosaukti skaitļi no Septiņgades atskaitēm, ko izdevis Anglijas un Velsas tīkla ekspluatētājs (*NGTransco*). Šajās atskaitēs *NGTransco* paziņo, ka tas uzskata 20 % jaudas rezervi par vēlamo nominālo etalonu plānošanas vajadzībām. Ekspluatētājs tomēr norāda, ka mazāka jaudas rezerve ļautu apsaimniekot šo sistēmu reāla laika režīmā, un nosauc 10 % kā šādam nolūkam iespējamo lielumu.

([56]) 2003. gada jūlijā *Argus* ziņoja, ka pamatslodžu līgumi 2003. /2004. gada ziemas sezonā tiek slēgti par cenu 20,96 GBP/MWh. 2003. gada 7. augustā *UKPX* ziņo par tā paša perioda nākotnes pamatslodžu līgumiem, kuros minētā cena ir 22,55 GBP/MWh. Tajā pašā dienā *UKPX* ziņo par līgumu, kas noslēgts par 2006. gada vasaras pamatslodzes piegādēm par 20,50 GBP/MWh un par līgumcenu 27,15 GBP/MWh 2006. gada ziemas periodam. Datu avots: *Argus* un *UKPX*, ko citē ziņojums izdevumā *Frontier Economics: "Plant margins in the markets where BE operates in Great Britain"* (Spēkstaciju peļņa Anglijas, Skotijas un Velsas tirgos, kur darbojas BE) 2003. gada augustā, kas pievienots BE iesniegumam.

([57]) *PowerInk* ziņojumā "*Survey of the markets served by British Energy" (British Energy* apkalpoto tirgu pētījums) 2003. gada martā, kas pievienots Apvienotās Karalistes iestāžu paziņojumam, ir minēts, ka izdevīgākās jaunu tirgus dalībnieku piedāvātās cenas ir 20 un 25 GBP/MWh. Iepriekšējie Komisijas lēmumi šajā sektorā ir pamatojušies uz izdevīgāko jaunu tirgus dalībnieku izmaksu aprēķinu, kurš ir 35,5 EUR/MWh (apm. 23,7 GBP/MWh). Sk., piemēram, Komisijas lēmumu lietā N133/01 – *Stranded costs in Greece* (Balasta izmaksas Grieķijā) (OV C 9, 15.1.2003., 6. lpp.).

([58]) Vidējais aukstā gadalaika maksimālās slodzes pieprasījums ir tāds scenārijs, kur ziemā to ir iespējams pārsniegt par 50 % tikai sakarā ar meteoroloģiskajiem apstākļiem. Šo definīciju lieto Anglijas un Velsas tīklu operators *National Grid Transco*.

(398) *Drax* un *Greenpeace* ir ieteikuši, ka 10 % jaudas rezervei vajadzētu būt pareizajam jaudas rezerves atskaites lielumam, novērtējot strukturāla pārpalikuma esamību. Citas organizācijas par labāku atskaites lielumu ir atzinušas 20 %, un tāpat uzskata arī institūti, kuri *Greenpeace* uzdevumā ir iesnieguši ziņojumus par šo tematu ([59]).

(399) Savos novērojumos *NGTransco* skaidro, kuru no abiem skaitļiem tas uzskata par piemērotu strukturāla pārpalikuma noteikšanai: *"Tā kā mēs darbojamies kā sistēmas ekspluatētājs Anglijā un Velsā, mēs uzskatām, ka jebkuras spēkstacijas jaudas rezerve, kas ir mazāka par minētajiem 20 %, nevar veidot pārpalikumu Anglijas un Velsas tirgū"*.

(400) Ņemot vērā iepriekš minēto, Komisija uzskata, ka 20 % līmenis ir piemērots kritērijs, vērtējot tirgus piepildījuma situāciju Anglijas un Velsas tirgū. Kaut arī Anglijas un Velsas tirgum drīz pievienosies Skotijas tirgus, tas tomēr vēl ir tehniski ļoti lielā mērā atdalīts. Abu reģionu 2 200 MW starpsavienojums ir pārāk mazs, lai ļautu pilnā mērā elastīgi izlīdzināt situāciju, kad kādā no šiem reģioniem trūkst enerģijas vai ir enerģijas pārpalikums. Faktiski gandrīz vienmēr starpsavienojums tiek izmantots enerģijas eksportam no Skotijas uz Angliju un Velsu. Komisija uzskata, ka sakarā ar šo nopietno ierobežojumu 20 % kritēriju vajadzētu palielināt, apsverot kopējos rādītājus Anglijā, Skotijā un Velsā.

Anglija un Velsa

(401) Anglijas un Velsas tirgus ir pats lielākais ģeogrāfiskais tirgus segments Lielbritānijas tirgū. Ar šo tirgus segmentu saistās arī lielākā daļa ekonomikas datu, jo cenas Skotijā tiek saskaņotas ar Anglijas un Velsas datiem. Lielākais vairums no trešo pušu komentāriem ir veltīti Anglijas un Velsas segmentam. Tādēļ arī Komisija sāk savu tirgus analīzi ar šo segmentu.

(402) Agrākā pieredze ir pierādījusi, ka abu segmentu starpsavienojums ir izmantots gandrīz tikai enerģijas eksportam no Skotijas uz Angliju un Velsu. *NGTransco* uzskata šā starpsavienojuma jaudu par Anglijas un Velsas enerģijas avotu. Turpretim Skotijas uzņēmums *Scottish Power*, kurš ir atbildīgs par to Skotijas daļu, kurai ir kopēja robeža ar Angliju, uzskata, ka starpsavienojuma jauda kalpo eksportam. Ievērojot tikko teikto, kā arī atbilstoši gan agrākajai pieredzei, gan vietējo uzņēmumu izvirzītajai hipotēzei, Komisija sava lēmuma pārējā daļā uzskatīs, ka Anglijas un Velsas/Skotijas starpsavienojuma jauda attiecas uz Angliju un Velsu.

(403) Visā Anglijas un Velsas teritorijā ir tikai viens tīklu ekspluatētājs, un tas ir *NGTransco*. Komisija pamato savu šī tirgus segmenta jaudas situācijas analīzi uz *NGTransco* prognozēm, kuras tiek periodiski publicētas uzņēmuma Septiņgades atskaitē.

(404) Kopš procedūras uzsākšanas *NGTransco* ir pārskatījis savu prognozi par rezerves jaudu Anglijas un Velsas tirgū. Kopā ar *NGTransco* iesniegumu Komisijai tika nosūtīta jauna prognoze. Vēl jaunāku tās pašas prognozes versiju *NGTransco* ir publicējis 2004. gada Septiņgades atskaitē ([60]).

(405) Komisija savai analīzei izmantoja šo pēdējo jaunāko versiju. Jaunākā versija, īpaši attiecībā uz ievades datiem, pamatojas uz to pašu pamata hipotēzi kā tā, kas tika iekļauta prognozē, ko *NGTransco* atzina par pareizu, un kura tika ietverta Komisijai nosūtītajā iesniegumā. Tajā ir tikai aktualizēti ievades dati, kuri rāda tirgus attīstību.

(406) Šajā prognozē ir paredzēti trīs scenāriji. Pašā optimistiskākajā no tiem ("atbilstība sistēmai") tiek pieņemts, ka saražotie apjomi atbildīs parakstītajiem enerģijas pārvades līgumiem. Paša pesimistiskākā scenārija ("esošu vai būvējamu spēkstaciju situācija") pamatā ir pieņēmums, ka nevarēs izmantot nekādas citas kā tikai esošās un pašlaik būvējamās spēkstacijas. Vidējais scenārijs ("nolīguma situācija") parāda, ka varēs izmantot esošās spēkstacijas, tās, kuras jau tiek būvētas, kā arī spēkstacijas, par kurām jau ir panākti nepieciešamie nolīgumi saskaņā ar Elektrības likumu un Enerģijas likumu.

(407) 10. tabulā ir apkopotas prognozes saskaņā ar trim scenārijiem.

([59]) 20 % ir minēti 2003. gada aprīļa ziņojumā *"The Closure of British Energy's UK Nuclear Power Plants" ("British Energy* Apvienotās Karalistes atomelektrostaciju slēgšana"), kura autors Džons H. Lardžs (*John H Large*) pārstāv *Large & Associates*; ziņojums ir pievienots *Greenpeace* iesniegumam. 20 % ir minēti ziņojumā *"The closure of British Energy's UK nuclear power stations" (British Energy* atomelektrostaciju slēgšana Apvienotajā Karalistē), kuru sniedzis *ILEX* enerģētikas konsultants 2002. gada septembrī; ziņojums ir pievienots *Greenpeace* iesniegumam.

([60]) Ziņojums ir publicēts un atrodams: http://www.nationalgrid.com/uk/library/documents/sys_04/default.asp?action=&sNode=SYS&Exp=Y.

10. tabula

NGTransco 2004. gada rezerves jaudas scenāriji Anglijai un Velsai

Scenārijs	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11
Atbilstība sistēmai	22	21	23,1	26,8	24,5	25,6	22,5
Nolīguma situācija	22	21,1	22,8	24,3	21,6	22,5	19,1
Esošu un būvējamu spēkstaciju situācija	22	21,1	18,7	17,1	14,5	12,8	9,5

Piezīme: Jaudas rezerve pārsniedz ziemas vidējās (ZV) maksimālās slodzes pieprasījumu. Tiek pieņemts, ka importa vajadzībām pilnībā tiek izmantoti starpsavienojumi ar Franciju un Skotiju.

(408) Trīs scenāriju galvenās atšķirības parādās pēdējos gados, un tas nav pārsteigums, ņemot vērā, ka pamata hipotēzes, uz ko scenāriji balstās, parāda atšķirības galvenokārt nākotnē. Tomēr šie gadi nav tik svarīgi, lai novērtētu strukturāla pārpalikuma esamību tirgū pašreiz.

(409) Nākamajos trīs gados visos trīs scenārijos parādās jaudas rezerve no 18,7 % līdz 23,1 %, t.i., vidēji apmēram 21,5 %. Tas ir nedaudz virs 20 % kritērija. Tomēr attiecībā uz ZV maksimālās slodzes patēriņu starp 21,5 % un 20 % veidojas 1,5 % starpība; 1,5 % no 57 000 MW ([61]) ir 855 MW. Tas ir mazāk nekā jebkuras *British Energy* atomelektrostacijas jauda. Bez tam, tā kā šis skaitlis ir iegūts no statistiski vidējā lieluma, Komisija uzskata, ka šo rezultātu nevar uzskatīt par statistiski pietiekami nozīmīgu, lai tas varētu pierādīt strukturālu pārpalikumu tirgū.

(410) Turpmākajos gados atšķirības starp trim scenārijiem pieaug, un kļūst vēl grūtāk no šiem scenārijiem iegūt svarīgus secinājumus. Komisija tomēr atzīmē, ka šajos gados vidējais lielums trijos scenārijos svārstās diapazonā no 17,0 % līdz 22,7 %, pie kam divus gadus tas ir aptuveni 20,2 %. Šķiet, ka tas norāda uz vispārēju tendenci jaudas rezerves robežai palikt tuvu pie 20 %, ierēķinot pieļaujamo kļūdu.

([61]) 57 000 MW ir vidējais lielums no trim gadiem prognozētā ZV maksimālās slodzes pieprasījuma.

(411) Komisija no augstāk minētā secina, ka Anglijas un Velsas elektroenerģijas tirgū nav strukturāla pārpalikuma.

Lielbritānija kopumā

(412) Pretstatā Anglijai un Velsai, Skotijā darbojas divi tīkla operatori: *Scottish and Southern Electricity* un *Scottish Power*. Abi operatori publicē sava reģiona prognozes. Attiecībā uz iespējamiem scenārijiem nākotnē šīs prognozes tomēr nav tik detalizētas kā *NGTransco* publicētās. Šo iemeslu dēļ Komisija analizē situāciju Skotijā un pievērš uzmanību pašreizējai situācijai, kur nav nepieciešams izstrādāt dažādus scenārijus.

(413) Tā kā neviens no abiem Skotijas operatoriem nav iesniedzis Komisijai komentārus procedūras uzsākšanas sakarā, analīze pamatojas uz sabiedrībai pieejamiem dokumentiem. Attiecībā uz *Scottish and Southern Electricity* Komisija izmantoja skaitļus no šī uzņēmuma 2003. gada Septiņgades atskaites ([62]). Attiecībā uz *Scottish Power* Komisija izmantoja skaitļus, kas doti uzņēmuma 2003. gada aprīļa Pārvades septiņgades atskaitē ([63]).

(414) Nākamajā tabulā ir apkopoti dati par prognozēto maksimālās slodzes pieprasījumu un uzstādīto jaudu dažādos ģeogrāfiskos reģionos 2004. /2005. gadā.

([62]) Tīmekļa vietne http://www.scottish-southern.co.uk/popups/7yearstatement.asp.

([63]) Tīmekļa vietne http://www.scottishpower.com/applications/publish/downloadPublicDocument.jsp?guid=2e0a12_fa5719a547_-7ff60a026463&folderPath=/root/ScottishPower Media Library/Documents and Reports/&downloadParameter=Attachment.

11. tabula

Jaudas un slodzes pieprasījuma prognozes Lielbritānijā 2004. -2005. gadam. Visi skaitļi doti MW

Scottish Power tīklam pieslēgtā jauda	7 127
Scottish and Southern Electricity tīklam pieslēgtā jauda	2 844
NGTransco tīklam pieslēgtā jauda, neskaitot starpsavienojumus	63 998
Īrijas/Skotijas starpsavienojuma iekārtu jauda	500
Francijas/Anglijas starpsavienojuma iekārtu jauda	2 000
Pieejamā jauda Lielbritānijā	76 469
Vislielākais pieprasījums *Scottish Power* zonā	4 269
Vislielākais pieprasījums *Scottish and Southern Electricity* zonā	1 684
ZV maksimālās slodzes pieprasījums *NGTransco* zonā	55 900
Apkopotais maksimālās slodzes pieprasījums ([64])	61 853

(415) Tātad jaudas rezerve Anglijā, Skotijā un Velsā ir aptuveni 23,6 % ([65]). Tas ir vairāk nekā apsvērumā (400) minētais 20 % kritērijs, bet, kā jau atzīmēts, šis 20 % etalons, kurš attiecas uz elastīgu tīklu, kāds ir Anglijā un Velsā, ir jāpalielina, lai ievērotu ierobežojumus, ko rada dažas tīklu "šaurās vietas". Turklāt šie skaitļi ir iegūti, pamatojoties uz hipotēzi, ka abi starpsavienojumi ar Ziemeļīriju un Franciju ir pilnā mērā izmantojami importa vajadzībām, kas ne vienmēr ir iespējams. Ja šos starpsavienojumus izmantotu eksportam, kad ZV slodzes pieprasījums ir vislielākais, to jauda būtu rēķināma kā pieejamā jauda un tajā pašā laikā tiktu pieskaitīta enerģijas pieprasījumam, un tas samazinātu jaudas rezervi līdz 15,5 %.

(416) Ievērojot tikko teikto, Komisija uzskata, ka Lielbritānijā nav statistiski nozīmīga tirgus jaudu pārpalikuma.

Secinājums

(417) Ievērojot tikko teikto, Komisija secina, ka attiecīgajā tirgū nav strukturāla pārpalikuma.

(418) Tādēļ tādi kompensējoši pasākumi kā neatgriezeniska ražošanas apjoma samazināšana nav obligāti.

iii) Atbalsta ietekme uz konkurenci attiecīgajā tirgū

(419) Tā kā attiecīgajā tirgū nav strukturāla pārpalikuma, Komisijai ir jānovērtē kompensējošo pasākumu nepieciešamība un tas, kādā formā tie ir īstenojami, ievērojot konkrēto gadījumu. Iespējamie kompensējošie pasākumi ir jāsaista ar atbalsta potenciāli deformējošo ietekmi uz konkurenci.

(420) Apvienotās Karalistes iestādes apgalvo, ka atbalsta pakete neietekmē konkurenci. Saskaņā ar Apvienotās Karalistes iestāžu apgalvojumu, *NETA* sistēmā spēkstaciju enerģijas ražošanas ekonomisko spēju nosaka to īslaicīgi pieprasītās ražošanas apjoma palielināšanas (ĪPRAP) izmaksas. Konkrētā laika periodā tirgus darbojas tā, it kā spēkstacijas tiktu uzaicinātas ĪPRAP izmaksu līmeņu secībā – sākot ar zemāko un beidzot ar augstāko līmeni – kamēr to uzkrātā jauda sasniedz pieprasījuma līmeni. Elektroenerģijas cenu tajā brīdī nosaka rindā pēdējās uzaicinātās spēkstacijas ĪPRAP izmaksas, un to sauc par robežizmaksu spēkstaciju.

(421) Saskaņā ar Apvienotās Karalistes iestāžu apgalvojumu, atbalsts ir paredzēts tikai spēkstacijām. Atbalsts nemainīs spēkstaciju ĪPRAP izmaksas tik lielā mērā, lai izmainītu spēkstacijas rangu ĪPRAP izmaksu secībā. Turklāt BE atomelektrostaciju ĪPRAP izmaksas vienmēr ir zem robežizmaksu spēkstacijas ĪPRAP izmaksu līmeņa. Atbalsts nekad neietekmēs ne BE konkurentu enerģijas ražošanas spēju, ne arī cenu, par kādu tie var pārdot saražoto elektroenerģiju. Tātad BE konkurenti atbalsta ietekmi nejutīs.

(422) Komisija uzskata, ka Apvienotās Karalistes iestāžu loģika varētu attaisnoties perfektā tirgū, kurā darbojas viens, pilnīgi caurskatāms izsoles process. Tomēr, kā paskaidrots apsvērumos (389) un (390), *NETA* sistēma nav tāds tirgus.

([64]) Ziemas vidējais (ZV) maksimālās slodzes pieprasījums katrā zonā var nedaudz atšķirties no prognozētā maksimālā pieprasījuma atkarībā no paredzētajiem laika apstākļiem, salīdzinot ar reālajiem. Reālais ZV maksimālās slodzes pieprasījums Anglijā, Skotijā un Velsā var arī nedaudz atšķirties no tiešās triju ģeogrāfisko zonu raksturlielumi. Lai to precīzi izskaitļotu, būtu jāanalizē jaudu pieprasījuma korelācijas trīs reģionos, bet nav skaitļu, kas ļautu to aprēķināt. Tomēr ir pamats domāt, ka maksimālās slodzes pieprasījums savstarpēji korelē, jo šīs ģeogrāfiskās zonas atrodas praktiski vienā laika joslā, un to klimatiskie apstākļi ir līdzīgi.

([65]) 76 469 ir par 23,6 % vairāk nekā 61 853.

(423) Komisija uzskata, ka atbalsts var dažādi ietekmēt BE konkurentus. Divos gadījumos ietekme uz konkurenci varētu būt nopietna.

(424) Pirmkārt, BE nepieder vienīgi atomelektrostacijas. Tai pieder arī Egboro ar oglēm kurināmā spēkstacija, kurai vienai pašai ir tik liela jauda kā dažu BE konkurentu kopējā saražotā jauda.

(425) BE varētu saņemto atbalstu izmantot par labu Egboro spēkstacijai.

(426) Piemēram, BE varētu izmantot šo naudu, lai aprīkotu Egboro spēkstaciju ar iekārtām izplūdes gāzu attīrīšanai no sēra; tas ļautu šai spēkstacijai izpildīt jaunos vides aizsardzības noteikumus, kas savukārt ievērojami pagarinātu šīs spēkstacijas ekspluatēšanas ilgumu.

(427) Citā variantā BE varētu izmantot atbalsta līdzekļus, lai pirktu jaunus pamatlīdzekļus alternatīvai enerģijas ražošanai, kas nav atomenerģija.

(428) Var pieņemt, ka BE ir vajadzīgs kāds elastīgs elektroenerģijas ražošanas avots, kas kompensē atomenerģijas ražotņu elastības trūkumu. Visos gadījumos, kad atbalsts ļauj BE paplašināt savu alternatīvās enerģijas piedāvājumu, BE rodas iespēja iekšēji labāk nodrošināt ražošanas elastību; līdz ar to palielinās BE iespējas piedāvāt klientiem izdevīgākus darījumus, tajā pašā laikā samazinot vajadzību iepirkt elastīgi ražotās jaudas no konkurentiem.

(429) Otrkārt, *NETA* nav viendabīgs tirgus. *NETA* sistēma ietver konkrētu vairumtirdzniecības segmentu, kur enerģijas ražotāji pārdod elektroenerģiju piegādātājiem, un arī tiešās pārdošanas (TP) segmentu, kur ražotāji enerģiju pārdod tieši lielajiem gala patērētājiem.

(430) Enerģijas ražotāji parasti pārdod elektroenerģiju TP tirgū, iegūstot cenas starpību, salīdzinot ar vairumtirdzniecības tirgu ([66]). Tādēļ ražotājam ir izdevīgi pārdot elektroenerģiju TP tirgus segmentā.

(431) Analizējot atbalsta ietekmi, vajadzētu ņemt vērā ne tikai katra ražotāja pārdotās enerģijas kopējo apjomu, bet arī pārdoto apjomu sadalījumu vairumtirdzniecības un TP tirgus segmentos.

(432) BE pārstrukturēšanas plānā ir viens elements, kura mērķis ir palielināt BE daļu TP tirgus segmentā. Lai to panāktu, BE būs jācenšas piedāvāt TP klientiem konkurētspējīgu cenas starpību, salīdzinot ar elektroenerģijas vairumtirdzniecības cenu. BE varēs finansēt daļu vai visu no šī konkurējošā piedāvājuma, ja samazinās savu atomelektrostaciju ĪPRAP izmaksas.

(433) Tādēļ, lai gan BE spēkstaciju ĪPRAP izmaksu līmenis tirgus konkurencē varētu palikt nemainīgs un tādēļ neietekmētu konkurentiem piederošo daļu, konkurentu ĪPRAP izmaksu līmeņa izmaiņas ļaus BE daļu no saviem pārdošanas apjomiem pārorientēt no vairumtirdzniecības uz TP tirgu. Konkurenti savukārt pārorientēsies no TP uz vairumtirdzniecību. Šādā veidā atbalsts varētu palielināt BE peļņu un samazināt konkurentu peļņu.

(434) Ievērojot tikko teikto, Komisija uzskata, ka atbalstam ir ievērojama ietekme uz BE konkurentiem un ka ir vajadzīgi kompensējoši pasākumi, lai šo ietekmi mazinātu.

iv) Īstenojamie kompensējošie pasākumi

(435) Ar kompensējošiem pasākumiem ir jāievieš līdzsvars starp nepieciešamību mazināt atbalsta ietekmi uz konkurenci un nepieciešamību saglabāt atbalsta saņēmēja ekonomiskās dzīvotspējas izredzes.

(436) Lai sasniegtu šo mērķi, Komisija uzskata, ka kompensējošie pasākumi ir precīzi jāorientē uz tiem mehānismiem, kuru dēļ atbalsts varētu negatīvi ietekmēt BE konkurentus.

(437) Tas nozīmē, ka kompensējošie pasākumi šajā gadījumā jāplāno tā, lai nodrošinātu, ka BE neizmantos valdības piešķirto atbalstu, lai nepieņemamā veidā palielinātu savu elastīgo enerģijas ražošanas piedāvājumu vai iegūtu TP tirgus segmenta daļu.

(438) Šī mērķa sasniegšanai Komisija pieprasa, lai tiktu veikti trīs kompensējoši pasākumi. Apvienotās Karalistes iestādes ir piedāvājušas šādus kompensācijas pasākumus, pamatojoties uz BE konkurentu priekšlikumiem, kas izteikti viņu iesniegumos.

1. kompensējošais pasākums

(439) Kā jau paskaidrots apsvērumā (437), vienā variantā atbalsts potenciāli varētu vairāk ietekmēt BE konkurentus, ja tā vietā, lai kārtotu paredzētos BE maksājumus sakarā ar tās atomenerģijas ražotnēm, atbalsts tiktu izmantots BE alternatīvo ražošanas jaudu palielināšanai.

(440) Tas dotu iespēju BE vieglāk konkurēt ar citu īpašnieku spēkstacijām ([67]), kā arī dotu labākas iespējas izmantot elastīgu enerģijas ražošanu nekā patlaban, un tas savukārt samazinātu BE vajadzību no ārpuses iepirkt šo elastību.

([66]) Tas var joprojām nākt par labu klientam, jo starp enerģijas ražotāju un klientu nav starpnieka.

([67]) Izņemot BNFL, neviens no BE konkurentiem Lielbritānijā neekspluatē atomreaktorus.

(441) Lai šādu iespēju izslēgtu, BE dažādās komercstruktūras vajadzētu sadalīt atsevišķās juridiskās personās, kur katrai būtu savi konti.

(442) Šim nolūkam BE struktūru vajadzētu pārveidot tā, lai ar atomenerģijas ražošanu, citu enerģijas veidu ražošanu, pārdošanu vairumtirdzniecībā un TP nodarbotos atsevišķi meitas uzņēmumi. Atbalsts būtu piešķirams tikai atomenerģijas ražotnēm.

(443) Būtu aizliedzama meitas uzņēmumu savstarpēja subsidēšana.

(444) Šāds aizliegums ir jāievieš, iespēju robežās izmantojot uzņēmumu licencēšanas režīmu, kuru Anglijā, Skotijā un Velsā uzrauga elektroenerģijas sistēmu uzraudzītājs *OFGEM*. Komisija tomēr atzīst, ka *OFGEM* nevar brīvi ieviest izmaiņas uzņēmumu licencēšanā, jo šī uzraudzītāja pienākums par šādām izmaiņām konsultēties ar trešajām pusēm un ievērot saņemtos komentārus.

(445) Ja *OFGEM* nevar veikt grozījumus kādā no BE licencēm, lai tiktu aizliegta meitas uzņēmumu savstarpēja subsidēšana, Apvienotās Karalistes valdībai ir jāpiedāvā Komisijai neierobežota ilguma pasākums, kam būtu tādas pašas sekas. Tādā gadījumā, lai turpmāk nodrošinātu, ka meitas uzņēmumu savstarpējie tirdzniecības darījumi neietver savstarpējas subsidēšanas elementus, Apvienotās Karalistes iestādēm ir jāiesniedz Komisijai ikgada ziņojums ar pierādījumiem, ka šāda savstarpēja subsidēšana nav notikusi. Ziņojuma pamatā jābūt analīzei, ko veikuši neatkarīgi grāmatvedības eksperti.

(446) Apvienotās Karalistes iestādes ir apņēmušās ieviest šo kompensējošo pasākumu.

2. kompensējošais pasākums

(447) Ar 1. kompensējošo pasākumu kopumā vajadzētu pietikt, lai nodrošinātu, ka BE atomreaktoru vajadzībām saņemto atbalstu neizmanto esošo citu enerģijas veidu ražotņu uzlabošanai vai paplašināšanai.

(448) Tomēr, ievērojot elektroenerģijas nozares komplicēto raksturu un īpaši to, ka *NATA* pieļauj ļoti daudzveidīgas attiecības starp dažādiem dalībniekiem, Komisija uzskata, ka ir jāievieš citi, daudz specifiskāki pasākumi, kas vēl vairāk nodrošinātu, ka BE neizmanto atomreaktoriem sniegto atbalstu citām darījumu jomām.

(449) Turklāt, kaut gan tirgus piepildījuma situācija nedod ekonomisku pamatu prasīt, lai BE samazinātu savus ražošanas apjomus, Komisija secina, ka tomēr būtu jāprasa, lai BE nepalielina savas darbības daudzveidību.

(450) Lai atrisinātu šīs problēmas, ir jāparedz vairāki aizliegumi, kas ierobežo BE iespējamo darbības paplašināšanu tajās enerģijas ražošanas nozarēs, kurās aktīvi darbojas tās konkurenti.

(451) Šim nolūkam ir jādefinē īpaša veida jauda (t.s. "ierobežotā jauda"). To veido divas daļas:

a) reģistrētā darbības jauda, kuras iegūšanai izmanto izrakteņu kurināmo materiālu EEZ,

un

b) reģistrētā darbības lielo hidroelektrostaciju jauda ([68]) Apvienotajā Karalistē.

(452) BE būtu jānosaka sešus gadu aizliegums no šī lēmuma pieņemšanas dienas turēt īpašumā vai kontrolēt ierobežoto jaudu, kas pārsniedz 2 020MW, kas ir vienāda ar BE piederošās Egboro spēkstacijas (1 970 MW) un *District Energy* (50 MW) spēkstaciju kopējo jaudu.

(453) Iemesls, kādēļ ir jāaizliedz BE palielināt ar izrakteņu kurināmo materiālu iegūtus ražošanas apjomus ir paskaidrots apsvērumā (437). Komisija uzskata, ka ir nepieciešams aizliegumu attiecināt arī uz lielajām hidroelektrostacijām, lai novērstu risku, ka BE varētu iegūt savā īpašumā esošās lielās hidroelektrostacijas, īpaši tās, kuras atrodas Skotijā.

(454) Aizliegumam vajadzētu būt spēkā sešus gadus, t.i., aptuveni divas reizes ilgāk par laiku, kas ir nepieciešams kombinēta cikla gāzes turbīnas (*CCGT*) spēkstacijas būvei.

(455) Aizlieguma mērķis ir neļaut BE iegūt lielāku elastību kā tai ir patlaban, kad BE pieder Egboro spēkstacija, jo tai vajadzētu pietiekami nodrošināt BE dzīvotspēju.

(456) Tomēr Komisija apzinās, ka saskaņā ar pārstrukturēšanas plānu banku sindikāts, kurš nodrošināja finansējumu Egboro projektam, paturēs iespēju Egboro spēkstaciju no BE nopirkt. Ja bankas gribēs šo iespēju izmantot, BE zaudēs savu vienīgo ražošanas elastības nodrošinājumu, kurš, kā atzīst Komisija, ir nepieciešams pārstrukturēšanas plāna panākumu nodrošināšanai. Šādā gadījumā BE būtu jāatļauj sagatavoties Egboro aizstāšanai, tiklīdz tiek saņemts paziņojums par banku nodomu izmantot pirkšanas iespēju.

([68]) Saskaņā ar 2002. gada rīkojumu par atjaunojamo enerģijas resursu izmantošanu.

(457) Komisija uzskata, ka šī iemesla dēļ ir jābūt kādam izņēmumam attiecībā uz aizliegumu, ja bankas izmantotu savas pirkšanas tiesības, lai tādā gadījumā BE varētu iegūt Egboro vietā citu objektu savas darbības elastības nodrošināšanai vai tad, ja Egboro spēkstacija nepārprotami kļūst neizmantojama kāda no BE neatkarīga iemesla dēļ. Tomēr šiem apsvērumiem nevajadzētu nozīmēt, ka BE galu galā tiek atļauts iegūt lielāku elastību kā tam ir patlaban vai izmantot šo aizstājošo ražotni peļņas gūšanas nolūkā laika periodā, kad ražotnes būvniecības beigu posms var sakrist ar Egboro īpašuma pārdošanu.

(458) Ievērojot tikko teikto, BE vajadzētu atļaut turēt īpašumā vai izmantot tiesības kontrolēt vairāk nekā 2 020 MW ierobežotās jaudas periodā, kas sākas ar banku paziņojuma saņemšanas dienu un beidzas ar dienu, kad BE vairs nevar izmantot Egboro spēkstacijas ražošanas apjomu vai kad beidzas sešu gadu periods, kurš minēts apsvērumā (452), ja tas ir agrāk par dienu, kad BE vairs nevar izmantot Egboro, ar noteikumu, ka BE neekspluatē ierobežoto jaudu, kas pārsniedz 2 020 MW vai ka BE atbrīvojas no kontroles un īpašuma daļām ražotnēs, kuras pārsniedz ierobežoto jaudu.

(459) No tā brīža, kad BE vairs nevar izmantot Egboro spēkstaciju – vai nu sakarā ar aspvērumā (458) minētajiem apstākļiem vai sakarā ar nepārvaramas varas darbību, vai nelabojamu kļūmi – BE vajadzētu atļaut paturēt īpašumā vai kontrolēt līdz 2 222 MW ierobežotās jaudas, ievērojot nosacījumu, ka līdz 6 gadu perioda beigām, kas minēts apsvērumā (452), BE deklarē savu ierobežoto jaudu tīkla ekspluatētājam kā 2 020 MW un neekspluatē vairāk par 2 020 MW no šīs jaudas. Šī noteikuma mērķis ir atļaut BE izmantot lielāku elastību Egboro spēkstacijas aizstāšanai, praktiski nesamazinot aizliegumu.

(460) Visbeidzot, papildus ierobežotās jaudas limitēšanai, kā minēts apsvērumā (451), un lai ievērotu Pamatnostādnēs noteikto kārtību attiecībā uz nepieciešamību neatļaut valsts atbalsta saņēmējiem izmantot šo atbalstu savas tirgus daļas palielināšanai, vajadzētu arī bez Komisijas iepriekšējas piekrišanas sešu gadu laikā pēc šī lēmuma pieņemšanas dienas aizliegt BE paturēt īpašumā atomenerģijas ražošanas pamatlīdzekļus EEZ, izņemot tos, kas tai patlaban pieder.

(461) Apvienotās Karalistes iestādes ir apņēmušās ieviest šos kompensējošos pasākumus.

3. kompensējošais pasākums

(462) Kā paskaidrots apsvērums (437), atbalsts tiktu nepareizi izmantots, ja tā vietā, lai to novirzītu BE atomreaktoru izmaksu segšanai, BE izmantotu atbalstu, lai neattaisnoti iegūtu daļas izdevīgākajā TP tirgū.

(463) Šādas potenciālas nepareizas atbalsta izmantošanas riska faktori īpaši tiek uzsvērti komentāros, ko Komisijai ir iesūtījusi kāda trešā puse, kura vēlējās palikt anonīma ([69]). Pat ja BE faktiski nepiedāvā cenas, kas būtu neparasti zemas, salīdzinot ar tirgus cenām, jau pieņēmums vien, ka tā varētu notikt, pateicoties saņemtajam atbalstam, arī varētu kaitēt BE konkurentiem, jo viņiem būtu jāstrādā ar klientiem, kuriem ir sniegta komerciāli nepareiza prognoze.

(464) Tādēļ Komisija uzskata, ka ir nepieciešams pastiprināt garantijas, ko jau piedāvā 1. kompensējošais pasākums, nosakot vēl specifiskākus kompensējošus pasākumus sakarā ar BE rīcību TP tirgū. Ir jānosaka, ka BE nedrīkst šajā tirgū rīkoties saskaņā ar citiem standartiem kā BE konkurenti.

(465) Lai to nodrošinātu, ir jāaizliedz BE piedāvāt cenas, kuras ir zemākas par dominējošām vairumtirdzniecības cenām TP tirgū. Pasākumam jābūt spēkā 6 gadus no šī lēmuma spēkā stāšanās dienas attiecībā uz 2. kompensējošo pasākumu.

(466) Tas, kā BE ievēro minēto aizliegumu, ir jāuzrauga neatkarīgai organizācijai, kas izveidota Apvienotās Karalistes iestāžu izsludināta caurskatāma konkursa rezultātā. Šai neatkarīgajai organizācijai katru gadu jāsniedz atskaite Komisijai.

(467) Agrāk TP tirgus cenas vienmēr atspoguļoja vairumtirdzniecības cenu izmaiņas, pieskaitot cenas starpību. Tādēļ minētais aizliegums nodrošinās to, ka BE komerciālā ziņā nerīkosies atšķirīgi no saviem konkurentiem.

(468) Tomēr ir jāņem vērā, ka *NETA* sistēma ir darbojusies tikai 3 gadus. Ir pilnīgi iespējams, ka nākamajos 6 gados TP un vairumtirdzniecības darījumu savstarpējā sakarība kādu laiku varētu atšķirties no tā, kas ir gaidīts līdz šim. Piemēram, iespējams iztēloties situāciju, ka vairumtirdzniecība kādu laiku varētu kļūt nelikvīda, un rezultātā šajā tirgū rastos nenormāli augstas cenas. Šādā gadījumā, kā uzskata Komisija, lai nezaudētu klientus, enerģijas ražotāji TP tirgū noteikti piedāvātu cenas, kuras būtu nedaudz zemākas par vairumtirdzniecības cenām. Ja tā notiktu un BE nepietiktu jaudu, lai attiecīgi reaģētu, iespējams, ka BE zaudētu savu klientu bāzi TP tirgū, un līdz ar to pārstrukturēšanās mērķis būtu apdraudēts.

(469) Tādēļ BE ir jāsaglabā zināma elastība, lai pielāgotos šādiem ārkārtējiem gadījumiem. Tās manevrēšanas iespējām tomēr jābūt ļoti ierobežotām, objektīvi aprakstītām un rūpīgi uzraudzītām, lai nenotiktu nekādi pārkāpumi. Kritērijiem, kas ļauj BE izmantot savas elastības iespējas, jābūt pārbaudāmiem *ex ante*, lai nepieļautu pārkāpumus.

([69]) Sk. iepriekš 186. apsvērumu.

(470) Tā kā par TP tirgus cenām iegūstamās ziņas nav tik drošas kā ziņas par vairumtirdzniecības cenām, ir ļoti grūti TP līgumu noslēgšanas procesā uzzināt, vai TP tirgū cena tiks piedāvāta zem vairumtirdzniecības cenas līmeņa. Tas nozīmē, ka punktā (469) minētie objektīvie kritēriji nevar tiešā veidā pamatoties uz pārbaudi, vai BE konkurenti piedāvā TP cenas, kas ir zemākas par vairumtirdzniecības cenām. Šādām pārbaudēm ir jāpamatojas uz netiešiem norādījumiem, kurus BE var īsā termiņā iegūt un kuri varētu dot signālu par to, ka vairumtirdzniecības tirgus ir kļuvis nelikvīds un ka cenas noteikšana vairumtirdzniecības līmenī vai virs šī līmeņa TP tirgū vairs nav komerciāli iespējama.

(471) Tādas pārbaudes varētu būt:

a) jebkurā […] periodā (kas beidzas ne vēlāk kā […] pirms dienas, kad BE atsaucas uz ārkārtējiem tirgus apstākļiem), […] no tiem BE ražojuma gala lietotājiem ārvalstīs, kuriem BE ir izteikusi piegādes piedāvājumus ar tādiem noteikumiem, kur līgumos paredzētā energoapgādes cenu starpība, salīdzinot ar dominējošo vairumtirdzniecības cenu, ir […], ir noraidījuši BE piedāvājumu;

b) vairumtirdzniecībā realizētie elektroenerģijas apjomi […] periodā ir kritušies zem […], salīdzinot ar vidējiem apjomiem, kas realizēti tajā pašā periodā pēdējā […], par ko ir iespējams iegūt datus;

c) BE piedāvā piegādāt vismaz […] elektroenerģijas vairumtirdzniecībā […], un šis apjoms netiek pārdots […] stundu laikā.

(472) Tai pašai neatkarīgajai organizācijai, kura uzrauga, kā BE ievēro noteikto aizliegumu, būtu jāuzliek par pienākumu pārbaudīt, vai BE ir informēta par pārbaužu izpildi. Neatkarīgā organizācija pārbaudīs, vai pārbaude a) ir izpildīta kopā ar pārbaudi b) vai ar pārbaudi c). Ja tas apstiprinās, BE vajadzētu dot tiesības noteikt cenu TP tirgū zem vairumtirdzniecības cenas līmeņa, sākot ar […] pēc neatkarīgās organizācijas lēmuma pieņemšanas. Šādu laika ierobežojumu var pagarināt ar neatkarīgās organizācijas lēmumu, ja tirgū joprojām ir ārkārtas apstākļi. […] laikā BE ir pienākums rīkoties godprātīgi un piedāvāt atlaides, kas ir salīdzināmas ar to piedāvājumu, ko pamatoti var gaidīt no saviem konkurentiem. Neatkarīgajai organizācijai ir jānovērtē, vai BE ievēro šo kritēriju vēlāk (*ex post*), kad beidzas […] periods.

(473) Lai nodrošinātu caurskatāmību, neatkarīgajai organizācijai līgumu raundu beigās ir jāpublicē paziņojums. kurā tā apstiprina, ka patiesi ir bijuši ārkārtēji tirgus apstākļi un konkrēti norāda, cik ilgi tādi apstākļi ir pastāvējuši. Sīkākas ziņas par vērtējumu tiek nosūtītas Komisijai.

(474) Apvienotās Karalistes iestādes ir piekritušas ieviest šo kompensējošo pasākumu.

v) Komisijas izskatītie un noraidītie kompensējošie pasākumi

(475) Komisija secina, ka trīs kompensējošie pasākumi, kas aprakstīti VI sadaļā, ir pēc apjoma pietiekami, lai mazinātu atbalsta potenciāli deformējošo ietekmi uz konkurenci, un tādēļ atbilst Pamatnostādņu 39. punkta ii) apakšpunkta prasībām. Šie pasākumi arī ir uzskatāmi par specifiskiem nosacījumiem, kuri saistīti ar atbalsta apstiprināšanu Pamatnostādņu 42. punkta ii) apakšpunkta izpratnē.

(476) Par citiem iespējamiem kompensējošiem pasākumiem priekšlikumus ir izteikušas trešās puses.

(477) *Greenpeace* ierosināja pakāpeniski slēgt BE atomelektrostacijas. Komisija uzskata, ka, ievērojot jaudu pārpalikuma neesamību attiecīgajā tirgū, prasība slēgt BE enerģijas ražotnes būtu nesamērīga ar konkurences izkropļojumiem, ko izraisa sniegtais atbalsts.

(478) *Powergen* ieteica slēgt *Dungeness B* reaktoru, jo tas ir ekonomiski visneizdevīgākais no BE ražotnēm. *Dungeness B* dzīvotspēja tika apskatīta jau iepriekš VI sadaļas 3. punkta a) apakšpunktā. Komisija atzīmē, ka ir plānots slēgt *Dungeness B* jau 2008. gadā un ka saskaņā ar *NGTransco* datiem par obligāto izziņošanu, ja notiek svarīgu objektu slēgšana, *Dungeness B* nevarētu slēgt agrāk par 2007. gada vidu. Komisija uzskata, ka tik neliela laika nobīde neattaisnotu ar to saistītos izdevumus.

(479) *Drax* ieteica atdalīt BE atomenerģijas ražošanas pamatlīdzekļus no konkurences tirgus, izveidojot atomenerģijas obligātā iepirkuma sistēmu par iepriekš noteiktu cenu, kas būtu līdzīga atjaunojamo enerģijas resursu iepirkuma sistēmai. Tas nozīmētu, ka BE saņemtu praktiski pilnīgu un bezgalīgu atbalstu no valsts, un tas būtu pretrunā Kopienas konkurences politikai.

(480) *Drax* ieteica ļaut BNFL iegūt lielāku daļu no BE potenciālās peļņas elektroenerģijas cenu augšanas gadījumā, lai samazinātu nepieciešamā atbalsta apjomu. Kā tika skaidrots VI sadaļas 2. punkta b) apakšpunktā, Komisija nonāca pie slēdziena, ka Pasākums B neietver valsts atbalsta elementus. Atvēlot BNFL vairāk no BE iespējamās nākotnē paredzamās peļņas, palielinātos atbalsta ietekme, jo samazinātos BE skaidrās naudas plūsma un reizē ar to samazinātos BE iemaksas *NLF*. Komisija šo ieteikumu nevar pieņemt.

(481) *Drax* ieteica atbrīvoties no Egboro spēkstacijas. Komisija atzīst, ka Egboro pārdošana nebūtu pretrunā nepieciešamībai saglabāt jaudas rezervi elektroenerģijas sistēmā, jo spēkstaciju droši vien turpinātu ekspluatēt tās jaunais īpašnieks. Tomēr, lai varētu izpildīt pārstrukturēšanas plānu un atjaunotu savu dzīvotspēju, BE ir nepieciešama pieeja kādam elektroenerģijas elastīgas ražošanas avotam. Ja BE pārdotu Egboro spēkstaciju, ražošanas elastība būtu jānodrošina no ārējiem avotiem.

(482) Analīžu rezultātā Apvienotās Karalistes iestādes ir secinājušas, ka BE nebūtu ekonomiski izdevīgi pakalpojumus, ko BE iegūst no Egboro spēkstacijas, pirkt no citiem enerģijas ražotājiem. Šādi pakalpojumi ietver nodrošinājumu neparedzētiem kodolreaktoru darbības pārtraukumiem, enerģijas pirkumu sagatavošanu uzņēmējiem un reaktoru elastīgu plānotās apkopes veikšanu. Apvienotās Karalistes iestādes ir norādījušas, ka BE ietaupītu kopsummā 11miljonus GBP gadā, ja paturētu savā īpašumā Egboro spēkstaciju. Šis aprēķins pamatojas uz Egboro izmaksām, un tas nozīmē, ka BE droši vien varētu saņemt tādus pašus pakalpojumus par to pašu cenu tikai tad, ja tam piederētu citas spēkstacijas. Šo pakalpojumu iegāde tirgū izmaksātu daudz dārgāk, ja vien tā vispār būtu iespējama.

(483) Ievērojot tikko teikto, Komisija uzskata, ka prasība, lai BE atbrīvotos no Egboro spēkstacijas, apdraudētu BE izredzes atgūt dzīvotspēju, un tā arī būtu nesamērojama prasība. Komisija secina, ka 1. un 2. kompensējošais pasākums, kā minēts iepriekš, nozīmē tāda paša ierobežojuma noteikšanu samērīgākā veidā.

(484) *Powergen* ierosināja noteikt ierobežojumus BE tirgus daļai TP segmentā. Komisija uzskata, ka šādu ierobežojumu noteikšana grautu konkurenci šajā tirgū. 3. kompensējošais pasākums efektīvāk mazinās atbalsta ietekmi uz konkurenci šajā tirgū, tajā pašā laikā nesamazinot BE spēju ar saviem spēkiem piedāvāt konkurētspējīgus darījumus šajā tirgū.

(485) Powergen ierosināja aizliegt BE iekļūt jaunos mazumtirdzniecības tirgos. Tāds pasākums galvenokārt skartu mājsaimniecību sektoru, kuru patlaban apkalpo tikai enerģijas piegādātāji, bet ne ražotāji. Komisija uzskata, ka šāds ierobežojums liegtu klientiem iespēju izmantot iespējamo konkurenci mazumtirdzniecībā, kur tā jau ir vismazākā visā Apvienotās Karalistes elektroenerģijas tirgū ([70]). Komisija uzskata, ka 1. kompensējošais pasākums šajā ziņā būs pietiekams un nodrošinās, ka gadījumā, ja BE vēlētos iesaistīties mazumtirdzniecībā, tā to darītu ar saviem spēkiem un bez nevajadzīgiem konkurences izkropļojumiem.

(486) Noslēgumā Komisija uzskata, ka visi citi kompensējošie pasākumi, ko savos komentāros ir minējušas trešās puses, ir ietverti trijos Komisijas izvēlētos kompensējošos pasākumos.

([70]) Sk. *Energywatch* gada atskaiti par periodu no 2002. gada marta līdz 2003. gada aprīlim, kas atrodama tīmekļa vietnē http://www.energywatch.org.uk/uploads/20022003_Annual_Report.pdf.

d) *Pārstrukturēšanas plāna ieviešana pilnā apjomā*

(487) Jānosaka prasība, lai uzņēmums pilnā apjomā īsteno Komisijai iesniegto pārstrukturēšanas plānu. Apvienotās Karalistes valdība ir apņēmusies nodrošināt, ka apstiprināšanas gadījumā pārstrukturēšanas plānu īstenos pilnā apjomā.

e) *Uzraudzība un gada atskaite*

(488) Ja atbalsta pakete tiks apstiprināta, Apvienotās Karalistes valdība apņemas iesniegt Komisijai atskaiti ne vēlāk kā sešus mēnešus pēc atbalsta paketes apstiprināšanas, kam sekos ikgadējas atskaites, lai Komisija varētu uzraudzīt BE progresu, kamēr tā stāvoklis būs nostiprinājies tiktāl, ka Komisija vairs neuzskata par nepieciešamu pieprasīt tālākās atskaites.

VII. **SECINĀJUMS**

(489) Komisija secina - tā kā atbalsts atbilst Pamatnostādņu norādījumiem par pārstrukturēšanas atbalstu un atbilst *EURATOM* līguma mērķiem, apspriežamais atbalsts ir savienojams ar kopējo tirgu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Apvienotās Karalistes plānotais atbalsts saskaņā ar A/S *British Energy (British Energy plc)* pārstrukturēšanas plānu Pasākuma A ietvaros, par ko Komisija tika informēta 2003. gada 7. martā un kas ietver Apvienotās Karalistes valdības pasākumu, piešķirot līdzekļus:

a) norēķiniem par saistībām sakarā ar izlietotās degvielas apsaimniekošanu, ja degviela ir ievadīta *British Energy* atomreaktoros pirms pārstrukturēšana spēkā stāšanās dienas, ja vien izdevumi šo saistību sakarā, izņemot pieaugošās agrākās saistības, kā definēts *British Energy* un Apvienotās Karalistes parakstītajā nolīgumā par agrāko saistību finansēšanu, nepārsniedz 2 185 000 000 GBP saskaņā ar 2002. gada decembrī noteikto vērtību;

un

b) lai segtu Kodoldrošības saistību fonda (*NLF*) līdzekļu trūkumu attiecībā uz saistībām sakarā ar *British Energy* atomenerģijas ražotņu slēgšanu, *British Energy* līgumos neietvertajām saistībām un pieaugošām agrākām saistībām, kā noteikts *British Energy* un Apvienotās Karalistes valdības parakstītajā nolīgumā par agrāko saistību finansēšanu,

atbilst kopējā tirgus principam un *EURATOM* līgumā noteiktajiem mērķiem, ja tiek ievēroti 2. - 10. pantā ietvertie nosacījumi.

2. pants

1. Apvienotajai Karalistei jānodrošina, ka pārstrukturēšanas plāns, par ko Apvienotā Karaliste ir informējusi Komisiju, tiek īstenots pilnā apjomā.

2. Apvienotās Karaliste iesniedz atskaiti par pārstrukturēšanas īstenošanu ne vēlāk kā sešus mēnešus pēc šī Lēmuma pieņemšanas, bet pēc tam katru gadu līdz Komisija paziņo, ka turpmāk atskaites nav nepieciešamas.

3. pants

Tiklīdz izdevumi atbilstoši saistībām, kas minētas 1. panta b) punktā, pārsniedz 1 629 000 000 GBP saskaņā ar 2002. gada decembrī noteikto vērtību, Apvienotā Karaliste iesniedz Komisijai plašākas papildu atskaites, kuras pierāda, ka valdības kārtotie maksājumi ierobežojas vienīgi ar saistību norēķiniem, kā noteikts minētajā pantā, un ka ir veikti atbilstoši pasākumi izdevumu ierobežošanai līdz tam minimumam, kas nepieciešams saistību segšanai. Šīs atskaites tiek sniegtas katru gadu. Tās ir pievienojamas 2. pantā minētajām gada atskaitēm.

4. pants

Lai aprēķinātu 2002. gada decembrī noteikto vērtību, kas minēta 1. un 3. pantā, Apvienotā Karaliste izmanto atsauces un diskonta likmes, ko Komisija ir publicējusi attiecībā uz Apvienoto Karalisti, pie kam likme tiek pārskatīta reizi piecos gados.

5. pants

1. Apvienotā Karaliste jāpieprasa, lai *British Energy* līdz 2005. gada aprīlim:

a) nodala savu elektropiegādes komercdarbību no *British Energy Generation Limited* un reģistrē to kā *A/S British Energy* (vai pārņēmēja mātes uzņēmuma) atsevišķu meitas uzņēmumu;

b) koncentrē savu pašreizējo atomenerģijas ražošanas darbību vienā atsevišķā uzņēmumā,

un

c) pieliek visas iespējamās pūles, lai panāktu grozījumus licencē atbilstoši 1989. gada Elektrības likumam vai, ja šādus grozījumu nav iespējams panākt, uzņemas beztermiņa saistības Apvienotās Karalistes valdības priekšā, lai panāktu, ka: i) licencēšanas nolūkā (vai sakarā ar iesniegumu Apvienotās Karalistes valdībai) *British Energy* esošās atomenerģijas ražotnes un citas enerģijas ražotnes tiek uzskatītas par atsevišķiem uzņēmumiem; ii) esošās atomenerģijas ražotnes nenodarbosies ar citu *British Energy* grupas uzņēmumu savstarpēju subsidēšanu.

2. Ja šī panta c) punktā minētais pasākums netiek īstenots ar licencēšanas nosacījumu, Apvienotās Karaliste sniedz gada atskaiti Komisijai, kurā pierāda, ka esošās atomenerģijas ražotnes nav subsidējušas citus *British Energy* grupas uzņēmumus. Atskaiti pamato ar analīzi, ko veikuši neatkarīgi grāmatvedības eksperti. Šo atskaiti var pievienot 2. pantā minētajai atskaitei. Tas neizslēdz iespēju, ka nepieciešamības gadījumā šo pasākumu var ieviest vēlāk kā licencēšanas nosacījumu, ja tāda iespēja rodas.

3. Apvienotā Karaliste informē Komisiju, tiklīdz ir ieviesti 1. un 2. pantā minētie pasākumi.

6. pants

Apvienotās Karalistes valdība pieprasa, lai sešu gadu periodā kopš šī lēmuma pieņemšanas *British Energy* nebūtu īpašuma vai kontroles tiesības attiecībā uz:

— reģistrētām no izrakteņu kurināmā iegūstamas enerģijas ražošanas jaudām ([71]) Eiropas Ekonomikas zonā,

vai

— lielām reģistrētām hidroelektrostacijām Apvienotajā Karalistē, kā definēts 2002. gada Pavēlē par atjaunojamo enerģijas resursu izmantošanu

(pie kam abu veidu ražotņu jaudas tiek sauktas par "ierobežotajām jaudām"), kas kopā pārsniedz 2 020 MW, ar noteikumu, ka:

a) atsavināšanas periodā (kas definēts tālāk) *British Energy* var turēt savā īpašumā vai izmantot tiesības kontrolēt ierobežotās jaudas, kas pārsniedz 2 020 MW, ar nosacījumu, ka tā neekspluatē ierobežotās jaudas pārsniegto apjomu un daļu tajā, vai nepārdod enerģiju, kas iegūta no ierobežotās jaudas pārsnieguma. Šajā izpratnē "atsavināšanas periods" ir laiks:

i) kas sākas ar brīdi, kad *Eggborough Power Limited* vai *Eggborough Power Holdings Limited* saņem paziņojumu, ka (1) tiek izmantota iespēja iegādāties *Eggborough Power Limited* vai Egboro spēkstacijas akcijas, vai (2) tiks izmantots nodrošinājums *Eggborough Power Limited* vai Egboro spēkstacijas akcijām,

ii) un beidzas ar dienu, kurā reģistrētā Egboro spēkstacijas enerģijas ražošanas jauda vairs nav *British Energy* grupas rīcībā;

([71]) Izņemot ar izrakteņu kurināmo materiālu papildus iegūtās jaudas savās atomelektrostacijās.

b) ja viens no piedāvājumiem atsavināt *Eggborough Power Limited* vai Egboro spēkstacijas akcijas ir realizēts, *British Energy* ir tiesības turēt savā īpašumā vai izmantot tiesības kontrolēt ierobežoto jaudu, kas nepārsniedz 2 222 MW, ar nosacījumu, ka tā deklarē savu ierobežoto jaudu nacionālo tīklu ekspluatētājam kā 2 020 MW un neekspluatē vairāk par 2 020 MW ierobežotās jaudas;

vai

c) ja *British Energy* grupa nevar izmantot Egboro spēkstacijas jaudu sakarā ar nelabojamu kļūmi vai nepārvaramu varu, *British Energy* ir tiesības paturēt savā īpašumā vai izmantot tiesības kontrolēt ierobežoto jaudu, kas nepārsniedz 2 222 MW, ar noteikumu, ka tā deklarē savu ierobežoto jaudu nacionālo tīklu ekspluatētājam kā 2 020 MW un neekspluatē vairāk par 2 020 MW ierobežotās jaudas.

7. pants

Apvienotās Karaliste pieprasa, lai *British Energy* apņemas, ka sešus gadus pēc šī lēmuma pieņemšanas dienas tā neturēs savā īpašumā un neizmantos tiesības kontrolēt reģistrētu atomenerģijas ražotni Eiropas Ekonomikas zonā, izņemot tās pašreizējās atomenerģijas ražotnes vai ekspluatācijas un apkopes līgumus, kur *British Energy* nepieder daļa elektroenerģijas ražošanā, ja to iepriekš rakstveidā nav atļāvusi Komisija.

8. pants

Četru mēnešu laikā pēc šī lēmuma pieņemšanas Apvienotā Karaliste atklātā un caurskatāmā veidā ieceļ neatkarīgu ekspertu, kurš uzrauga, kā *British Energy* izpilda 9. pantā minētos noteikumus (turpmāk – "neatkarīgais eksperts"). Par eksperta iecelšanu Apvienotās Karaliste nekavējoties informē Komisiju.

9. pants

1. Apvienotā Karaliste pieprasa, lai *British Energy*:

a) sešus gadus pēc neatkarīgā eksperta iecelšanas nepiedāvā apgādāt ar enerģiju lietotājus ārvalstīs, kas nav mājsaimniecības un kas pērk elektrību tieši no *British Energy*, kur ar lietotājiem noslēgtajā līgumā minētā enerģijas cena ir zemāka par dominējošo vairumtirdzniecības cenu, nosakot, ka ārkārtējos tirgus apstākļos, kurus, lai par to pārliecinātos, ar noteiktām objektīvām pārbaudēm vērtē neatkarīgais eksperts, kā minēts 10. pantā ("Ārkārtēji tirgus apstākļi"), šādu ārkārtēju apstākļu laikā *British Energy* ir tiesības līgumos minēto cenu noteikt zem vairumtirdzniecības cenas, ievērojot godprātību, ja tas ir nepieciešams, lai *British Energy* reaģētu uz konkurenci, ievērojot 10. pantā minētos nosacījumus;

b) ievērojot godprātību, sadarbojas ar neatkarīgo ekspertu un laikus izpilda visas neatkarīgā eksperta pamatotās prasības, tai skaitā prasības nodrošināt informāciju, dokumentus un tikšanos ar personālu vai vadības pārstāvjiem.

2. Neatkarīgais eksperts katru gadu atskaitās Apvienotajai Karalistei par to, vai *British Energy* izpilda minētos noteikumus. Apvienotā Karaliste nodod šīs atskaites Komisijai.

10. pants

1. Ārkārtēju tirgus apstākļu esamību noskaidro ar pārbaudēm:

a) Jebkurā […] periodā (kas beidzas ne vēlāk kā […] pirms Dzeltenās gaismas paziņojuma izdošanas dienas, kā minēts tālāk), […] no tiem pašreizējiem *British Energy* ražojuma gala lietotājiem ārvalstīs, kuriem *British Energy* ir izteikusi piegādes piedāvājumus ar tādiem noteikumiem, kur līgumos paredzētā energoapgādes cenu starpība, salīdzinot ar dominējošo vairumtirdzniecības cenu, ir […], ir noraidījuši *British Energy* piedāvājumu.

b) Vairumtirdzniecībā realizētie elektroenerģijas apjomi […] periodā ir kritušies zem […], salīdzinot ar vidējiem apjomiem, kas realizēti tajā pašā periodā pēdējā […], par ko ir iespējams iegūt datus.

c) *British Energy* piedāvā vismaz […] elektroenerģijas vairumtirdzniecībā […], un šis apjoms netiek pārdots […] laikā.

2. Ja *British Energy* saskaras ar līdzīgu situāciju un uzskata, ka būs nepieciešams atsaukties uz ārkārtējiem tirgus apstākļiem, *British Energy* vispirms informē neatkarīgo ekspertu, izklāstot savu situācijas analīzi un stāvokli attiecībā uz objektīvajām pārbaudēm ("Dzeltenās gaismas paziņojums").

3. Ja pēc Dzeltenās gaismas paziņojuma sniegšanas apstākļi neuzlabojas un ja iepriekš minētā pārbaude a) kopā ar pārbaudi b) vai pārbaudi c) ir izturēta, *British Energy* informē neatkarīgo ekspertu, ka uzņēmums gatavojas reaģēt uz konkurenci, nosakot cenu zem vairumtirdzniecības cenas līmeņa, kā arī sniedz visjaunākos *British Energy* iegūtos pierādījumus. Neatkarīgais eksperts 24 stundu laikā apstiprina vai neapstiprina, ka ir izturēta pārbaude a) kopā ar b) vai c), kā minēts iepriekš, un attiecīgi izziņo ārkārtējus tirgus apstākļus.

4. Ja neatkarīgais eksperts izziņo ārkārtējus tirgus apstākļus, *British Energy* iegūst tiesības […] periodā pēc neatkarīgā eksperta lēmuma izteikt godprātīgus (*bona fide*) piedāvājumus par cenu, kas atbilst konkurencei tiešās pārdošanas tirgus sektorā.

5. Neatkarīgais eksperts var atjaunot […] periodu, kamēr vien tiek izpildītas pārbaudes c) prasības.

6. Šādam periodam beidzoties, uz *British Energy* atkal attiecas 9. pantā minētais cenas ierobežojums.

7. Pēc šī perioda *British Energy* sniedz atskaiti neatkarīgajam ekspertam, kurā tiek apkopoti periodā veiktie pārdošanas pasākumi. Neatkarīgais eksperts savā ikgada ziņojumā ietver šajā atskaitē sniegtās informācijas apskatu.

8. Pēc līgumu kārtas, kuras laikā ir bijuši ārkārtēji tirgus apstākļi, neatkarīgais eksperts publisko faktu, ka viņš ir noteicis šādu apstākļu iestāšanos, kā arī paziņo šo apstākļu pastāvēšanas ilgumu.

11. pants

Šis Lēmums attiecas uz Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienoto Karalisti.

Briselē, 2004. gada 22. septembrī

Komisijas vārdā –

Komisijas loceklis

Mario MONTI